

Fremsat den 10. november 2021 af social- og ældreministeren (Astrid Krag)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

(Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

§ 1

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1377 af 21. september 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, ændres »stk. 3 og 4:« til: »stk. 3, 4 og 6:«.
2. I § 2, stk. 3, nr. 1-5, ændres »aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser« til: »driftsaftale med tilbuddet, jf. dog stk. 6«.
3. I § 2, stk. 3, indsættes som nr. 6:
»6) Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse. Koncerner har hovedadresse, hvor moderselskabet har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13. Koncernlignende konstruktioner har hovedadresse, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.«
4. § 2, stk. 4, affattes således:
»Stk. 4. Hvis et tilbud eller en plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, skifter adresse, eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, og dette medfører, at tilbuddet, plejefamilien eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt, jf. stk. 2, 3 eller 6, i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.«
5. I § 2 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Social- og ældreministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fravigelse af stk. 2 og 3 og om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.«

6. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Socialtilsynet, jf. § 2, stk. 3, nr. 6, træffer afgørelse om, hvorvidt private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, indgår i koncernlignende konstruktioner. Der er tale om en koncernlignende konstruktion, hvis

- 1) der ikke er tale om en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, eller andre virksomheder sker en kontinuerlig og ikke ubetydelig samhandel, herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og
- 3) der er én eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse på tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, herunder sammenfald ved nærtstående.

Stk. 2. Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncernlignende konstruktion, jf. stk. 1.«

7. I § 5, stk. 1 og 7, ændres »§§ 6 og 12-18« til: »§§ 6 og 11 a-18 samt sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.«.

8. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 af tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal som minimum omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Stk. 3. Godkendelse efter stk. 1 af plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, skal som minimum omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.«

Stk. 2-6 bliver herefter til stk. 4-8.

9. I § 5, *stk. 4*, der bliver stk. 6, ændres »ikkegodkendte tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3« til: »tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet«, og som *2. pkt.* indsættes: »Afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.«

10. § 5, *stk. 5*, der bliver stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelser efter stk. 1, 8 og 9 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen. Socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af vilkår.«

11. § 5, *stk. 6*, der bliver stk. 8, affattes således:

»Socialtilsynet kan efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. stk. 1 og 7, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. En afgørelse om fravigelse af godkendelse forudsætter ikke, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. stk. 9. Afgørelsen om fravigelse, jf. 1. pkt., bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt, eller den fastsatte periode er udløbet.«

12. I § 5 indsættes efter stk. 6, der bliver stk. 8, som nyt stykke:

»Stk. 9. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, jf. stk. 1, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.«

Stk. 7-9 bliver herefter stk. 10-12.

13. I § 5, *stk. 7*, der bliver stk. 10, ændres »kan træffe« til: »træffer«.

14. I § 5, *stk. 8*, der bliver stk. 11, indsættes som *2. pkt.*:

»Godkendelsen bortfalder endvidere, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.«

15. I § 5, *stk. 9*, der bliver stk. 12, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

16. Efter § 5 a indsættes:

»Vurdering af kvaliteten«.

17. I § 6, *stk. 2, nr. 5 og 7*, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

18. § 6, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

19. § 7, *stk. 1, 2. og 3. pkt.*, ophæves.

20. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Socialtilsynet skal føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet. Dialog skal indgå som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og i forbindelse med, at der træffes afgørelser.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

21. I § 7, *stk. 2, nr. 2*, der bliver stk. 3, nr. 2, ændres »stk. 4,« til: »stk. 5,«.

22. § 7, *stk. 2, nr. 4*, der bliver stk. 3, nr. 4, affattes således:

»4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1,«.

23. I § 7, *stk. 2, nr. 5*, der bliver stk. 3, nr. 5, ændres »nr. 6« til: »nr. 7«.

24. I § 7 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

25. § 8, *stk. 1*, affattes således:

»Socialtilsynet træffer afgørelse om skærpet tilsyn, hvis konkrete forhold i et tilbud skaber bekymring for tilbuddets kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet, jf. § 6, finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for en periode på højst 3 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen.«

26. I § 8, *stk. 2*, indsættes som *3. pkt.*: »Fristen kan under særlige omstændigheder forlænges efter anmodning fra tilbuddet.«

27. I § 9, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »årligt« til: »hvert andet år«.

28. § 10, *stk. 2*, affattes således:

»Stk. 2. Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.«

29. I § 10 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Hvis socialtilsynet får oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, som er nødvendige og relevante af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under en anden offentlig myndighed, skal socialtilsynet uden unødigt ophold videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

30. § 10, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på uhen-sigtsmæssige forhold i forhold til den enkelte borger, der relaterer sig til den enkelte kommunes ansvar efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og admini-stration på det sociale område, kan socialtilsynet orientere den pågældende kommune herom.«

31. § 11, stk. 1, affattes således:

»Socialtilsynet skal i hver region have en whistleblower-ordning, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i det enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter 1. pkt.«

32. I § 11 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Socialtilsynet kan uden samtykke fra den, der har henvendt sig, jf. stk. 1, videregive henvendelsens indhold til en anden offentlig myndighed, hvis indholdet er relevant og nødvendigt for den anden myndigheds opgavevaretagelse.«

33. Efter § 11 indsættes i kapitel 2:

»Økonomisk tilsyn

§ 11 a. Ved vurderingen af, om et tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet tage stilling til følgende forhold:

- 1) Om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt.
- 2) Om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe.
- 3) Om der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

Stk. 2. Som led i vurderingen efter stk. 1 skal socialtilsynet sikre sig følgende:

- 1) At revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet.
- 2) At der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne.
- 3) At tilbuddets årsbudget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.
- 4) At det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i vurderingen af, om et privat tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. stk. 1 og 2, vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen. Denne vurdering skal offentliggøres på Tilbudsportalen.

Stk. 4. Socialtilsynet skal i sin vurdering af, om et tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af de økonomiske nøgletal, jf. § 12, stk. 5, årsbudgettet, jf. § 16, det private tilbuds årsregnskab, jf. § 17, og revisionspåtegningen, jf. § 18. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, kan socialtilsynet efter en konkret vurdering indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren og revisor.

Stk. 5. Hvis socialtilsynet i forbindelse med deres stilling-tagen efter stk. 1, nr. 2, vurderer, at et tilbud er uforholds-mæssigt dyrt sammenholdt med tilbuddets kvalitet, skal so-cialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten, jf. § 7, stk. 5, og på Tilbudsportalen, jf. § 22, stk. 2.

§ 11 b. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget, jf. § 16, stk. 1, som led i godkendelsen af tilbuddet, jf. § 5, stk. 1, og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1, hvis følgende forhold er opfyldt:

- 1) Årsbudgettet sikrer den nødvendige sammenhæng mel-lem den faglige indsats og de afsatte økonomiske res-sourcer.
- 2) Årsbudgettet indeholder ikke udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed.
- 3) Årsbudgettet giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Stk. 2. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal social-tilsynet påse følgende forhold:

- 1) At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markeds-lejen).
- 2) At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.
- 3) At goodwill ikke medregnes.
- 4) At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markeds-vilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængi-ge parter.

Stk. 3. Socialtilsynet kan til brug for vurderingen af, om tilbuddets udgifter til leje af den faste ejendom, jf. stk. 2, nr. 1, overstiger markedslejen, indhente uafhængige valuarvur-deringer, som betales af tilbuddet.

Stk. 4. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget i sin helhed, og kan afvise at godkende årsbudgettet med henvis-ning til, at årsbudgettet på baggrund af enkelte poster ikke opfylder kravene i stk. 1.

§ 11 c. Ved vurderingen af, om de plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet foretage en overordnet vurdering af, om plejefamiliens økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse.«

34. I § 12, stk. 1, indsættes efter »Tilbud«: »og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1«, og efter »godkendelse« indsættes: »eller er godkendt«.

35. I § 12, stk. 2, indsættes efter »tilbud«: »og plejefamili-er«.

36. I § 12, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »egen drift«: »straks«, og », der lå til grund for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1« ændres til: »til godkendelsen, jf. § 5, stk. 2 og 3«.

37. § 12, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har borgere, som modtager behandling på behandlingsstedet,«.

38. I § 12, stk. 2, nr. 4, ændres »tilsyn.« til: »tilsyn,«.

39. I § 12, stk. 2, indsættes som nr. 5 og 6:

- »5) af egen drift og uden unødigt ophold give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet, og
- 6) af egen drift og uden unødigt ophold give den kommune med ansvar for den enkelte borger efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.«

40. I § 12 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Tilbud efter § 4, stk. 2-4, revisorer og driftsherrer skal

- 1) af egen drift give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold, og
- 2) efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

41. I § 12, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »virksomhed«: », som bl.a. skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab«.

42. I § 12, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-5 og om tilbuddenes årlige rapport om tilbuddets virksomhed efter stk. 5«.

43. Efter § 12 a indsættes før overskriften før § 13:

»Krav til virksomhedsform

§ 12 b. Det er en betingelse for godkendelse af private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet er oprettet som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

§ 12 c. Private tilbud, jf. § 12 b, skal på Tilbudsportalen oplyse om ejerforholdene i tilbuddet, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet. 1. pkt. gælder dog ikke for tilbud, der drives som selvejende institutioner eller foreninger.«

44. I § 13, stk. 1, indsættes efter »tilbud,«: »jf. § 12 b,« og »som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber« udgår.

45. § 14 affattes således:

»§ 14. Private tilbud, jf. § 12 b, skal have en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 2-4.

Stk. 2. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder.

Stk. 3. Følgende personer må ikke tilsammen udgøre flertallet i bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

Stk. 4. Tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst ét medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Dette bestyrelsesmedlem er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. 1. og 2. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og regler udstedt i medfør heraf om medarbejderrepræsentation.

Stk. 5. Tilbuddets leder må ikke have stemmeret i bestyrelsen.«

46. Efter § 14 indsættes før overskriften før § 15:

»§ 14 a. Socialtilsynet kan i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 10, træffe afgørelse om, at personer, der var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, i en periode på 5 år fra afgørelsen ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. En sådan afgørelse kan træffes, hvis en person var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, og hvis den pågældende har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse.«

47. I § 15, stk. 6, ændres »§§ 7-11 og 16-18« til: »§§ 7-10, 11 a, 11 b og § 12 a, stk. 2 og 3, og §§ 16-18 samt sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.«.

48. I § 16, stk. 1, indsættes efter »nr. 2-4,«: »med undtagelse af tilbud efter § 66, stk. 1, nr. 8, i lov om social service,«, efter »godkendt« indsættes: »af socialtilsynet«, og efter »socialtilsynet« indsættes: », jf. § 11 b«.

49. I § 16 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Årsbudgettet, jf. stk. 1, udarbejdes med udgangspunkt i grundlaget for beregning af tilbuddets takster, jf. regler fastsat i medfør af § 174, stk. 3, i lov om social service, og de indtægts- og omkostningstyper, der fremgår af beregningsgrundlaget. Årsbudgettet skal desuden indeholde oplysninger om andre indtægter.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

50. § 16, stk. 2, der bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. For koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, skal der ud over årsbudget for de enkelte tilbud, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.«

51. Efter § 16 indsættes før overskriften før § 17:

»§ 16 a. Private tilbud skal inden iværksættelsen af større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer af tilbuddets fysiske rammer forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.«

52. I § 17 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. For koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, skal der med udgangspunkt i årsregnskaberne for koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

53. I § 18 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ved den afsluttende revision af regnskaber, jf. stk. 1, skal revisor blandt andet påse følgende:

- 1) At regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler.
- 2) At regnskabet ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.
- 3) At regnskabet ikke indeholder udgifter uvedkomne for tilbuddets virksomhed.
- 4) At regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler.
- 5) At de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- 6) At de økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, jf. § 12, stk. 5, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab.
- 7) At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen).
- 8) At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.
- 9) At der ikke i regnskabet er medregnet goodwill.

10) At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

54. I § 18 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Revisor skal efter anmodning give socialtilsynet supplerende oplysninger og vurderinger.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

55. I § 18 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 6, som stk. 7 og 8:

»Stk. 7. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om, at tilbudet skal udpege en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i gældende regler og standarder, eller hvis socialtilsynet af andre årsager generelt vurderer, at revisionspåtegningerne ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi.

Stk. 8. Kommunale og regionale driftsherrer indsender den kommunale eller regionale revisionsberetning om revisionen af kommunens eller regionens regnskab til socialtilsynet.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 9.

56. I § 18, stk. 5, der bliver stk. 9, indsættes efter »indhold:«, herunder om revisors pligt til at afgive en erklæring om opfyldelsen af stk. 3 på et særskilt skema, som skal indgå i revisionsprotokollen og fremsendes til socialtilsynet«.

57. Overskriften før § 18 g affattes således:

»Økonomisk tilsyn«.

58. I § 18 g indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Socialtilsynet skal godkende foreningens eller den private virksomheds årsbudget, hvis budgettet

- 1) ikke indeholder poster uvedkommende for foreningens eller den private virksomheds varetagelse af funktionen som arbejdsgiver i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service, og
- 2) budgettet giver mulighed for ansvarlig forvaltning af de overførte tilskud til varetagelse af arbejdsgiverfunktionerne.

Stk. 3. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet påse,

- 1) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og
- 2) at goodwill ikke medregnes.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

59. § 18 g, stk. 2, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Foreninger og private virksomheder, der er godkendt efter § 18 b, stk. 1, skal indsende deres reviderede årsregnskaber til socialtilsynet til orientering umiddelbart efter revisionens afslutning.«

60. I § 19, stk. 1, indsættes efter »de«: »personer,«.

61. I § 19, stk. 2, ændres »stk. 7« til: »stk. 10«.

62. Efter § 21 indsættes før overskriften før § 22:

»§ 21 a. Socialtilsynet skal i relevant omfang samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene, jf. § 4, stk. 1.«

63. § 23, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-8 bliver herefter stk. 1-7.

64. I § 23, stk. 2, der bliver stk. 1, udgår »generelt godkendte plejefamilier og kommunale«.

65. I § 23, stk. 5, der bliver stk. 4, indsættes efter »aftale«: », jf. dog stk. 5«.

66. I § 23, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres »stk. 2« til: »stk. 1«.

67. I § 23, stk. 8, der bliver stk. 7, ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

68. § 24 affattes således:

»§ 24. Socialstyrelsen understøtter løbende socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialstyrelsen følger derudover løbende socialtilsynenes praksis for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, så det sikres, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Stk. 2. Socialtilsynene skal efter beslutning fra Socialstyrelsen deltage i de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1.

Stk. 3. Socialtilsynene skal tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

Stk. 4. Socialstyrelsen offentliggør hvert år en rapport om socialtilsynenes virksomhed. Årsrapporten skal bl.a. indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det seneste år og vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1. Årsrapporten skal særligt fokusere på, om det enkelte socialtilsyns praksis opfylder lovens formål, jf. § 1, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen, jf. § 2, stk. 2, behandler Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, jf. § 24, stk. 4, på et møde senest tre måneder efter, at rapporten er offentliggjort.

Stk. 6. Social- og ældreministeren kan efter inddragelse af Socialstyrelsen fastsætte nærmere regler for socialtilsynets udførelse af opgaven med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1, herunder om formen og tilrettelæggelsen af denne, for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, og har en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent godkendelses- og tilsynspraksis.«

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1548 af 1. juli 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »orienteres«: »straks«, og »ikkegodkendte tilbud« ændres til: »tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet,«.

2. I § 5, stk. 8, ændres »generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn« til: »driftsaftale«.

3. I § 14, stk. 4, indsættes før nr. 1 som nyt nummer:

»1) at tilbud og plejefamilier, som skal være registreret i Tilbudsportalen, jf. stk. 2, har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til,««

Nr. 1 og 2 bliver herefter nr. 2 og 3.

4. I § 14, stk. 5, indsættes før nr. 1 som nyt nummer:

»1) tilbuddet eller plejefamilien ikke har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til,««

Nr. 1 og 2 bliver herefter nr. 2 og 3.

5. I § 66, stk. 3, ændres »aftale« til: »driftsaftale«.

6. I § 148 a, stk. 2, ændres »aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn« til: »driftsaftale med tilbuddet«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2022, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 4, træder i kraft den 1. juli 2022.

Stk. 3. For private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, i lov om socialtilsyn, som er godkendt af socialtilsynet efter § 5 i lov om socialtilsyn før lovens ikrafttræden, og som ikke opfylder kravet i lovens § 12 b som affattet ved denne lovs § 1, nr. 43, senest den 31. december 2024, bortfalder godkendelsen efter § 5 i lov om socialtilsyn den 1. januar 2025, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. For private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, i lov om socialtilsyn, som er godkendt af socialtilsynet efter § 5 i lov om socialtilsyn før lovens ikrafttræden, som ikke opfylder kravet i § 12 b i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 43, senest den 31. december 2024, og som inden lovens ikrafttræden har indgået aftale med en kommune, der ikke kan opsiges til ophør inden den 31. december 2024, træffer socialtilsynet efter ansøgning afgørelse om forlængelse af fristen i stk. 3 til det tidspunkt, hvor den konkrete aftale kan opsiges til ophør. Socialtilsynets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5. § 1, nr. 44, finder ikke anvendelse for private tilbud, der er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber. For disse private tilbud finder de hidtil gældende regler i § 13 i lov om socialtilsyn anvendelse.

Stk. 6. § 1, nr. 45, finder anvendelse for udpegning af medlemmer til bestyrelsen for private tilbud omfattet af § 12 b i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1,

nr. 43, som foretages efter lovens ikrafttræden. Fra den 1. januar 2025 skal den samlede bestyrelse i alle private tilbud omfattet af § 12 b i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 43, opfylde kravene i § 14 i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 45.

Stk. 7. § 1, nr. 46, finder anvendelse for ansættelse af ledere i eller udpegning af medlemmer til bestyrelsen, som foretages fra og med lovens ikrafttræden.

Stk. 8. § 17, stk. 2, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 52, og § 18, stk. 3, nr. 2, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 53, finder anvendelse fra og med regnskabsåret 2022.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
  - 2.1. Styrkelse af socialtilsynet
    - 2.1.1. Understøttelse af ensartethed i socialtilsynenes virksomhed
      - 2.1.1.1. Gældende ret
      - 2.1.1.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
      - 2.1.1.3. Den foreslåede ordning
        - 2.1.1.3.1. Oprettelse af specialistfunktioner
        - 2.1.1.3.2. Forpligtelse til at indgå i tværgående initiativer og aktiviteter
        - 2.1.1.3.3. Fokus på ensartethed i Socialstyrelsens rapport om socialtilsynenes virksomhed og kommunalbestyrelsernes drøftelse heraf
        - 2.1.1.3.4. Bemyndigelse til at fastsætte regler om socialtilsynenes udførelse af godkendelses- og tilsynsopgaven
        - 2.1.1.3.5. Præciseringer og mindre justeringer af gældende regler
      - 2.1.2. Styrkelse af socialtilsynets sanktionsmuligheder
        - 2.1.2.1. Gældende ret
        - 2.1.2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
        - 2.1.2.3. Den foreslåede ordning
      - 2.1.3. Skærpelse af oplysningspligt, videregivelse af oplysninger og samarbejde mellem myndigheder
        - 2.1.3.1. Gældende ret
          - 2.1.3.1.1. Socialtilsynets videregivelse af oplysninger til visiterende eller anbringende kommune
          - 2.1.3.1.2. Socialtilsynets whistleblowerordning
          - 2.1.3.1.3. Tilbuddenes oplysningspligt
          - 2.1.3.1.4. Socialtilsynets samarbejde med andre myndigheder og tilsyn
        - 2.1.3.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
        - 2.1.3.3. Den foreslåede ordning
          - 2.1.3.3.1. Socialtilsynets videregivelse af oplysninger
          - 2.1.3.3.2. Socialtilsynets whistleblowerordning
          - 2.1.3.3.3. Tilbuddenes oplysningspligt
          - 2.1.3.3.4. Socialtilsynets samarbejde med andre myndigheder og tilsyn
      - 2.1.4. Indførelse af karenperiode ved skift af adresse
        - 2.1.4.1. Gældende ret
        - 2.1.4.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
        - 2.1.4.3. Den foreslåede ordning
    - 2.2. Styrkelse af det økonomiske tilsyn
      - 2.2.1. Private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter
        - 2.2.1.1. Gældende ret
        - 2.2.1.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
        - 2.2.1.3. Den foreslåede ordning
          - 2.2.1.3.1. Afvisning af budget på grund af enkeltposter
          - 2.2.1.3.2. Adgang til relevante oplysninger
          - 2.2.1.3.3. Yderligere regnskabsnøgletal
          - 2.2.1.3.4. Markering af uforholdsmæssigt dyre tilbud
      - 2.2.2. Skærpede krav til revisor og skærpet tilsyn med tilbuddenes økonomi
        - 2.2.2.1. Gældende ret
        - 2.2.2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
        - 2.2.2.3. Den foreslåede ordning
      - 2.2.3. Private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger
        - 2.2.3.1. Gældende ret
        - 2.2.3.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
        - 2.2.3.3. Den foreslåede ordning
          - 2.2.3.3.1. Større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer

- 2.2.3.3.2. Løn til ledelse
- 2.2.3.3.3. Indhentelse af valuarvurderinger
- 2.2.4. Koncerner og koncernlignende konstruktioner
  - 2.2.4.1. Gældende ret
  - 2.2.4.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
  - 2.2.4.3. Den foreslåede ordning
    - 2.2.4.3.1. Definition af koncernlignende konstruktioner
    - 2.2.4.3.2. Samhandel mellem enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion
    - 2.2.4.3.3. Udarbejdelse af koncernnote med udgangspunkt i årsregnskaber
- 2.2.5. Organisering, ledelse og bestyrelser i private sociale tilbud
  - 2.2.5.1. Gældende ret
  - 2.2.5.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
  - 2.2.5.3. Den foreslåede ordning
    - 2.2.5.3.1. Krav til virksomhedsform
    - 2.2.5.3.2. Krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser
    - 2.2.5.3.3. Oplysninger om ejerforhold
    - 2.2.5.3.4. Indgåelse af driftsaftaler
- 3. Lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen
  - 3.1. Gældende ret
  - 3.2. Om de foreslåede ændringsforhold til databeskyttelseslovgivningen
- 4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål
- 5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 7. Administrative konsekvenser for borgerne
- 8. Klimamæssige konsekvenser
- 9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
- 10. Forholdet til EU-retten
- 11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har i april 2021 indgået "Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud".

Aftaleparterne er enige om at styrke rammerne for socialtilsynets arbejde. Med aftalen skabes forudsætningerne for et mere ensartet, koordineret og effektivt socialtilsyn, som skal medvirke til at sikre kvaliteten i sociale tilbud, og at der gribes ind over for tilbud, hvor kvaliteten ikke lever op til kravene. Aftaleparterne er derfor enige om, at der skal iværksættes en række tiltag, som skal give socialtilsynet de rette redskaber til at føre et effektivt tilsyn, og som skal sikre, at socialtilsynet får de nødvendige og relevante oplysninger om tilbuddene. Med aftalen er det også hensigten at styrke retssikkerheden for tilbuddene samt for beboerne og brugerne af tilbuddene med iværksættelse af en række tiltag, som skal sikre, at socialtilsynet opfylder sit formål om at varetage godkendelses- og tilsynsopgaven på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Aftaleparterne er i den forbindelse enige om, at der skal være et særligt fokus på, om de enkelte socialtilsyn har en uensartet praksis, og at dette skal løftes op på et politisk niveau i den enkelte ansvarlige kommunalbestyrelse. I lovforslagets del om styrkelse af socialtilsynet, jf. nedenfor punkt

2.1., indføres der derfor regler, som bl.a. giver social- og ældreministeren bemyndigelse til at oprette "specialistfunktioner" i socialtilsynene, og som styrker Socialstyrelsens beføjelser. Derudover gives socialtilsynet en yderligere sanktionsmulighed i form af skærpet tilsyn, uden at der samtidig vil skulle udstedes ét eller flere konkrete påbud. Endvidere skærpes socialtilsynets og tilbuddenes oplysningspligt, og samtidig får socialtilsynet pligt til at samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordinering af tilsynet. Endelig indføres der en karenperiode på ét år, når et tilbud, en plejefamilie eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hhv. adresse eller hovedadresse for bl.a. at hindre, at et tilbud eller en plejefamilie kan undslippe en overhængende sanktion eller et intensiveret tilsyn.

Aftaleparterne er derudover enige om, at der er et helt særligt behov for at styrke socialtilsynets tilsyn med de sociale tilbuds økonomi. Med aftalen skabes således grundlaget for, at socialtilsynet kan få større indsigt i tilbuddenes økonomi og dermed bedre muligheder for at gribe ind over for uforsvarlig brug af offentlige velfærds-kroner eller i tilfælde, hvor revisors arbejde ikke er tilstrækkeligt. Aftaleparterne er derfor enige om, at der skal iværksættes en række tiltag, som skal give socialtilsynet de rette redskaber til at føre et effektivt økonomisk tilsyn, så det sikres, at velfærds-kroner, der skal komme anbragte børn og unge samt mennesker med handicap og særlige sociale problemer til gode, først og fremmest går til indsatsen og dermed til det formål, som de oprindeligt var tiltænkt. Derudover er det

hensigten med tiltagene, at disse skal medvirke til sikre sammenhæng mellem pris og kvalitet i tilbuddene samt øget transparens i tilbuddenes økonomi. I lovforslagets del om styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud, jf. nedenfor punkt 2.2., indføres der derfor regler, som bl.a. medfører en større indsigt for socialtilsynet i offentlige og private tilbuds økonomi, og socialtilsynet får bedre adgang til at indhente oplysninger herom. I tillæg hertil skærpes kravene til revisors arbejde på flere punkter. Derudover gives socialtilsynet flere reaktionsmuligheder bl.a. i forhold til godkendelse af tilbuddenes budgetter, tilbuddenes omkostninger til ledelse og større istandsættelser af tilbuddene. Socialtilsynet vil også med lovforslaget fremadrettet skulle markere på Tilbudsportalen, hvis de vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenholdt med tilbuddets kvalitet. Endvidere skærpes kravene til private tilbuds ledelse og bestyrelsessammensætning. Endelig sættes der fokus på tilbuddenes ejerforhold, og fremadrettet vil det ikke være muligt at oprette et privat tilbud som en personligt ejet virksomhed. Eksisterende private tilbud, som i dag drives som personligt ejede virksomheder, skal i stedet drives i en anden virksomhedsform inden udgangen af 2024.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Styrkelse af socialtilsynet

2.1.1. Understøttelse af ensartethed i socialtilsynenes virksomhed

2.1.1.1. Gældende ret

Socialtilsynet har siden den 1. januar 2014 haft ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med den generelle kvalitet i tilbud omfattet af lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1377 af 21. september 2020 (herefter socialtilsynsloven).

Socialtilsynet skal føre et systematisk, ensartet, uvildigt og fagligt kompetent tilsyn og skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene bl.a. gennem dialog. Det fremgår bl.a. af socialtilsynslovens formålsbestemmelse i § 1.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 2, stk. 2, at opgaven med at godkende tilbud som generelt egnede og føre driftsorienteret tilsyn med disse varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), én kommune i hver region. Hvert socialtilsyn godkender og fører driftsorienteret tilsyn med de sociale tilbud, som er beliggende i regionen.

Som en undtagelse hertil følger det af socialtilsynslovens § 2, stk. 3, at socialtilsynene ikke kan godkende eller føre driftsorienteret tilsyn med tilbud beliggende i egen kommune og tilbud beliggende i andre kommuner, hvor kommunen enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser, men at et andet udpeget socialtilsyn skal føre tilsyn med disse tilbud. På den måde sikres tilsynets uvildighed.

Derudover følger det af socialtilsynslovens § 2, stk. 4, at tilsynet med private tilbud, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse, selv om de enkelte tilbud er beliggende i forskellige kommuner eller regioner.

I socialtilsynslovens § 4, stk. 1, er oplistet samtlige typer af tilbud, som er omfattet af socialtilsynet. Det gælder således private, kommunale og regionale tilbud, og det gælder også tilbud, som har en driftsaftale eller en anden form for aftale med en kommunalbestyrelse eller et regionsråd om anvendelse af samtlige af et tilbuds pladser.

Socialtilsynene har derudover fra den 1. januar 2018 godkendt og ført tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager eller ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance (BPA) efter §§ 95 og 96 i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1548 af 1. juli 2021 (herefter serviceloven).

Endvidere udfører socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen, og på grundlag af en aftale med Udlændingestyrelsen, fagligt tilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge.

Af socialtilsynslovens § 5 fremgår det, at socialtilsynet varetager opgaven med at godkende tilbud omfattet af § 4, stk. 1, som generelt egnede. Godkendelse af tilbuddene sker efter ansøgning. Godkendelsen indebærer en vurdering af, om tilbuddet er generelt egnet til at modtage borgere i tilbuddets målgruppe inden for rammerne af godkendelsen i overensstemmelse med de krav, der følger af socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18.

For alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141, som jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 4, også er omfattet af socialtilsynet, fremgår det af sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt., at behandlingssteder, som en kommunalbestyrelse ikke selv har etableret, skal have en aftale med minimum én kommune om tilvejebringelse af behandlingstilbud for at kunne indgå i kommunalbestyrelsens tilbud om alkoholbehandling. Dette er således en betingelse for, at alkoholbehandlingsstedet kan godkendes af socialtilsynet og dermed for, at alkoholbehandlingsstederne kan indgå i kommunalbestyrelsens tilbud om alkoholbehandling.

I forbindelse med godkendelse af sociale tilbud, herunder plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, og det efterfølgende driftsorienterede tilsyn med disse, vurderer socialtilsynet tilbuddenes generelle kvalitet inden for følgende temaer:

1. Uddannelse og beskæftigelse.
2. Selvstændighed og relationer.
3. Målgrupper, metoder og resultater.

4. Sundhed og trivsel.
5. Organisation og ledelse.
6. Kompetencer.
7. Økonomi.
8. Fysiske rammer.

Ved vurderingen af kvaliteten inden for tema 1-6 og 8 anvender socialtilsynet en centralt fastsat kvalitetsmodel, jf. § 14 i bekendtgørelse nr. 617 af 3. maj 2020 om socialtilsyn med senere ændringer (herefter socialtilsynsbekendtgørelsen), som inden for hvert tema er opdelt i en række kriterier og indikatorer. Der er udarbejdet én kvalitetsmodel for plejefamilier og én for øvrige sociale tilbud. Herudover er kvalitetsmodellen generisk. Den gælder således for samtlige sociale tilbud, som er omfattet af loven, dog med enkelte variationer mellem forskellige typer af tilbud. Modellen skal understøtte et ensartet grundlag for kvalitetsbedømmelsen på tværs af alle tilbud.

Godkendelse af socialtilsynet er en forudsætning for, at tilbuddet kan indgå i den kommunale forsyning og dermed kan anvendes af kommunerne.

Det følger af § 5, stk. 5, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet i forbindelse med en godkendelse kan fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Det fremgår af forarbejderne til socialtilsynslovens § 5, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 25, at for at et socialtilsyn kan give en betinget godkendelse, må det dog skulle anses for overvejende sandsynligt, at tilbuddet efterfølgende vil kunne opfylde betingelsen. Muligheden er således reserveret til de tilfælde, hvor der alene udestår formalia, eller hvor der er andre forhold, som er væsentlige nok til at være en betingelse for godkendelse, men som omvendt trods alt alene udgør en mindre del af det samlede godkendelsesgrundlag. Da det kan have vidtrækkende betydning for tilbuddet, om og hvornår det kan forvente at blive endeligt godkendt, er det vigtigt, at vilkåret formuleres klart, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der kræves for at blive endeligt godkendt, og hvornår det således kan forventes at ske, da manglende opfyldelse af et eller flere vilkår vil medføre, at der gives afslag på endelig godkendelse.

Hvis der sker væsentlige ændringer i de forhold, der lå til grund for tilbuddets godkendelse, jf. § 5, stk. 1, er tilbuddet forpligtet til af egen drift at give socialtilsynet oplysning herom, jf. socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1. Det fremgår ikke eksplicit af lovgivningen, hvad der udgør en væsentlig ændring. Det fremgår dog af forarbejderne til socialtilsynslovens § 12, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 32, at væsentlige ændringer for eksempel kan være oplysninger om uventede ændringer i økonomien, fragangen af nøglemedarbejdere eller flere medarbejdere eller andet, som kan være relevant i forhold til socialtilsynets vurdering af tilbuddet.

Det følger af socialtilsynslovens § 5, stk. 7, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af et tilbuds eller plejefamilies godkendelse, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betin-

gelserne for at være godkendt, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1, jf. §§ 6 og 12-18. Ophør af en godkendelse er en afgørelse, og socialtilsynet skal derfor iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder f.eks. partshøring. En afgørelse om ophør af godkendelse kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1647 af 4. august 2021 (herefter retssikkerhedsloven), jf. socialtilsynslovens § 19, stk. 1. Ophør af en godkendelse medfører, at tilbuddet eller plejefamilien skal tages af Tilbudsportalen, og at tilbuddet eller plejefamilien ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning. Hvis tilbuddet eller plejefamilien på ny ønsker at indgå i den kommunale forsyning, skal tilbuddet på ny ansøge socialtilsynet om at blive godkendt.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 5, stk. 8, at et tilbuds godkendelse bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, i serviceloven. Det er f.eks. tilfældet, hvis der ikke har været anbragt borgere i tilbuddet i en sammenhængende periode på to år, dog tre år for plejefamilier. Det fremgår af forarbejderne til socialtilsynslovens § 5, stk. 8, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 86 som fremsat, side 14, at det er den samlede indsats efter serviceloven, der er omfattet af socialtilsynets godkendelse, og at det således er den samlede indsats efter serviceloven, der ligger til grund for vurderingen efter socialtilsynslovens § 5, stk. 8, af, hvornår et tilbuds eller en plejefamilies godkendelse bortfalder. En godkendelse bortfalder således ikke, hvis et tilbud eller en plejefamilie i 2 hhv. 3 år alene har været benyttet til en del af det godkendte formål. Det vil således bl.a. være gældende, hvis et tilbud eller en plejefamilie i 2 hhv. 3 år f.eks. alene har været anvendt til aflastning efter servicelovens § 84 eller § 44, jf. § 84.

Af servicelovens § 4, stk. 4, fremgår det, at kommunen, i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger, og der ikke kan findes et egnet og allerede godkendt tilbud, kan anvende et tilbud i op til tre uger, uden at tilbuddet er godkendt af socialtilsynet. Socialtilsynet skal orienteres om anvendelsen af det ikkegodkendte tilbud.

I forlængelse heraf fremgår det af socialtilsynslovens § 5, stk. 4, at socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at ikkegodkendte tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til tre uger, jf. servicelovens § 4, stk. 4, kan anvendes i yderligere tre uger. Herefter skal den pågældende borger placeres i et godkendt tilbud. De særlige grunde kan f.eks. være, at etablering af et egnet tilbud er i gang, og at der er højst tre uger til, at det kan tages i brug, eller at den ansvarlige kommunalbestyrelse ved med sikkerhed, at der inden for tre uger vil blive en plads ledig i et egnet, godkendt tilbud.

Det følger af socialtilsynslovens § 5, stk. 6, at socialtilsynet,

efter anmodning fra et allerede godkendt tilbud eller plejefamilie, kan træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. lovens § 5, stk. 1, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. En fravigelse af rammerne for godkendelsen er kendetegnet ved at være tidsbegrænset i modsætning til en ændring af godkendelsen, som er permanent. Socialtilsynet kan i forbindelse med afgørelsen om fravigelsen af en allerede meddelt godkendelse fastsætte vilkår, jf. lovens § 5, stk. 5, som betingelse for afgørelsen om, at godkendelsen kan fraviges. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår. Afgørelsen om fravigelse bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt, eller den fastsatte periode er udløbet.

Ud over socialtilsynets opgaver, som relaterer sig til godkendelse af tilbud og plejefamilier, herunder ændring af godkendelse, ophør af godkendelse m.v., som er beskrevet oven for, fører socialtilsynet også driftsorienteret tilsyn med allerede godkendte tilbud og plejefamilier med det formål at sikre, at de fortsat har den fornødne kvalitet til at bevare godkendelsen. Socialtilsynet har både i forbindelse med godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med tilbud og plejefamilier en udtrykkelig forpligtelse til at indgå i dialog med tilbuddene og plejefamilierne. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet, jf. socialtilsynslovens § 7, stk. 1.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 10, stk. 3, at socialtilsynet kan orientere den kommune, som efter §§ 9-9 b retssikkerhedsloven har ansvar i henhold til serviceloven for den enkelte borgers ophold i tilbuddet (den visiterende eller anbringende kommune), hvis socialtilsynet i forbindelse med sit driftsorienterede tilsyn med tilbuddet bliver opmærksomt på bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger. Socialtilsynet har endvidere efter socialtilsynslovens § 10, stk. 2, pligt til underrette de kommuner, som har visiteret borgere til et alkoholbehandlingssted i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold på et alkoholbehandlingssted.

Det følger derudover af servicelovens § 154, at alle, der får kendskab til, at et barn eller en ung udsættes for vanrøgt, vold, mishandling, seksuelle overgreb m.v. eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen. Fagpersoner har derudover en særlig skærpet underretningspligt, jf. servicelovens § 153, hvorefter de skal underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af deres tjeneste eller hverv får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Underretningspligten efter § 153 omfatter blandt andre offentligt ansatte og andre med offentlige hverv, læger, personer, der er beskæftiget ved opholdssteder, familiepleje, krisecentre, behandlingstilbud eller andre private tilbud, der for det offentlige udfører opgaver rettet mod personer med sociale eller andre særlige problemer. Derudover kan enhver underrette Ankestyrelsen, hvis man oplever, at et barn eller en ung ikke får den hjælp,

som det har behov for. Ankestyrelsen kan af egen drift at gå ind i sagen efter servicelovens § 65, hvis denne omhandler særlig støtte til børn og unge, og når det må antages, at en kommune i den konkrete sag ikke har foretaget de fornødne sagsbehandlingsskridt.

Socialstyrelsen har efter socialtilsynslovens § 24, stk. 1, til opgave at følge og understøtte, at de fem socialtilsyn løser deres opgaver i overensstemmelse med socialtilsynslovens formål og intention og har i den forbindelse forskellige muligheder for at understøtte en ensartet og kvalificeret praksis i de fem socialtilsyn. Socialstyrelsens opgaver i den forbindelse betegnes ”auditfunktionen”. Socialstyrelsens auditfunktion iværksætter bl.a. stikprøver og faglige undersøgelser, lærende og undersøgende auditforløb og opfølgning herpå, løbende ledelsesdialog, undervisningsforløb, temadage og årsmøder samt udarbejdelse og løbende opdatering af en webbaseret håndbog for tilsynsførende. Socialstyrelsen udarbejder som led her i også en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed, som bl.a. baseres på de fem socialtilsyns årsrapporter og på data, som Socialstyrelsen har indhentet fra socialtilsynene. Socialstyrelsens årlige rapport indeholder fakta og nøgletal om socialtilsynenes aktiviteter og bliver offentliggjort på Socialstyrelsens og Social- og Ældreministeriets hjemmeside og oversendes til Folketinget.

Tilbud og socialtilsynet har bl.a. efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, §§ 13 og 18 og § 20, stk. 3, og efter §§ 9 og 10 i bekendtgørelse nr. 1023 af 26. maj 2021 om Tilbudsportalen (herefter Tilbudsportalbekendtgørelsen), pligt til at indberette en række oplysninger på Tilbudsportalen. Afgivelse af disse oplysninger er i visse tilfælde en betingelse for, at tilbuddet kan blive og forblive godkendt af socialtilsynet. Dette gælder bl.a. for de økonomiske nøgletal, jf. § 20, stk. 3, i socialtilsynsbekendtgørelsen. Formålet med at registrere og offentliggøre oplysninger på Tilbudsportalen er at sikre sammenlignelige og gennemskuelige oplysninger om de registrerede tilbud, at styrke kommunernes grundlag for valg af tilbud til den enkelte borger, at bidrage til overblik over udviklingen på det sociale område, at understøtte tilsynsmyndighedernes arbejde og at understøtte lige konkurrence mellem private og offentlige leverandører, jf. § 1 i Tilbudsportalsbekendtgørelsen. For at disse formål kan opnås, er det centralt, at de registrerede og offentliggjorte oplysninger er fyldestgørende og korrekte. Derfor følger det af servicelovens § 14, stk. 4 og 5, at Socialstyrelsen gennemfører stikprøvekontrol med oplysninger om tilbuddene på Tilbudsportalen. Hvis tilbuddets oplysninger på Tilbudsportalen ikke stemmer overens med de faktiske forhold eller ikke er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik, kan Socialstyrelsen påbyde tilbuddet at tilrette oplysningerne. Hvis tilbuddet ikke følger påbuddet, kan Socialstyrelsen markere dette på Tilbudsportalen, jf. servicelovens § 14, stk. 6.

Ankestyrelsen har efter retssikkerhedslovens § 76 pligt til på landsplan at koordinere, at afgørelser, som kan indbringes for Ankestyrelsen, træffes i overensstemmelse med lovgivningen. Et af redskaberne i praksiskoordineringen er princi-

påfgørelser, som er bindende retskilder for de myndigheder, der træffer afgørelser på det sociale- og beskæftigelsesretlige område, herunder socialtilsynet. Ankestyrelsen følger desuden praksis i kommunerne og vejleder om praksis.

2.1.1.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Socialstyrelsens evaluering af tilsynsreformen fra 2018 konkluderede, at de politiske intentioner med tilsynsreformen overordnet set er blevet indfriet, og at de centrale elementer i reformen er blevet implementeret. Evalueringen viste imidlertid også et fortsat behov for at udvikle praksis både med henblik på at styrke en ensartet og systematisk varetagelse af tilsynsopgaven og med henblik på at udvikle kvaliteten i varetagelsen af tilsynsopgaven.

På trods af den øgede professionalisme i socialtilsynet er der stadig behov for at arbejde med ensartetheden på tværs af socialtilsynene. Der kan således fortsat konstateres forskelle, når det f.eks. kommer til anvendelsen af sanktioner og udstrækningen af dialogforpligtelsen. Socialstyrelsens evaluering af tilsynsreformen fra 2018 viste bl.a., at der på en række områder er forskel i tilsynspraksis mellem de fem socialtilsyn bl.a. i forhold til en divergerende anvendelse af sanktioner. Dette ses også i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed for 2019, hvor det fremgår, at de fem socialtilsyn har forskelligartede forståelser af dialogbegrebet og dermed dialogforpligtelsens udstrækning, og at en forskelligartet forståelse heraf kan medføre forskellig praksis om iværksættelse af sanktioner. Flere af socialtilsynets interessenter har desuden påtalt, at den manglende ensartethed kan føre til forskellig retsstilling for tilbuddene og dermed svække retssikkerheden for tilbuddene. Derudover kan den manglende ensartethed give tilbuddene et incitament til "tilsynsshopping", hvor et tilbud eller en koncern eller koncernlignende konstruktion flytter hhv. adresse eller hovedadresse med den virkning, at tilbuddet bliver underlagt et andet socialtilsyn, som det måske oplever som mindre indgribende. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets punkt 2.2.3 i de almindelige bemærkninger.

For at sikre at tilsynet med sociale tilbud har en høj og ensartet kvalitet i hele landet, er parterne bag "Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud" enige om, at der skal iværksettes en række konkrete tiltag, der på forskellig vis både skal understøtte socialtilsynets godkendelses- og tilsynsopgave og sikre større ensartethed i tilsynet med sociale tilbud på tværs af landet. Et mere ensartet og fælles funderet socialtilsyn vil også øge retssikkerheden for tilbuddene og dermed også for tilbuddenes beboere og brugere. Der er bl.a. enighed om, at der skal oprettes specialistfunktioner, hvorved viden inden for specifikke områder centraliseres i de enkelte tilsyn med det formål at sikre et mere ensartet og kvalificeret tilsyn, og så kvaliteten i det pågældende område løftes. Derudover skal der sikres en styrket national styring af socialtilsynenes praksis, bl.a. ved at styrke Socialstyrelsens rolle og muligheder i forhold til socialtilsynet, særligt med hensyn til ensartethed. Samtidig tydeliggøres det lokalpolitiske ansvar for

varetagelsen af opgaven og for, at den varetages i overensstemmelse med intentionerne, ved at den ansvarlige kommunalbestyrelse fremover vil skulle drøfte Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som særligt vil have fokus på ensartethed i socialtilsynenes opgavevaretagelse.

Der henvises til punkt 1 i "Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud" og punkt 1 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.1.1.3.

2.1.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.1.3.1. Oprettelse af specialistfunktioner

Med det foreslåede § 2, stk. 6, i socialtilsynsloven, bemyndiges social- og ældreministeren til at kunne fastsætte regler, der helt eller delvist fraviger socialtilsynslovens § 2, stk. 2 og 3 om den geografiske ansvarsplacering af socialtilsynsopgaven. Bemyndigelsen vil endvidere kunne anvendes til at fastsætte regler om placeringen af ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.

Hensigten med bestemmelsen er at kunne samle specifikke godkendelse- og tilsynsopgaver i enkelte socialtilsyn med det formål, at det enkelte tilsyn vil kunne opnå specialistviden i forhold det konkrete område og dermed vil kunne bidrage til at sikre et mere ensartet og systematisk tilsyn og derved øge retssikkerheden for tilbuddene. Derudover er hensigten med bestemmelsen at give mulighed for at kunne lægge særlige opgaver, som ikke er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn, i enkelte socialtilsyn.

Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om ansvarsplaceringen af specifikke opgaver med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med bestemte typer af tilbud, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, og med de foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a.

Reglerne, som vil blive fastsat i medfør af bemyndigelsen, vil udgøre en undtagelse til socialtilsynslovens § 2, stk. 2 og 3, da den tilsynsførende myndighed herefter vil være bestemt ud fra de regler, som vil blive fastsat i medfør af bemyndigelsen, og således ikke ud fra tilbuddets geografiske placering.

Bemyndigelsen påtænkes bl.a. anvendt til at fastsætte regler om opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter servicelovens §§ 95 og 96, private tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 4, sikrede og delvist lukkede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7 og pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 8, når skolen har flere end otte pladser til anbringelse samt opholdssteder for

børn og unge, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, som har tilknyttet et eller flere skibsprojekter. Hvis det viser sig hensigtsmæssigt, at ændre på opgaverne eller tilføje yderligere opgaver, vil bekendtgørelsen kunne ændres eller udvides med bestemmelser herom.

Forslaget vil medføre, at nogle tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, samt foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a, vil blive underlagt et andet socialtilsyn som tilsynsførende myndighed end det der følger i dag af socialtilsynsloven § 2, stk. 2 og 3. For at sikre en hensigtsmæssig overlevering mellem socialtilsynene foreslås det, at de enkelte socialtilsyn vil skulle gives et halvt år til at gennemføre de nødvendige overleveringer og opgaveflytninger.

Social- og ældreministerens beslutning om, hvilke konkrete socialtilsyn, som vil skulle varetage specialistfunktioner, vil blive truffet med inddragelse af Socialstyrelsen, hvor der bl.a. vil blive lagt vægt på organisatoriske og faglige forhold, og som Socialstyrelsen i forlængelse af udvælgelsen vil skulle understøtte og i nødvendigt omfang bidrage til at opkvalificere med henblik på at opnå de kompetencer, som specialistfunktionen vil kræve for at kunne føre et kvalificeret og ensartet tilsyn.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5.

2.1.1.3.2. Forpligtelse til at indgå i tværgående initiativer og aktiviteter

Med det foreslåede § 24, stk. 2, i socialtilsynsloven, forpligtes de fem socialtilsyn til at indgå i de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Socialstyrelsen vil kunne beslutte, hvilke af de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter i kraft af deres rolle som auditfunktion, og som har til hensigt at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål i § 1, som socialtilsynene vil være forpligtede til at deltage i.

Hensigten med bestemmelsen er at skabe et mere fælles funderet og ensartet socialtilsyn og understøtte en systematisk og faglig kompetent tilsynspraksis.

Aktiviteterne, som socialtilsynene vil skulle deltage i, hvis Socialstyrelsens auditfunktion beslutter det, vil bl.a. kunne omfatte deltagelse i faglige og praksiskoordinerende netværk, implementering af nye regler, auditforløb, fagkonferencer, praksisbesøg m.v.

Antallet, omfanget og deltagerkredsen for aktiviteter med obligatorisk deltagelse vil kunne variere over tid, da dette vil bero på socialstyrelsens konkrete vurdering af, hvad der skønnes nødvendigt for at sikre en ensartet, systematisk og fagligt kompetent praksis på et givent tilsynsfagligt område.

Socialstyrelsen vil skulle tilrettelægge aktiviteterne således, at der tages hensyn til socialtilsynets kerneopgave med at

godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialtilsynene vil derfor som udgangspunkt skulle inddrages i planlægningen af, hvordan de understøttende aktiviteter mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges.

Socialstyrelsen vil som led i den løbende monitorering skulle følge op på socialtilsynenes deltagelse i aktiviteterne samt offentliggøre vurderingen heraf i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som fremgår af det foreslåede nye stk. 4 i socialtilsynslovens § 24, jf. nedenfor under punkt 2.1.1.3.3.

Socialstyrelsens styrkede rolle i forhold til socialtilsynet ændrer ikke på, at Ankestyrelsen fortsat vil have en praksiskoordinerende rolle, som har til formål at sikre, at socialtilsynets afgørelser træffes i overensstemmelse med lovgivningen. Derudover vil Ankestyrelsen også fortsat skulle vejlede socialtilsynene om praksis. Da der er en sammenhæng mellem Socialstyrelsens og Ankestyrelsens opgaver i forhold til socialtilsynet forudsættes det, at der samarbejdes med henblik på at sikre en konsistent vejledning m.v. af socialtilsynet. Det bemærkes i den forbindelse, at det kommunale og regionale tilsyns kompetence i forhold til de kommunalbestyrelser, der varetager funktionen som et af de fem socialtilsyn, principielt ikke berøres af ændringerne af socialtilsynslovens § 24.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 68.

2.1.1.3.3. Fokus på ensartethed i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed og kommunalbestyrelsernes drøftelse heraf

Det foreslås, at Socialstyrelsen i sin årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed vil skulle have særligt fokus på, om det enkelte socialtilsyns praksis er i overensstemmelse med socialtilsynslovens formål, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis. Dette foreslås gennemført ved, at der indsættes et nyt stk. 4 i socialtilsynslovens § 24.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed fremover vil skulle være et særligt fokus på, om de fem socialtilsyn hver især opfylder socialtilsynslovens formål, jf. socialtilsynslovens § 1. Heraf fremgår det, at socialtilsynet skal varetage opgaven med at godkende og føre tilsyn på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Da det i praksis har vist sig, at socialtilsynet på en række områder ikke har en ensartet tilgang til varetagelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn, f.eks. ift. brugen af sanktioner, og da dette har en central betydning ift. retssikkerheden for tilbuddene og borgerne, skal Socialstyrelsen i den årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed behandle ensartetheden i socialtilsynets varetagelse af godkendelses- og tilsynsopgaven særskilt.

Socialstyrelsens årlige rapport vil derudover, som det også er tilfældet i dag, bl.a. skulle indeholde en status på de

fem socialtilsyns virksomhed i det forgangne år samt vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med tilbud og plejefamilier over de seneste år.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 68.

Det foreslås i forlængelse heraf, at Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed fremover vil skulle drøftes af den enkelte ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. socialtilsynslovens § 2, stk. 2, på et møde senest tre måneder efter, at rapporten er offentliggjort. Dette foreslås gennemført ved, at der i socialtilsynslovens § 24 indsættes et nyt stk. 5.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den enkelte kommunalbestyrelse, som er ansvarlig for det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse, vil være forpligtet til at behandle Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed på et møde. Der foreslås således et delegationsforbud i forhold til kommunalbestyrelsens behandling af rapporten, dvs. at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne overlade behandlingen til et udvalg eller til den kommunale forvaltning.

Formålet er at sikre lokalpolitisk fokus på og ansvar for kvaliteten i socialtilsynenes opgavevaretagelse med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud. Da Socialstyrelsens årlige rapport vil skulle behandles i den enkelte kommunalbestyrelse, vil dette afstedkomme en aktiv politisk drøftelse af, om det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse og sagsbehandling er tilfredsstillende og i overensstemmelse med socialtilsynslovens formål, herunder om de fem socialtilsyn varetager godkendelses- og tilsynsopgaven på en ensartet måde, eller om der i den enkelte kommune eller i flere kommuner i fællesskab bør iværksættes tiltag til forbedringer heraf. Forslaget bygger således på den forventning, at kommunalbestyrelsen, på denne måde vil få større opmærksomhed på det konkrete socialtilsyns opgavevaretagelse og derfor vil træffe de nødvendige foranstaltninger til at forbedre denne.

Det foreslås, at behandlingen vil skulle ske senest tre måneder efter, at Socialstyrelsens årlige rapport er offentliggjort. Herved sikres det således, at rapporten vil blive behandlet i umiddelbar forlængelse af offentliggørelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 68.

2.1.1.3.4. Bemyndigelse til at fastsætte regler om socialtilsynenes udførelse af godkendelses- og tilsynsopgaven

Med det foreslåede nye stk. 6 i socialtilsynslovens 24, bemyndiges social- og ældreministeren til at fastsætte regler om socialtilsynenes udførelse af deres godkendelses- og tilsynsopgave, herunder om formen og tilrettelæggelsen af denne.

Formålet med bestemmelsen er at skabe et mere fælles funderet og ensartet socialtilsyn og understøtte en systematisk og faglig kompetent tilsynspraksis og således sikre, at socialtilsynene opfylder socialtilsynslovens formål, jf. § 1.

Det er hensigten, at bestemmelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om formen, tilrettelæggelsen og udførelsen af socialtilsynets opgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, inden for rammerne af de til enhver tid gældende regler.

Reglerne vil særligt kunne være relevante at udstede på områder, hvor der er behov for at styrke ensartetheden af socialtilsynenes godkendelses- og tilsynspraksis på tværs af de fem socialtilsyn. Reglerne vil f.eks. også kunne være relevante at udstede i de tilfælde, hvor lovgivningen overlader en bred faglig skønmæssig ramme til socialtilsynet, og hvor der således kan være behov for rammesætte dette skøn. Det kan f.eks. være regler om centrale elementer af socialtilsynenes opgavevaretagelse som f.eks. dele af kvalitetsvurderingen, dialogforpligtelsen eller det risikobaserede tilsyn.

Reglerne vil skulle udarbejdes efter inddragelse af Socialstyrelsen, som løbende følger og understøtter socialtilsynets godkendelses- og tilsynspraksis i kraft af deres rolle som auditfunktion.

Omfanget og karakteren af reglerne vil kunne variere over tid, i det dette til enhver tid vil afhænge af udviklingen i praksis og hvilke opmærksomhedspunkter, det giver anledning til, f.eks. i forhold til mindre kompetent, usystematisk eller uensartet tilsynspraksis, som konstateres på baggrund af aktiviteter, henvendelser m.v.

Socialtilsynene vil skulle implementere, forankre og følge de regler, som udstedes i medfør af bemyndigelsen, i deres godkendelses- og tilsynspraksis.

Socialstyrelsen vil som led i den løbende monitorering skulle følge op på, om reglerne implementeres og følges samt offentliggøre en vurdering heraf i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 68.

2.1.1.3.5. Præciseringer og mindre justeringer af gældende regler

For at understøtte en ensartet praksis på tværs af de fem socialtilsyn vil det på visse punkter være nødvendigt at præcisere og foretage mindre justeringer af gældende regler i socialtilsynsloven, som har vist sig at skabe uklarhed eller give anledning til fortolkningstvivl i praksis samt at kodificere praksis.

Det foreslås således at tydeliggøre socialtilsynslovens §§ 4 og 5 om socialtilsynenes godkendelse af nye tilbud på flere punkter.

Konkret foreslås det at tydeliggøre i socialtilsynslovens § 5, stk. 1, at det er en betingelse for socialtilsynets godkendelse af alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141,

at behandlingsstederne opfylder kravet i sundhedslovens § 141, stk. 6, 1. pkt., om aftale med minimum én kommune.

Det foreslås desuden, at indholdet i socialtilsynets afgørelse om godkendelse af tilbud og plejefamilier fastsættes med det foreslåede nye stk. 2 og stk. 3 i socialtilsynslovens § 5.

Det foreslåede nye stk. 2 vil medføre, at socialtilsynets afgørelse om godkendelse af et tilbud efter lovens § 5, stk. 1, som minimum skal omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Socialtilsynets afgørelse om godkendelse af et tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, vil således som minimum skulle indeholde en beskrivelse af disse fem forhold, som også skal indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen. Afgørelsen vil udgøre tilbuddets godkendelse.

Det foreslåede nye stk. 3 vil medføre, at socialtilsynets afgørelse om godkendelse af plejefamilier efter socialtilsynslovens § 5, stk. 1, som minimum skal omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.

Socialtilsynets afgørelse om godkendelse af en plejefamilie efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1, vil således som minimum skulle indeholde en beskrivelse af disse fire forhold, som også skal indberettes på Tilbudsportalen. Disse offentliggøres dog ikke. Afgørelsen vil udgøre plejefamiliens godkendelse.

Det foreslåede § 5, stk. 2 og 3, vil finde anvendelse for godkendelser, som udstedes fra tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 3, stk. 1.

De oplyste minimumskrav til godkendelsen må karakteriseres som centrale oplysninger i forhold til tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse og ændringer i disse, efter at der er truffet afgørelse om godkendelse, vil altid udgøre en væsentlig ændring.

En væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse kan derudover f.eks. vedrøre ændringer i økonomien, ændringer i ledelsen af tilbuddet, fragangen af nøglemedarbejdere eller en stigning i brugen af vikarer, som kan medføre manglende personalekompetencer i tilbuddet. For plejefamilier kan bl.a. samlivsophævelse og skilsmisse også udgøre væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen. Fælles for ændringerne er, at de vil være relevante i forhold til socialtilsynets vurdering af tilbuddets hhv. plejefamiliens generelle kvalitet samt mulighed for fortsat at bevare godkendelsen.

Tilbuddet og plejefamilien er efter socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1, forpligtet til af egen drift at gøre socialtilsynet

opmærksom på væsentlige ændringer, som med den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, nr. 1, vil skulle meddeles straks til socialtilsynet og også indberettes straks til Tilbudsportalen, jf. Tilbudsportalsbekendtgørelsen § 8, stk. 3.

I visse tilfælde vil en ændring i tilbuddet eller plejefamilien kunne give anledning til en ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse (delvis nygodkendelse). Hvis ændringerne er grundlæggende og omfattende, kan der være tale om behov for en fuldstændig ny godkendelse. Det foreslås i den forbindelse at kodificere praksis med det foreslåede nye stk. 9 i socialtilsynslovens § 5, om at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.

Desuden foreslås adgangen til at anvende ikkegodkendte tilbud i tre uger i akutsituationer præciseret med det foreslåede § 5, stk. 6, i socialtilsynsloven, således at det bliver tydeligt, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt. Det vil således fremgå udtrykkeligt af bestemmelsen, at den alene vil kunne anvendes i de tilfælde, hvor der er tale om et akut behov for at placere en borger i et tilbud, og hvor der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, hvorfor kommunen undtagelsesvist i op til tre uger vil kunne anvende et tilbud eller en plejefamilie til den pågældende borger uden at være godkendt af socialtilsynet. I tillæg hertil fastsættes det med den foreslåede ændring af § 4, stk. 4, 2. pkt., i serviceloven, at socialtilsynet skal orienteres straks om anvendelsen af det ikke-godkendte tilbud.

Bestemmelsen i det foreslåede § 5, stk. 6, i socialtilsynsloven, vil således ikke kunne anvendes i de tilfælde, hvor der ønskes en fravigelse af godkendelsen for en allerede godkendt plejefamilie eller et allerede godkendt tilbud. Hvis kommunalbestyrelsen ønsker at anvende et allerede godkendt tilbud eller en allerede godkendt plejefamilie til en borger, som f.eks. tilhører en anden målgruppe, herunder borgere med et andet behov, end det, som tilbuddet eller plejefamilien allerede er godkendt til, vil bestemmelsen i det foreslåede § 5, stk. 8, i socialtilsynsloven om fravigelse af godkendelse i stedet finde anvendelse. Med det foreslåede § 5, stk. 8, kodificeres praksis om, at en afgørelse om at fravige en allerede meddelt godkendelse ikke vil forudsætte, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse. En afgørelse om fravigelse af en allerede meddelt godkendelse vil skulle træffes på baggrund af en konkret faglig vurdering, herunder af ændringens karakter set i forhold til tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse. Hvis ændringen har en sådan karakter, at der er tale om en væsentlig ændring, vil ændringen skulle behandles herefter i stedet, og socialtilsynet vil i den forbindelse skulle vurdere, om ændringen giver anledning til en ændring af godkendelsen (delvis nygodkendelse). En fravigelse af godkendelse er således kendetegnet ved at være tidsbegrænset i modsætning til en (væsentlig) ændring af godkendelsen, som er permanent.

Derudover foreslås det tydeliggjort med det foreslåede § 5,

stk. 7, i socialtilsynsloven, at vilkår alene vil kunne fastsættes i forbindelse med godkendelser. Vilkår vil således kunne fastsættes i forbindelse med godkendelse af tilbud og plejefamilier, godkendelse af væsentlig ændring (delvis nygodkendelse) samt afgørelse om fravigelse af godkendelse. Vilkår vil derimod ikke kunne fastsættes i forbindelse med afgørelser om sanktioner eller ophør af et tilbuds godkendelse.

Endvidere foreslås det med det foreslåede 2. pkt. i § 5, stk. 11, i socialtilsynsloven, at et tilbuds eller en plejefamilies godkendelse, ud over den allerede anførte bortfaldsmulighed, som fremgår af bestemmelsens 1. pkt., endvidere vil skulle bortfalde, hvis tilbuddet eller plejefamilien konkret anmoder socialtilsynet herom. En anmodning om bortfald af godkendelse vil skulle følges op af, at socialtilsynet fjerner tilbuddet eller plejefamilien fra Tilbudsportalen, hvilket medfører, at plejefamilien eller tilbuddet fra dette tidspunkt ikke vil kunne indgå i den kommunale forsyning, og vil skulle godkendes på ny, hvis tilbuddet eller familien igen ønsker at fungere som plejefamilie. Socialtilsynet bør i den sammenhæng sikre sig, at plejefamilien eller tilbuddet er klar over konsekvensen ved at anmode om, at godkendelsen skal bortfalde.

Socialtilsynets forpligtelse til at indgå i dialog med tilbud og plejefamilier i forbindelse med godkendelse og det løbende driftsorienterede tilsyn tydeliggøres med den foreslåede § 7, stk. 2, i socialtilsynsloven, hvoraf fremgår, at dialog vil skulle føres som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og i forbindelse med, at der træffes afgørelser, herunder afgørelser om iværksættelse af sanktioner og ophør af godkendelse. Dialogen vil således bl.a. skulle føres i forbindelse med, at socialtilsynet varsler et tilbud eller en plejefamilie om en forestående afgørelse, som f.eks. varsles i form af en agterskrivelse. Dog gælder det fortsat, at socialtilsynet kan træffe afgørelse straks, hvis der er pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed i tilbuddet eller plejefamilien. Dialogen er et centralt element i socialtilsynets tilsyn med tilbud og plejefamilier, da dialogen kan bidrage til at opbygge en gensidig, tillidsfuld og professionel ramme, som giver mulighed for refleksion og kan medvirke til at danne fundamentet for at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet eller plejefamilien.

Som led i socialtilsynets driftsorienterede tilsyn med tilbuddene har det siden socialtilsynsreformens ikrafttræden i 2014 været forudsat fra lovgivers side og været praksis i socialtilsynene, at socialtilsynene udarbejder en tilsynsrapport som led i det driftsorienterede tilsyn. Dette var også praksis før socialtilsynsreformens ikrafttræden, da tilsynet med tilbuddene var beliggende i hver enkelt kommune, jf. også forarbejderne til socialtilsynslovens § 7, jf. Folketings-tidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 11. Tilsynsrapporten indeholder socialtilsynets vurdering af kvaliteten i det enkelte tilbud, og den samlede vurdering samt tema-vurderingerne i tilsynsrapporten fremgår af Tilbudsportalen sammen med oplysningen om, at tilbuddet har modtaget

tilsyn fra socialtilsynet. Forudsætningen om udarbejdelse af en tilsynsrapport foreslås fastsat med det foreslåede § 7, stk. 5, i socialtilsynsloven, hvoraf det fremgår, at socialtilsynet vil skulle udarbejde en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.

Yderligere foreslås det, at socialtilsynslovens § 10, stk. 3, præciseres med det foreslåede § 10, stk. 4, så det tydeliggøres, hvad der oprindeligt var lovgivers hensigt i overensstemmelse med grundtanken bag etableringen af socialtilsynene. Af den foreslåede bestemmelse fremgår det således, at socialtilsynet vil kunne orientere den kommune, som efter §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven har ansvar i henhold til serviceloven for den enkelte borgers ophold i tilbuddet (den visiterende eller anbringende kommune), hvis socialtilsynet i forbindelse med sit driftsorienterede tilsyn med tilbuddet bliver opmærksom på bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger. Der kan f.eks. være tale om, at socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn bliver opmærksom på, at kommunen f.eks. ikke har visiteret en borger korrekt, ikke har udleveret relevante dele af handleplanen til tilbuddet eller ikke fører tilstrækkeligt personrettet tilsyn. Det vil fortsat være tilbuddet, der er genstand for socialtilsynets tilsyn og afgørelser og ikke den ansvarlige visiterende eller anbringende kommunes myndighedsarbejde.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 4, ikke ændrer ved socialtilsynets skærpede underretningligt til kommunen i de tilfælde, hvor socialtilsynet får viden om eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, eller får kendskab til, at et barn eller en ung udsættes for vanrøgt, vold, mishandling, seksuelle overgreb m.v. eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare. Den foreslåede bestemmelse ændrer heller ikke ved, at socialtilsynet kan underrette Ankestyrelsen, hvis socialtilsynet oplever, at et barn eller en ung ikke får den hjælp, som der er behov for.

Det bemærkes derudover, at socialtilsynets videregivelse af oplysninger til kommunen aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for kommunens indsats over for borgeren. Der skal således i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af de oplysninger, som videregives i forbindelse med orienteringer. Videregivelse af oplysninger om personer skal endvidere ske i overensstemmelse med reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter databeskyttelsesforordningen) og databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

Endelig foreslås det med ændringen af servicelovens § 14, stk. 4 og 5, at Socialstyrelsen, som det oprindeligt har væ-

ret lovgivers hensigt og som det også sker i praksis, har adgang til at føre stikprøvekontrol med, at tilbud og plejefamilier indberetter de oplysninger til Tilbudsportalen, som de er forpligtet til i lovgivningen. Socialstyrelsen vil som led heri også kunne udstede påbud og markere forholdet i Tilbudsportalen, hvis det enkelte tilbud ikke indberetter de påkrævede oplysninger.

Fælles for ændringerne indeholdt i dette punkt gælder, at der enten er tale om præcisering og tydeliggørelse af gældende regler i overensstemmelse med, hvad der oprindeligt har været lovgivers intention, eller er tale om mindre justeringer eller kodificering af praksis. Derudover foreslås der foretaget en række konsekvensændringer i socialtilsynsloven, hvormed henvisninger til andre bestemmelser og ensretning af sprogbrug m.v. foreslås justeret.

For nærmere beskrivelse af ændringerne i dette punkt henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 20, 24, 30, 34, 35 og 36 § 2, nr. 1, 3 og 4 og bemærkningerne hertil.

2.1.2. Styrkelse af socialtilsynets sanktionsmuligheder

2.1.2.1. Gældende ret

Socialtilsynet skal sikre sig, at det enkelte sociale tilbud generelt har en kvalitet, så det er forsvarligt for kommunerne at benytte det konkrete tilbud til borgerne. Dette opnås i forbindelse med godkendelse af det enkelte sociale tilbud og det efterfølgende driftsorienterede tilsyn.

Socialtilsynet har i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn mulighed for at iværksætte forskellige former for sanktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet eller plejefamilien ikke opfylder kravene for godkendelse eller har den påkrævede fornødne kvalitet. Det fremgår af socialtilsynsloven § 8, stk. 1-2 og § 5, stk. 7, at socialtilsynets sanktionsmuligheder omfatter afgørelse om hhv. påbud, skærpet tilsyn samtidig med udstedelse af påbud og ophør af et tilbuds godkendelse.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 8, stk. 1, at socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn kan træffe afgørelse om at underlægge et tilbud skærpet tilsyn, hvis konkrete forhold i tilbuddet skaber bekymring for tilbuddets kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet. Det er forudsat, at en afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn tager afsæt i forhold, som tilbuddet har mulighed for at rette op på.

Det forudsættes, at der forud for en afgørelse om skærpet tilsyn har været en dialog mellem socialtilsynet og tilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om skærpet tilsyn, medmindre afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., at en

afgørelse om skærpet tilsyn højst kan gælde for en periode på tre måneder ad gangen. Perioden for det skærpede tilsyn skal fastsættes på baggrund af en individuel vurdering af det konkrete forholds karakter, og må ikke vare længere, end hvad der skønnes nødvendigt for at rette op på forholdene.

Socialtilsynet kan træffe afgørelse om at forlænge det skærpede tilsyn, hvis forholdene i det enkelte tilbud fortsat gør det nødvendigt.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 8, stk. 1, 3. pkt., at socialtilsynet som led i en afgørelse om skærpet tilsyn skal udstede påbud, som kan gøres til en betingelse for at tilbuddet kan bevare godkendelsen. Påbud udstedt i forbindelse med en afgørelse om skærpet tilsyn skal have indholdsmæssig sammenhæng til de forhold, der har medført en afgørelse om skærpet tilsyn og skal sikre, at tilbuddet ved, hvad der skal til, for at det skærpede tilsyn kan bortfalde, og påbuddet anses for opfyldt, så tilbuddet dermed kan bevare godkendelsen.

Tilbuddets aktuelle status i forhold til godkendelsen, herunder oplysning om, at tilbuddet er sat under skærpet tilsyn, skal fremgå af Tilbudsportalen.

2.1.2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Socialtilsynets kerneopgave er at bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i de tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, gennem dialog med tilbuddene, herunder med ledelsen, personalet og borgerne, men også gennem kontrol, som foretages på baggrund af kvalitetsmodellen. Det er i den forbindelse afgørende, at socialtilsynet har de redskaber, som er nødvendige for at kunne føre et effektivt driftsorienteret tilsyn og for at kunne gribe ind over for forhold i tilbuddene, som er bekymrende i forhold til den generelle kvalitet.

I praksis har der vist sig et ønske om, at socialtilsynet skal have bedre mulighed for at gribe tidligere ind over tilbud, hvor kvaliteten ikke lever op til kravene, eller hvor der konstateres forhold, som er af bekymrende karakter.

For at sikre at sociale tilbud har en høj kvalitet, er parterne bag "Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud" enige om, at socialtilsynet skal sikres bedre reaktionsmuligheder, når kvaliteten i tilbuddene ikke er i orden, eller der konstateres bekymrende forhold. Parterne er derfor enige om, at socialtilsynet skal have mulighed for at sætte et tilbud under skærpet tilsyn, uden at dette samtidig skal ske i sammenhæng med et eller flere konkrete påbud. Dette skal samtidig synliggøres for de anbringende og visiterende kommuner på Tilbudsportalen, så det er tydeligt, at socialtilsynet har et skærpet fokus på det konkrete tilbud.

Der henvises til punkt 1 i "Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud" og punkt 1 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet

i en ændring af socialtilsynsloven, jf. nedenfor under punkt 2.1.2.3.

2.1.2.3. Den foreslåede ordning

Med den foreslåede nyaffattelse socialtilsynslovens § 8, stk. 1, vil socialtilsynet få mulighed for at sætte et tilbud eller en plejefamilie under skærpet tilsyn, uden at der samtidig vil skulle udstedes ét eller flere konkrete påbud. Socialtilsynet vil dog fortsat også kunne sætte et tilbud eller en plejefamilie under skærpet tilsyn samtidig med, at der træffes afgørelse om udstedelse af ét eller flere konkrete påbud. Samtidig foreslås det præciseret i socialtilsynslovens § 8, stk. 1, at skærpet tilsyn vil kunne iværksættes, hvis konkrete forhold i et socialt tilbud skaber bekymring for tilbuddets kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet.

Hensigten med forslaget er at give socialtilsynet en yderligere mulighed for at sanktionere i de tilfælde, hvor socialtilsynet er bekymret for kvaliteten i et socialt tilbud, som er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn, og hvor det ikke er muligt at give et tilstrækkeligt konkret eller meningsfyldt påbud, men hvor der stadig vurderes at være behov for en øget opmærksomhed på tilbuddet eller plejefamilien med mulighed for at offentliggøre bekymringen for kvaliteten på Tilbudsportalen. Hensigten med forslaget er således ikke at sænke barren for, hvornår et skærpet tilsyn vil kunne iværksættes.

Socialtilsynet vil derfor fortsat forud for en afgørelse om skærpet tilsyn skulle have været i dialog med tilbuddet eller plejefamilien om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen, medmindre afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed, hvor socialtilsynet i stedet også på baggrund af en konkret vurdering vil kunne træffe afgørelse om påbud eller i sidste ende om ophør af godkendelsen. Der vil således forud for en afgørelse om skærpet tilsyn kunne have været en længere periode med dialog med tilbuddet og et intensiveret tilsynsforløb med adskillige tilsynsbesøg.

En afgørelse om skærpet tilsyn over for et socialt tilbud vil samtidig med, at afgørelsen træffes, skulle indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen, så der skabes gennemsigtighed, og det hermed synliggøres for bl.a. de anbringende og visiterende kommuner, at socialtilsynet har et skærpet fokus på det konkrete sociale tilbuds generelle kvalitet.

En afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn vil fortsat kunne træffes for en periode på højst tre måneder ad gangen, og afgørelsen vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der kræves, for at det skærpede tilsyn kan bortfalde. Dette er af hensyn til retssikkerheden for borgerne og tilbuddene. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen vil skulle iagttage gældende

forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 25.

2.1.3. Skærpelse af oplysningspligt, videregivelse af oplysninger og samarbejde mellem myndigheder

2.1.3.1. Gældende ret

2.1.3.1.1. Socialtilsynets videregivelse af oplysninger til visiterende eller anbringende kommune

Det fremgår af socialtilsynslovens § 10, stk. 1, at socialtilsynet skal underrette de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til serviceloven, jf. §§ 9-9 b retssikkerhedsloven, hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold i et tilbud, og når de bekymrende forhold kan berøre borgere, hvis ophold i tilbuddet kommunen har ansvaret for.

Det fremgår endvidere af socialtilsynslovens § 10, stk. 2, at socialtilsynet skal underrette de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til § 141, stk. 1, i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 903 af 26. august 2019, hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 4.

Endelig fremgår det af socialtilsynslovens § 10, stk. 3, at socialtilsynet kan orientere den kommune, som har ansvar i henhold til serviceloven for den enkelte borgers ophold i tilbuddet, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven, hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger.

Oplysninger, som indgår i en underretning fra socialtilsynet til borgerens anbringende eller visiterende kommune, vil ofte omhandle forhold af bekymrende karakter i tilbuddet eller oplysninger om borgerens private forhold.

Socialtilsynets videregivelse af oplysninger til borgerens anbringende eller visiterende kommune i forbindelse med en underretning og kommunens efterfølgende behandling af disse oplysninger sker alene for, at kommunen kan iagttage sin opfølgning i forhold til indsatsen over for borgerne, jf. servicelovens § 148.

Det skal særligt bemærkes, at socialtilsynets videregivelse af oplysninger til borgerens anbringende eller visiterende kommune aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for kommunens indsats over for borgeren. Der skal således i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af de oplysninger, som videregives i forbindelse med underretningen.

Fælles for videregivelse af oplysningerne om personer gælder, at dette skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærk-

ninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

2.1.3.1.2. Socialtilsynets whistleblowerordning

Det fremgår af § 11 i socialtilsynsloven, at socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet har pligt til at oplyse beboere og ansatte om denne mulighed for at rette henvendelse til socialtilsynet. Dette bliver i praksis omtalt som socialtilsynets whistleblowerordning.

Det fremgår af forarbejderne til socialtilsynslovens § 11, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 26, at bestemmelsen skal sikre socialtilsynet det bredest mulige oplysningsgrundlag for varetagelsen af tilsynsopgaven. Samtidig skal ordningen give borgere, pårørende, ansatte og andre, der er i daglig kontakt med tilbuddet, sikkerhed for, at de ved, hvor de kan rette henvendelse, hvis de oplever en ubehagelig tone eller andre uhensigtsmæssigheder i et tilbud.

Whistleblowerordningen omhandler kun oplysninger vedrørende forhold i tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynet. Hvis en henvendelse f.eks. vedrører en plejefamilies biologiske børn, vil henvendelsen i stedet kunne være omfattet af underretningspligten efter servicelovens § 153.

Socialtilsynet har tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som socialtilsynet får kendskab til i forbindelse med en henvendelse som led i whistleblowerordningen, jf. socialtilsynslovens § 11, stk. 2.

Socialtilsynet må heller ikke på noget tidspunkt over for tilbuddet eller andre oplyse, at socialtilsynet har modtaget en henvendelse om bekymrende forhold i tilbuddet, jf. socialtilsynslovens § 11, stk. 3.

Udgangspunktet er således, at den, der henvender sig anonymt til socialtilsynet og oplyser om bekymrende forhold, er sikret en absolut beskyttelse, da den pågældende har ret til og krav på at forblive anonym, og da socialtilsynet ikke må fortælle tilbuddet, som henvendelsen vedrører, eller andre, at de har modtaget en sådan henvendelse.

Med lov nr. 1544 af 13. december 2016 om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge (Opfølgning på socialtilsynsreformen m.v.), blev der indsat et nyt stk. 4 i § 11, hvormed det blev fastsat, at personer, som har henvendt sig anonymt til socialtilsynet om bekymrende forhold i et tilbud, kan give samtykke til, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre oplyser, at socialtilsynet har modtaget henvendelsen. Vedkommende, der henvender sig til socialtilsynet, kan også samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre oplyser navnet på den, der har rettet henvendelse. Endelig kan vedkommende, der henvender sig til socialtilsynet,

helt eller delvis samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre kan videregive henvendelsens indhold.

Personen, der har henvendt sig anonymt til socialtilsynet om bekymrende forhold i et tilbud, har således selv mulighed for helt eller delvis at frasige sig sin anonymitet. Samtykket til videregivelse af henvendelsens indhold kan begrænses til bestemte oplysninger eller til videregivelse til bestemte modtagere. Den person, som har henvendt sig til socialtilsynet kan således give samtykke til, at socialtilsynet kan oplyse vedkommendes navn og/eller indholdet af henvendelsen over for tilbuddet eller andre i den udstrækning, som vedkommende giver samtykke til.

Det fremgår af forarbejderne til socialtilsynslovens § 11, stk. 4, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 8 som fremsat, side 30f., at der ikke findes specifikke krav til formen for den vejledning, socialtilsynet kan give borgeren i tilfælde af opgivelse af anonymitet, og socialtilsynets vejledning kan derfor både være mundtlig og skriftlig.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 11, stk. 4, at socialtilsynet ikke må opfordre personen til at give samtykke til at fravige anonymiteten, men alene vejlede neutralt om muligheden.

Derudover fremgår det af forarbejderne til socialtilsynslovens § 11, stk. 4, at hvis socialtilsynet modtager oplysninger om bekymrende forhold for den enkelte borger i et tilbud, skal socialtilsynet efter § 11, stk. 1, i socialtilsynsloven videregive oplysningerne til den visiterende eller anbringende kommune.

Hvis socialtilsynet modtager en henvendelse om bekymrende forhold i tilbuddet, der indeholder oplysninger, som socialtilsynet efter anden lovgivning er forpligtet til at videregive til anden myndighed, viger beskyttelsen efter socialtilsynslovens § 11 for den videregivelsespligt, socialtilsynet er pålagt efter anden lovgivning. Enhver, der udøver offentlig tjeneste eller hverv, herunder socialtilsynet, er eksempelvis efter servicelovens § 153 forpligtet til at underrette vedkommende kommunalbestyrelse, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb eller kan have behov for særlig støtte af de i bestemmelsen omhandlede grunde.

Hvis socialtilsynet derimod modtager oplysninger, som socialtilsynet har adgang til, men ikke pligt til at videregive, er oplysningerne stadig omfattet af beskyttelsen i socialtilsynslovens § 11.

Hvis socialtilsynet modtager en anmodning om aktindsigt i oplysninger, der er omfattet af den særlige bestemmelse om tavshedspligt efter socialtilsynslovens § 11, stk. 2, vil der ikke være pligt til at give aktindsigt i disse oplysninger, jf. § 35 i offentlighedsloven, jf. lovebkendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020. Hvis en person har givet samtykke til helt eller delvist at fravige anonymiteten, vil det også medføre, at det ikke vil være muligt at undtage oplysningerne i

forbindelse med en aktindsigt. Det bemærkes, at socialtilsynene har pligt til at vejlede om konsekvenserne ved at give et samtykke til helt eller delvist at fravige anonymiteten.

Socialtilsynets behandling, herunder videregivelse af oplysninger om personer indkommet via Whistleblowerordningen skal desuden ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

2.1.3.1.3. Tilbuddenes oplysningspligt

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12, stk. 1 og 2, at tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, er forpligtet til at give socialtilsynet en række oplysninger, som er nødvendige for socialtilsynet i forbindelse med socialtilsynet godkendelse og driftsorienterede tilsyn.

Tilbud og plejefamilier, der søger om godkendelse, skal således give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om til brug for vurdering af ansøgningen.

Tilbud og plejefamilier skal derudover af egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold, der lå til grund for godkendelsen. Det fremgår ikke af socialtilsynsloven, hvilke forhold som udgør en væsentlig ændring. Det følger dog af praksis, at der er tale om ændringer tilbuddet eller plejefamilie, som er så omfattende, at de kræver en ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse. Som eksempel herpå kan f.eks. nævnes oplysninger om ændringer i tilbuddets økonomi, organisatoriske forhold som en ny ledelse eller ændring af tilbuddets eller plejefamiliens fysiske rammer eller familieforhold.

Tilbuddene og plejefamilierne skal endvidere efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvar for at yde hjælp til borgere, der har ophold i tilbud, som er nævnt i socialtilsynsloven § 4, stk. 1, nr. 1-3, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven.

Derudover skal tilbuddene efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har visiteret borgere til behandlingsstedet.

Endelig skal tilbuddene og plejefamilierne efter anmodning give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Det fremgår derudover af socialtilsynslovens § 20, at videregivelse af oplysninger fra et tilbud til socialtilsynet kan ske uden samtykke fra borgeren, når videregivelsen er nødvendig for udførelse af socialtilsynets driftsorienterede tilsyn.

Det fremgår af forarbejderne til socialtilsynslovens § 11, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 14, at de oplysninger, der efter lovforslagets § 20 vil kunne

videregives fra det enkelte tilbud til socialtilsynet, kan vedrøre rent private forhold om en eller flere identificerbare personer, som bor i tilbuddet.

Indsamling og behandling oplysninger om personer, herunder oplysninger om private forhold skal ske i overensstemmelse med de gældende regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

2.1.3.1.4. Socialtilsynets samarbejde med andre myndigheder og tilsyn

I socialtilsynsloven fremgår der ikke eksplicit en forpligtelse for socialtilsynene til at samarbejde med andre myndigheder og tilsyn i relation til tilbud omfattet af socialtilsynsloven. Dette har dog været lovgivers oprindelige hensigt, og det fremgår således af forarbejderne, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 18, at det forudsættes, at socialtilsynet koordinerer og samarbejder med tilsyn, der foretages efter andre lovgivninger.

For at sikre et godt samarbejde mellem de forskellige tilsynsmyndigheder, som hver i sær fører tilsyn på socialområdet, faciliterer Socialstyrelsen både dialogmøder, dialogfora og direktionsmøder, hvor formålet er at afdække evt. uhenigtsmæssige snitflader mellem tilsynsmyndighederne, styrke dialogen mellem tilsynsmyndighederne og orientere om ny lovgivning m.v. på de forskellige områder.

Herudover bør en tilsynsmyndighed, i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik, gøre en anden tilsynsmyndighed opmærksom på bekymrende forhold, der hører under en denne myndigheds område, og som er relevante for denne, således at myndigheden har mulighed for at vurdere, om orienteringen om de bekymrende forhold giver anledning til f.eks. tilsynsmæssige skridt.

2.1.3.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Socialtilsynet får som led i det driftsorienterede tilsyn med tilbuddene i henhold til socialtilsynsloven ofte oplysninger, som kan være relevante for andre myndigheder i deres tilsyn med tilbuddene eller borgerne i tilbuddene. Det er afgørende, at myndighederne får disse oplysninger, og at disse oplysninger inddrages i det løbende tilsyn m.v. med henblik på, at oplysningerne håndteres, og at der gribes ind over for bekymrende eller uhenigtsmæssige forhold i tilbud og plejefamilier, eller når tilbud og plejefamilier ikke lever op til de krav, som stilles til dem.

Samtidig er det også helt afgørende, at socialtilsynet får de oplysninger, som tilsynet har behov for at kunne føre et grundigt og effektivt driftsorienteret tilsyn. Der er i den forbindelse set eksempler på, at socialtilsynet ikke er blevet orienteret om bekymrende forhold eller hændelser i tilbuddene eller om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige

skridt i forhold til tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven.

For at sikre, at både socialtilsynet og andre tilsynsmyndigheder får de relevante og nødvendige oplysninger for at kunne føre et effektivt tilsyn med kvaliteten i tilbuddene, er parterne bag ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” enige om, at der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal understøtte og sikre, at oplysninger om bekymrende forhold og hændelser kommer frem til rette myndighed i rette tid, så myndigheden kan nå at gribe ind, og så oplysningerne ikke falder mellem to stole. Der er bl.a. enighed om at skærpe tilbuddenes pligt til at informere socialtilsynet om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddene, ligesom socialtilsynets pligt til at videregive oplysninger om bekymrende forhold og hændelser samt tilsynsmæssige skridt i forhold til tilbuddene skærpes. Derudover fremgår det af aftalen, at socialtilsynet frem over vil skulle samarbejde med andre offentlige myndigheder i relation til tilbuddene, så socialtilsynet og de øvrige myndigheder sikres det bredest mulig oplysningsgrundlag i tilsynet med tilbuddene.

Der henvises til punkt 1 i ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” og punkt 1 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.1.3.3.

2.1.3.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.3.1. Socialtilsynets videregivelse af oplysninger

Det foreslås at skærpe socialtilsynets oplysningspligt ved, at der i socialtilsynslovens § 10 indsættes et nyt stk. 3.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet, hvis tilsynet får oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud eller en plejefamilie, uden unødigt ophold vil skulle videregive denne viden til andre offentlige myndigheder, herunder kommuner og andre tilsynsmyndigheder. Socialtilsynet vil i den forbindelse skulle oplyse, om socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.

Hensigten med bestemmelsen er at sikre, at oplysninger om bekymrende forhold i sociale tilbud kommer frem til rette myndighed, så myndigheden kan nå at gribe ind i rette tid.

Pligten vil kun omfatte oplysninger, som er relevante og nødvendige af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under den anden offentlige myndighed.

Pligten vil endvidere kun omfatte de oplysninger, som socialtilsynet kommer i besiddelse af vedrørende bekymrende forhold i et tilbud eller en plejefamilie, som er omfattet af socialtilsynsloven og oplysninger om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt i den forbindelse.

Generelt gælder det, at videregivelse af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttel-

sesforordningen og databeskyttelsesloven. Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

Der henvises til forslagens § 1, nr. 29.

2.1.3.3.2. Socialtilsynets whistleblowerordning

Det foreslås endvidere, at give socialtilsynet mulighed for at videregive oplysninger indkommet via whistleblowerordningen til andre relevante offentlige myndigheder. Dette foreslås gennemført ved, at der i socialtilsynslovens § 11 indsættes et nyt stk. 5.

Det foreslåede vil medføre, at socialtilsynet vil få mulighed for at videregive oplysninger om, at de har modtaget et whistleblow, samt de oplysninger, som de har modtaget i denne sammenhæng, til en anden offentlig myndighed uden whistleblowerens samtykke, således at oplysningerne ikke går tabt men behandles af den rette myndighed.

Muligheden for at videregive indholdet af whistleblowerens henvendelse vil kun omfatte oplysninger, som er relevante og nødvendige af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under en anden offentlig myndighed, og det er således kun indholdet i henvendelsen, som vil kunne videregives uden den pågældendes samtykke eller anden behandlingshjemmel.

Som anført ovenfor gælder det dog, at hvis socialtilsynet modtager en henvendelse om bekymrende forhold i tilbudet eller plejefamilie, der indeholder oplysninger, som socialtilsynet efter anden lovgivning er forpligtet til at videregive til anden myndighed, vil beskyttelsen efter socialtilsynslovens § 11 vige for den videregivelsespligt, socialtilsynet er pålagt efter anden lovgivning.

Generelt gælder det, at behandling og videregivelse af personoplysningerne skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen samt til forslagens § 1, nr. 32.

2.1.3.3.3. Tilbuddenes oplysningspligt

Derudover foreslås det at skærpe tilbuddenes oplysningspligt ved, at der i socialtilsynslovens § 12, stk. 2, indsættes nye nr. 5 og 6, som vil medføre, at alle tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, vil blive forpligtet til af egen drift og uden unødigt ophold at orientere socialtilsynet og den kommune med ansvar for den enkelte borger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet og plejefamilien, herunder om tilsynsmæssige skridt fra andre myndigheder. Hensigten er at sikre socialtilsynet og kommunerne det bredest og bedst mulige oplysningsgrundlag og dermed også bedre mulighed for at gribe ind.

Pligten vil kun omfatte oplysninger, som vedrører bekymrende forhold eller hændelser i tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, og oplysninger om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt i forhold til tilbuddet.

Pligten vil endvidere medføre, at oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i et tilbud eller en plejefamilie, vil skulle videregives til socialtilsynet uden unødigt ophold, hvilket bl.a. vil medføre, at socialtilsynet vil skulle orienteres om en bekymrende hændelse i et tilbud i umiddelbar i forlængelse af hændelsen.

Generelt gælder det, at videregivelse af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen samt til forslaget § 1, nr. 39.

2.1.3.3.4. Socialtilsynets samarbejde med andre myndigheder og tilsyn

Det foreslås også at styrke samarbejdet mellem forskellige tilsynsmyndigheder, så det sikres, at oplysninger om bekymrende forhold i tilbuddene bliver håndteret. Dette foreslås gennemført ved, at der i socialtilsynslovens indsættes en ny § 21 a.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet i relevant omfang vil skulle samarbejde med andre myndigheder og tilsyn, herunder andre tilsynsmyndigheder, som fører tilsyn efter anden lovgivning med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene.

Med bestemmelsen fastlægges en egentlig pligt for socialtilsynet til at samarbejde med andre myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder i relation til tilbuddene, når det er relevant. Dette vil understøtte, at både socialtilsynet og de andre myndigheder får de nødvendige oplysninger, jf. nærmere nedenfor. Bestemmelsen rækker dog ikke videre og fastlægger ikke, at socialtilsynet herudover skal facilitere et tværgående samarbejde, idet det forudsættes, at de øvrige relevante tilsyn også varetager dette. Socialtilsynet vil således bl.a. skulle gå i dialog med og inddrage den eller de relevante myndigheder, når det vedrører forhold i tilbud, som ikke udelukkende er relevant for socialtilsynet i det driftsorienterede tilsyn. Det vil f.eks. kunne være i forhold til medicinhåndtering, mulige overtrædelser af arbejdsmiljøloven, magtanvendelser m.v., hvor det vil kunne være relevant at koordinere tilsynsindsatsen med en anden offentlig myndighed, herunder anbringende, visiterende eller ansvarlig kommune samt anden tilsynsmyndighed.

Samarbejdet med andre myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder vil sammen med forslaget om socialtilsynets skærpede oplysningspligt, som fremgår af det foreslåede § 10, stk. 1, jf. lovforslagets nr. 29, skulle sikre, at socialtilsynet

får det bedst kvalificerede og oplyste grundlag i tilsynet med det konkrete tilbud. Derudover vil den eller de myndigheder, som socialtilsynet samarbejder med, også få et bedre oplysningsgrundlag. Forslaget vil derudover skulle sikre, at de forskellige myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder samarbejder og således har en fælles hensigt om at kvalificere kvaliteten i tilbuddene og dermed ikke utilsigtet kommer til at modarbejde eller overlape hinanden.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 62.

2.1.4. Indførelse af karenperiode ved skift af adresse

2.1.4.1. Gældende ret

Det fremgår af socialtilsynslovens § 2, at socialtilsynene varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), ét socialtilsyn i hver geografisk region, som har ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med de af socialtilsynsloven omfattede tilbud og plejefamilier beliggende i regionen. Det enkelte socialtilsyn fører dog ikke tilsyn med tilbud beliggende i egen kommune eller med egne tilbud beliggende i andre kommuner. Godkendelse af og tilsyn med disse tilbud føres af et af de øvrige tilsyn. På den måde sikres tilsynets uvildighed, jf. socialtilsynslovens § 1. For en nærmere beskrivelse af reglerne om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter de gældende regler er det alene muligt for et tilbud eller en plejefamilie at skifte fra et socialtilsyn til et andet (skift af tilsynsmyndighed), hvis et tilbud eller en plejefamilie flytter adresse eller for en koncern eller koncernlignende konstruktions vedkommende flytter hovedadresse. Det er ikke muligt for to socialtilsyn at aftale, at det ene socialtilsyn overtager godkendelsen af eller tilsynet med et tilbud fra det andet og herved overdrager eller delegerer opgaven i forhold til det enkelte tilbud eller for koncerner og koncernlignende konstruktioners vedkommende det samlede antal tilbud, som indgår heri.

2.1.4.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

I praksis er der bl.a. set eksempler på, at et tilbud eller en koncern eller en koncernlignende konstruktion flytter hhv. adresse eller hovedadresse til en anden region, som medfører et skift af tilsynsmyndighed, hvor tilbuddet oplever tilsynet som mindre indgribende eller for at undslippe en overhængende sanktion, f.eks. påbud eller ophør af tilbuddets godkendelse.

For at sikre, at sociale tilbud, som er godkendt af socialtilsynet, ikke kan undslippe et intensiveret tilsyn eller en overhængende sanktion ved at flytte adresse eller hovedadresse, mens socialtilsynet er i gang med at følge op på bekymrende forhold i tilbuddet eller for at undgå en overhængende sanktion, er parterne bag ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” og resten af Folketingets partier enige om, at der skal ind-

føres en karenperiode på et år, fra det tidspunkt, hvor et tilbud skifter adresse eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, således at tilbuddet først efter udløbet af det år vil få et andet af de fem socialtilsyn som tilsynsførende myndighed.

Da børn og unge, som er anbragt i en plejefamilie, skal beskyttes i lige så høj en grad, som børn og unge, som er anbragt på et tilbud, er det Social- og Ældreministeriets vurdering, at en karenperiode ikke kun skal omfatte tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, men også bør omfatte plejefamilier efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1, således at det sikres, at en plejefamilie ikke vil kunne undslippe en overhængende sanktion eller et intensiveret tilsyn ved at skifte adresse.

Der henvises til punkt 1 i ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” og punkt 1 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet i en ændring af socialtilsynsloven, jf. nedenfor under punkt 2.1.4.3.

2.1.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, med nyaffattelsen af socialtilsynslovens § 2, stk. 4, at hvis et tilbud eller en plejefamilie, som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, skifter adresse, eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, og dette medfører, at tilbuddet, plejefamilien, eller tilbuddet, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien, eller tilbuddet, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at tilbuddet, plejefamilien, eller tilbuddet, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat vil være underlagt det oprindelige socialtilsyn i et år frem fra oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet. Bestemmelsen vil finde anvendelse for ændring af tilbud og plejefamiliers adresser samt koncerner og koncernlignende konstruktioners hovedadresser, som foretages fra og med den 1. juli 2022, jf. lovforslagets § 3, stk. 2.

Det betyder bl.a., at socialtilsynet uagtet adresseflytningen vil kunne fortsætte tilsynet med tilbuddet, plejefamilien, eller tilbuddet, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion, og at socialtilsynet i karenperioden vil have mulighed for at træffe afgørelse om f.eks. påbud, skærpet tilsyn og ophør af godkendelse. Tilbuddet, plejefamilien, eller tilbuddet, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion vil således ikke kunne undslippe en overhængende sanktion f.eks. påbud eller skærpet tilsyn, ved at skifte adresse.

En ændring af tilbuddets eller plejefamiliens adresse udgør på baggrund af den foreslåede § 12, stk. 2, nr. 1, jf. den

foreslåede § 5, stk. 2, nr. 1, også en væsentlig ændring, som tilbuddet hhv. plejefamilien af egent drift og straks vil skulle orientere socialtilsynet om. En ændring af koncernens hhv. den koncernlignende konstruktionens hovedadresse er også en væsentlig oplysning, som socialtilsynet vil skulle orienteres om, således at socialtilsynet vil kunne vurdere, om ændringen af hovedadressen vil medføre en ændring af tilsynsmyndigheden.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 4 og § 3, nr. 2.

2.2. Styrkelse af det økonomiske tilsyn

2.2.1. Private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter

2.2.1.1. Gældende ret

Når socialtilsynene skal vurdere private og offentlige sociale tilbuds generelle kvalitet, indgår også en vurdering af tilbuddets økonomi. Økonomi er således et af de otte kvalitetstemaer, som efter socialtilsynslovens § 6, stk. 2, ligger til grund for socialtilsynets godkendelse og løbende driftsorienterede tilsyn.

Det fremgår således af socialtilsynslovens § 6, stk. 3, at socialtilsynet ved vurderingen af, om det enkelte tilbud har den nødvendige økonomiske kvalitet skal tage stilling til tre helt overordnede krav til tilbuddene:

- Om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt
- Om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe.
- Om der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

Socialtilsynet skal således foretage en vurdering af, om tilbuddet også på sigt generelt vurderes at have de fornødne økonomiske rammer for at kunne levere ydelser af den kvalitet, der er aftalt i forhold til den enkelte, og at kunne opfylde økonomiske krav fra tredjemand. Dette med henblik på at sikre, at tilbuddet ikke lukker alene på grund af manglende økonomi med den usikkerhed, dette ville medføre for beboerne, de anbringende og visiterende kommuner (køberkommunerne) og de ansatte.

Som led i vurderingen skal det desuden sikres, at der er sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer. Det betyder, at socialtilsynet skal se godkendelsen af metoder, målgrupper m.v. og godkendelsen af økonomien i en sammenhæng. Hvis socialtilsynet således vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med kvaliteten af tilbuddets indsats, kan socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten og herunder i det resume, der bliver offentliggjort på Tilbudsportalen.

Kravet om gennemsigtighed i private og offentlige tilbuds økonomi indebærer, at økonomien skal være gennemskuelig, således at socialtilsynet kan foretage en kvalificeret vurdering af økonomien, og således at kommunerne nemmere kan vælge de mest effektive tilbud.

Som led i vurderingen af, om private og offentlige tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet, skal socialtilsynet, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 16, stk. 2, sikre sig,

- at revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet,
- at der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne,
- at det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad, og
- at tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.

Socialtilsynet anfører sin vurdering af det enkelte tilbuds økonomi i tilsynsrapporten og i de temavurderinger, der offentliggøres på Tilbudsportalen. Vurderingerne skal, lige som vurderingerne af tilbuddets kvalitet ift. de øvrige kvalitetstemaer, have en konkret karakter, så både tilbud og kommuner kan anvende vurderingerne konkret.

Private og offentlige tilbud, som søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet, skal udarbejde et årsbudget for tilbuddets virksomhed, jf. socialtilsynslovens § 16, stk. 1, der skal godkendes af socialtilsynet. Tilbuddets årsbudget indberettes, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 18, stk. 1, på et standardskema via Tilbudsportalen.

Socialtilsynet godkender årsbudgetterne både i forbindelse med godkendelsen af tilbuddet og i forbindelse med det løbende driftsorienterede tilsyn, og skal, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, godkende tilbuddets årsbudget, hvis budgettet:

- sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed og
- giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Årsbudgettet skal for både private og offentlige tilbud være realistisk og omfatte samtlige forventede indtægter og udgifter for tilbuddet.

Årsbudgettet, der skal godkendes af socialtilsynet, svarer til grundlaget for beregning af tilbuddets takst. Socialtilsynet skal ikke godkende det enkelte tilbuds takster, men således indirekte godkende beregningsgrundlaget for taksterne.

Indsendelse af årsbudgetter og socialtilsynets godkendelse af disse er en betingelse for tilbuddets godkendelse, jf. henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 1, til lovens § 16. Det betyder, at manglende indsendelse af årsbudget kan medføre sanktioner i form af skærpet tilsyn og påbud samt i sidste ende ophør af godkendelsen. Det samme gælder, hvis socialtilsynet ikke kan godkende årsbudgettet. Socialtilsynets afvisning af at godkende årsbudgettet er en afgørelse, som kan indbringes for Ankestyrelsen.

Private tilbud skal derudover indsende det regnskab, de har aflagt efter årsregnskabsloven, til socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 18, stk. 1. Socialtilsynet kan stille yderligere krav til det enkelte tilbuds regnskabsaflæggelse, hvis det i særlige tilfælde vurderes nødvendigt for at sikre tilstrækkelig gennemskuelighed i tilbuddets økonomi, jf. socialtilsynslovens § 17, stk. 2.

Socialtilsynet skal ikke godkende regnskaberne for de private tilbud, men socialtilsynet kan anvende oplysningerne i regnskabet i deres samlede vurdering af tilbuddets økonomi, jf. nedenfor.

Det regnskab, der sendes til socialtilsynet, skal være revideret af en godkendt revisor, jf. nedenfor under punkt 2.2.2.1.

Alle private og offentlige tilbud skal derudover udarbejde en årsrapport, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 20, som skal indberettes til og offentliggøres på Tilbudsportalen.

Årsrapporten skal, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 20, stk. 2, nr. 1, indeholde følgende økonomiske nøgletal fra det seneste årsregnskab:

- a) Omsætning.
- b) Soliditetsgrad, hvis der er tale om et privat tilbud.
- c) Overskud/underskud.
- d) Overskud/underskud opgjort i procent i forhold til omsætning.
- e) Lønomsætning til øverste ledelse.
- f) Lønomsætning til borgerrelateret personale.
- g) Lønomsætning til administrativt og teknisk personale.
- h) Omkostninger til vikar/vikarbureau.
- i) Samlede lønomsætning opgjort i procent i forhold til omsætning.
- j) Omkostninger til bestyrelsespersoner.
- k) Omkostninger til kompetenceudvikling opgjort i procent i forhold til omsætning.
- l) Ejendomsomkostninger opgjort i procent i forhold til omsætning.

De økonomiske nøgletal er ens for private og offentlige tilbud med undtagelse af oplysningen om soliditetsgrad, der kun gælder for private tilbud. Socialtilsynet anvender de økonomiske nøgletal i deres tilsyn med tilbuddenes økonomi, og de visiterende kommuner kan anvende nøgletallene i forbindelse med deres overvejelser om valg af konkret tilbud til den enkelte borger.

For offentlige tilbud aflægges der ikke regnskab på tilbuds-niveau, ligesom der ikke foretages revision på tilbuds-niveau, da der ikke stilles krav herom i Indenrigs- og Boligministeriets generelle regler om regioners og kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Tilbuddene indgår i kommunens eller regionens samlede regnskab der er underlagt den kommunale eller regionale revision. De økonomiske nøgletal, jf. ovenfor, for disse tilbud udarbejdes derfor af kommuner og regioner ud fra interne regnskaber.

Socialtilsynet skal i vurderingen af, om tilbuddet har den

nødvendige økonomiske kvalitet, tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af budgetskeemaet, budget- og regnskabsnøgletal, revisionspåtegninger og de private tilbuds årsregnskaber, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 16, stk. 4. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, kan socialtilsynet efter en konkret vurdering indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren eller revisor.

Om de særlige krav der gælder for budget og regnskab for tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, henvises til lovforslagets punkt 2.2.4.1.

2.2.1.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Det overordnede formål med, at der skal føres tilsyn med private og offentlige tilbuds økonomi er at sikre, at offentlige midler anvendes forsvarligt og efter hensigten. Det forudsætter, at socialtilsynet kan føre tilsyn med, at tilbuddet ikke anvender midlerne til uvedkommende formål, og at husleje og andre ydelser ikke indkøbes af tilbuddet til overpris. Det forudsætter også, at der er åbenhed og gennemsigtighed med hensyn til det enkelte tilbuds økonomi, så kommunerne, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger, også kan lægge vægt på oplysningerne om tilbuddenes økonomi, og så socialtilsynet kan føre et effektivt tilsyn.

Den gældende lovgivning giver ikke socialtilsynet tilstrækkelig indsigt i private og offentlige tilbuds økonomi eller tilstrækkelig mulighed for at gribe ind over for uforsvarlig eller uhensigtsmæssig brug af offentlige midler.

Parterne bag ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” er derfor enige om, at, der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal styrke socialtilsynets tilsyn med private og offentlige tilbuds økonomi og understøtte, at offentlige midler først og fremmest kommer anbragte børn og unge samt udsatte voksne og mennesker med handicap til gode. Tiltagene skal endvidere medvirke til at sikre transparens i både offentlige og private tilbuds økonomi og understøtte, at der er sammenhæng mellem den betalte pris og kvaliteten af tilbuddets indsats.

Der er bl.a. enighed om, at socialtilsynet som led i deres tilsyn skal vurdere, om der er sammenhæng mellem pris og kvalitet i det enkelte tilbud, og hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt i forhold til kvaliteten sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten og på Tilbudsportalen. Derudover skal private og offentlige tilbud på Tilbudsportalen indberette og offentliggøre en række nye nøgletal med udgangspunkt i tilbuddets årsregnskab. Socialtilsynet skal derudover også have mulighed for at gribe ind, hvis der konstateres væsentlig afvigelse mellem et offentligt eller privat tilbuds budget og regnskab/regnskabsnøgletal.

På samme måde og med samme hensigt er der enighed om, at private og offentlige sociale tilbud skal forpligtes til at

indberette og offentliggøre på Tilbudsportalen, hvor meget af tilbuddets overskud, der er udbetalt som udbytte, overført til andre enheder inden for en større selvejekonstruktion eller, fsva. offentlige tilbud, er overført til andre tilbud. Kommercielle, private tilbud skal derudover forpligtes til at oplyse, hvor meget udbytte, der samlet set er udbetalt over de seneste 5 år. Oplysningerne vil, ligesom de øvrige offentligt tilgængelige oplysninger, kunne anvendes af de visiterende og anbringende kommuner i forbindelse med deres valg af tilbud til den konkrete borger. En kommune vil f.eks. på denne måde få mulighed for at inddrage oplysninger om lønsammensætningen i tilbuddet, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger, ligesom en kommune får mulighed for at inddrage oplysninger om udbetaling af udbytte til private ejere.

Der henvises til punkt 2 i ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.1.3

2.2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2.1.3.1. Afvisning af budget på grund af enkeltposter

Det foreslås med den nye § 11 b, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 33, at give socialtilsynet mulighed for at nægte at godkende et tilbuds årsbudget på grund af enkelte poster, der skaber tvivl om budgettets legitimitet.

Det foreslåede vil medføre, at socialtilsynet vil kunne afvise at godkende et tilbuds årsbudget med henvisning til, at enkelte poster i budgettet ikke opfylder kravene i det foreslåede nye § 11 b, stk. 1.

Det fremgår af det foreslåede nye § 11 b, stk. 1, at et tilbuds årsbudget skal opfylde følgende tre forhold, før end budgettet kan blive godkendt af socialtilsynet:

- 1) Årsbudgettet skal sikre den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) årsbudgettet må ikke indeholde udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) årsbudgettet skal give mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

De tre forhold, som alle skal være opfyldt, for at socialtilsynet kan godkende årsbudgettet, og som med det foreslåede nye stk. 4 også kan medføre en afvisning af budgettet, såfremt enkelte poster ikke opfylder de tre forhold, har hidtil fremgået af socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2.

Socialtilsynet skal i forbindelse med gennemgangen af de enkelte poster i tilbuddets årsbudget vurdere disse op imod tilbuddets godkendelse, herunder den/de målgrupper, som tilbuddet er godkendt til, tilbuddets metoder og indsats m.v. Socialtilsynet kan i den forbindelse ikke pålægge et tilbud at afsætte et bestemt beløb til f.eks. kompetenceudvikling, men kan afvise at godkende årsbudgettet, herunder på baggrund

af enkeltposter i budgettet som ikke opfylder de ovennævnte tre forhold. Hvis tilbuddet ikke har til hensigt at afsætte tilstrækkelige midler til f.eks. den påkrævede kompetenceudvikling, kan socialtilsynet i stedet træffe afgørelse om, at godkendelsen til en bestemt målgruppe, som tilbuddet ikke længere vurderes at være kompetent til at behandle, skal ophøre. Der vil således være tale om en ændring af tilbuddets allerede opnåede godkendelse.

Socialtilsynets afvisning af at godkende et tilbuds årsbudget er som efter gældende ret, jf. punkt 2.2.1.1., en afgørelse, og socialtilsynet vil derfor skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder bl.a. partshøring og begrundelse for afgørelsen. Afgørelsen kan derudover påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. socialtilsynslovens § 19, stk. 1.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 33.

2.2.1.3.2. Adgang til relevante oplysninger

Socialtilsynet skal for at kunne føre et effektivt økonomisk tilsyn have adgang til alle relevante og nødvendige oplysninger om offentlige og private tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomi.

Med henblik på at sikre socialtilsynet øget og tilstrækkelig indsigt i de økonomiske forhold foreslås det at indsætte et nyt stk. 3 i socialtilsynslovens § 12, hvormed socialtilsynets ret til indsigt i private og offentlige tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold vil blive tydeliggjort.

I medfør af de foreslåede § 12, stk. 3, nr. 1 og 2, i socialtilsynsloven, vil offentlige og private tilbud, revisorer og driftsherrer, herunder den kommunale eller regionale forvaltningsansvarlige, således blive forpligtet til af egen drift at give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuddenes samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold. Offentlige og private tilbud, revisorer og driftsherrer vil endvidere blive forpligtede til at give socialtilsynet de supplerende økonomioplysninger for tilbud samt koncerner og koncernlignende konstruktioner, som socialtilsynet anmoder om, når socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende eller er i tvivl, om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet.

Hvis oplysningspligten ikke overholdes, vil det på baggrund af en konkret vurdering af de økonomiske forhold i det enkelte offentlige eller private tilbud kunne medføre, at der iværksættes sanktioner over for tilbuddet. Dette kan f.eks. være i tilfælde af, at socialtilsynet vurderer, at der er en grundlæggende tvivl om de økonomiske forhold i det enkelte tilbud. Afgørelsen herom vil kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen vil skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 40.

2.2.1.3.3. Yderligere regnskabsnøgletal

For at sikre transparens i både offentlige og private tilbuds økonomi foreslås der en række ændringer og præciseringer af gældende regler som beskrevet ovenfor under punkt 2.2.1.1 om tilbuddenes pligt til at indberette og offentliggøre en række økonomiske regnskabsnøgletal på Tilbudsportalen.

For det første foreslås det med det foreslåede § 12, stk. 5, i socialtilsynsloven, at det kommer til at fremgå af socialtilsynsloven, at et tilbuds årlige rapport om tilbuddets virksomhed bl.a. skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab. Dette fremgår i dag alene af socialtilsynsbekendtgørelsen.

De konkrete økonomiske nøgletal vil fortsat komme til at fremgå af socialtilsynsbekendtgørelsen, som vil blive ændret på følgende måder:

Det eksisterende økonomiske nøgletal "lønomkostninger til øverste ledelse" vil fremover blive et nøgletal om "lønomkostninger til samlet ledelse", og vil blive suppleret af et nyt nøgletal om "samlet løn m.v. til øverste leder". Oplysningerne om lønomkostninger m.v. til øverste leder vil skulle omfatte den samlede lønpakke, hvilket bl.a. vil omfatte den rene løn, tillæg o.l., pension og andre personalegoder. Andre personalegoder vil f.eks. kunne være, bonus, overskudsdeling, resultatløn og lignende, firmabil, fri telefon og betalt computer på privatadressen. Sundhedsforsikring, fri avis, idræts- og motionstilbud o.l. er ligeledes elementer, som også vil kunne indgå som en del af lønpakken.

Med tilbuddets øverste leder menes den øverste ansvarlige for den daglige drift af det samlede tilbud.

Der vil derudover blive tilføjet følgende nye regnskabsnøgletal:

- Tilbuddets samlede administrationsomkostninger.
- Tilbuddets samlede borgerrelaterede omkostninger.
- Tilbuddets samlede udgifter til kompetenceudvikling.
- Hvor meget der er udbetalt i udbytte fra kommercielle private tilbud, overført til andre enheder inden for en større selvejekonstruktion eller fsva. offentlige tilbud er overført til andre tilbud.
- Kommercielle private tilbuds samlede udbytte over de seneste 5 år.

De økonomiske nøgletal, herunder oplysningerne om udbetalt/overført udbytte vil kunne anvendes både af de visitende og anbringende kommuner i beslutningsgrundlag, når de skal vælge konkret tilbud til den enkelte borger, hvorfor det er særligt vigtigt, at oplysningerne er retvisende. De økonomiske nøgletal anvendes endvidere af socialtilsynet i deres driftsorienterede tilsyn med tilbuddenes økonomi, som på baggrund af de foreslåede nye nøgletal vil få bedre mulighed for at vurdere, om de bør have ekstra fokus på, om der i det konkrete tilbud er tilstrækkelig sammenhæng mellem pris og kvalitet, og hvordan offentlige midler anvendes.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 41.

2.2.1.3.4. Markering af uforholdsmæssigt dyre tilbud

Det foreslås, at socialtilsynet fremover vil skulle have særligt fokus på, om tilbuddene leverer ydelser til borgerne, som står mål med kvaliteten af de ydelser, der leveres til borgerne i sammenlignelige private og offentlige tilbud. Dette foreslås gennemført med det foreslåede § 11 a, stk. 5, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 33.

Som det fremgår ovenfor under punkt 2.2.1.1. er det allerede efter gældende regler et krav til tilbuddene, at tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe. Socialtilsynet skal således allerede i dag tage stilling til om der er sammenhæng mellem pris og kvalitet i det enkelte tilbud.

Med det foreslåede § 11 a, stk. 5, i socialtilsynsloven, vil socialtilsynet skulle markere det i tilbuddets tilsynsrapport og som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, hvis tilsynet i forbindelse med deres stillingstagen til sammenhængen mellem pris og kvalitet finder, at et offentlig eller privat tilbud er uforholdsmæssigt dyrt, så det er tydeligt for de anbringende og visiterende kommuner i deres valg af tilbud til den enkelte borger, at pris og kvalitet ikke står mål med hinanden i det konkrete tilbud.

Der er således ikke tale om, at alle tilbud skal vurderes i forhold til, om de er uforholdsmæssigt dyre sammenholdt med kvaliteten eller om, at enhver afvigelse skal markeres på Tilbudsportalen.

Vurderingen af om det enkelte tilbud er uforholdsmæssigt dyrt foretages op i mod socialtilsynets viden om andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med kvaliteten i tilbuddene. Det betyder, at socialtilsynet i deres vurdering bl.a. kan tage udgangspunkt i oplysninger og viden om det enkelte tilbuds personaleomkostninger, overskud og udbytte, medarbejdersammensætning, borgerrettet normering, kompetenceniveau, takstniveau, kvaliteten af den pædagogiske praksis m.v.

Med den politiske aftale kommer en række nye økonomiske nøgletal, jf. ovenfor under punkt 2.2.1.3.3. Sammen med de allerede eksisterende nøgletal vil Social- og Ældreministeriet kunne trække data om de enkelte tilbuds økonomi og udarbejde nationale statistikker, der viser variationen i tilbuddenes omkostninger på tværs. Tilbuddene vil kunne bruge de nationale statistikker til at sammenligne sig selv med andre tilbud, og socialtilsynene vil kunne bruge dem i deres vurderinger af det enkelte tilbuds omkostningsniveau sammenlignet med andre tilbud. Socialtilsynene vil således kunne anvende disse statistikker i deres vurdering af, om et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt.

Det er centralt, at socialtilsynet i deres vurdering indrømmer det konkrete tilbud en vis margin og tilstræber en så objektiv vurdering som muligt. Det er desuden vigtigt, at markerin-

gen på Tilbudsportalen fjernes så hurtigt som muligt, når det ikke længere er socialtilsynets vurdering, at tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt.

Socialtilsynets vurdering og markering på Tilbudsportalen vil ikke medføre nogen retsvirkning for tilbuddet. Der er alene tale om en oplysning til visiterende kommuner, som vil kunne anvende oplysningen, når de skal vælge tilbud, og som kan søge yderligere oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet og om tilbuddets omkostningssammensætning via tilbuddets regnskabsnøgletal, jf. ovenfor under punkt 2.2.1.3.3.

Socialtilsynenes anvendelse af bestemmelsen i praksis og udviklingen heraf vil løbende blive understøttet og fulgt af Socialstyrelsens auditfunktion for at sikre en ensartet tilgang til anvendelse af bestemmelsen på tværs af de fem socialtilsyn.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 33.

2.2.2. Skærpede krav til revisor og skærpet tilsyn med tilbuddenes økonomi

2.2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af socialtilsynslovens § 18, at alle private tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal have deres regnskaber revideret af en godkendt revisor. Med godkendt revisor menes, at revisor skal være godkendt i henhold til revisorlovgivningen.

Det følger af gældende regler om den kommunale og regionale revision, at kommunale og regionale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, er omfattet af den kommunale eller regionale revision. Efter § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 (herefter kommunestyrelsesloven), omfatter den kommunale revision således alle regnskabsområder, der hører under kommunalbestyrelsen. Tilsvarende bestemmelse følger af § 28, stk. 2, i lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab, jf. lovbekendtgørelse nr. 1032 af 6. juli 2018 (herefter regionsloven).

Af socialtilsynslovens § 18, stk. 2, og § 2 i bekendtgørelse nr. 1250 af 13. november 2017 om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn (herefter revisionsbekendtgørelsen) fremgår det, at revisionen af tilbuddenes regnskaber skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionssskik, og at revisor skal foretage både finansiell revision og forvaltningsrevision. God offentlig revisionssskik er en fælles faglig norm, der har grundlag i rigsrevisorlovens § 3, som fastlægger, at revisionen af de virksomheder og andre aktiviteter, der falder inden for lovens område, skal omfatte tre aspekter, som betegnes finansiell revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

Med revisors påtegning af regnskabet står revisor, jf. socialtilsynslovens § 18, stk. 2, bl.a. inde for,

- at regnskabet er retvisende,
- at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
- at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Kravene til revisionen af tilbuddenes regnskaber er uddybet i revisionsbekendtgørelsen. Heraf fremgår det bl.a., at revisor med sin påtegning af regnskabet står inde for, at

- de krav, som efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 19 stilles til budgettet, også er opfyldt i regnskabet, og
- de økonomiske nøgletal, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 20, stk. 2, nr. 1, er i overensstemmelse med seneste revisorgodkendte årsregnskab.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 18, stk. 3, at revisor på anmodning fra socialtilsynet skal oplyse om forhold, der er behandlet i forbindelse med revisionen. Revisor har efter socialtilsynslovens § 18, stk. 3, pligt til at oplyse socialtilsynet om forhold, som revisor er blevet opmærksom på i forbindelse med revision, og som kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt.

Af socialtilsynslovens § 18, stk. 4, fremgår det, at socialtilsynet lægger revisionspåtegningen til grund ved socialtilsynets gennemgang af regnskaberne, medmindre der efter en konkret vurdering ikke er grundlag herfor.

Det følger af forarbejderne til socialtilsynslovens § 18, stk. 4, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 8 som fremsat, side 36, at hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på konkrete forhold i revisionspåtegningen eller ved tilbuddets økonomiske forhold, der gør, at socialtilsynet ikke vurderer, at oplysningerne i revisionspåtegningen er retvisende for tilbuddets aktuelle økonomiske kvalitet, er socialtilsynet berettiget og efter omstændighederne forpligtet til ikke at lægge revisionspåtegningen til grund ved gennemgangen af tilbuddets regnskab.

Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor det er åbenbart, at det er uoverensstemmelser mellem regnskabet og de forhold, som socialtilsynet ser i tilbuddet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn. Hvis socialtilsynet vurderer, at der er grundlag for at tilsidesætte revisionspåtegningen, har socialtilsynet mulighed for at foretage deres egne undersøgelser og vurderinger af de forhold, som ellers er omfattet af revisionspåtegningen.

Kommunale og regionale driftsherrer skal, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 16, stk. 3, indsende den kommunale eller regionale revisions beretning om revisionen af kommunens eller regionens regnskab til socialtilsynet.

2.2.2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Socialtilsynet lægger i dag revisors påtegning til grund for

deres gennemgang af private tilbuds regnskaber, som indgår i det økonomiske tilsyn. Revisors påtegning er dokumentation for, at tilbuddets årsregnskab giver et retvisende billede af tilbuddets økonomiske situation, herunder om revisor er enig i ledelsens oplysninger i regnskabet. Det er derfor væsentligt, at sådanne påtegninger er af faglig høj og ensartet kvalitet, så socialtilsynet reelt kan lægge dem til grund i det økonomiske tilsyn. Da dette ikke altid er tilfældet i dag, er parterne bag ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” enige om, at, der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal sikre en mere kvalificeret revision.

Der er bl.a. enighed om at skærpe kravene til revisorerne gennemgang af private tilbuds regnskaber samt at forbedre socialtilsynets mulighed for at følge op på, at revisor har forholdt sig til og påset de centrale forhold i forbindelse med revisionen af tilbuddenes regnskaber. Socialtilsynet skal derudover have mulighed for at kræve skift af revisor, f.eks. hvis revisionen gentagne gange ikke har opfyldt de lovpligtige krav.

Der henvises til punkt 2 i ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.2.3

2.2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at revisor vil skulle påse, at private tilbuds regnskaber ikke afviger i væsentlig grad fra det årsbudget, som tilbuddene har fået godkendt af socialtilsynet. Dette foreslås gennemført med det foreslåede § 18, stk. 3, nr. 2, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 53.

Den foreslåede ændring vil medføre, at revisor fra og med årsregnskabet for 2022 for private tilbud vil skulle vurdere, om det enkelte tilbuds årsregnskab afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte årsbudget.

At afvigelsen skal være ”væsentlig” vil indebære en konkret vurdering af det enkelte private tilbuds årsregnskab holdt op imod tilbuddets godkendte årsbudget, hvor afvigelsen vil skulle være af et sådan omfang, at det f.eks. vurderes, at budgettet ikke har været retvisende for tilbuddets økonomi.

Da budgettet danner grundlag for bl.a. beregningen af taksterne, og dermed har betydning for den pris, som de visiterende og anbringende kommuner betaler, når de vælger tilbud til borgerne, er det vigtigt, at budgettet giver et så retvisende billede som muligt, når socialtilsynet skal godkende budgettet, og så det fortsat sikres, at tilbuddet er økonomisk bæredygtigt, og at tilbuddets midler anvendes forsvarligt og efter hensigten.

Hvis revisor på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte tilbuds årsregnskab holdt op imod tilbuddets godkendte årsbudget kommer frem til, at tilbuddets årsregnskab afviger i væsentlig grad fra det godkendte årsbudget, vil revisor

skulle anføre det i revisionspåtegningen og på det foreslåede revisions-skema, jf. nedenfor. Revisor vil derudover have pligt til at oplyse socialtilsynet om forholdet, jf. det gældende § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, da oplysningen om den væsentlige afvigelse mellem tilbuddets årsregnskab og budget kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt. Revisor vil som led i orienteringen til socialtilsynet skulle oplyse, om revisor vurderer, at der er legitime forhold i tilbuddet, som kan begrunde den væsentlige afvigelse, samt revisors vurdering af årsagen/årsagerne til den væsentlige afvigelse.

Socialtilsynet vil som følge af orienteringen om den væsentlige afvigelse fra revisor, skulle foretage en vurdering af, om den væsentlige afvigelse giver anledning til at foretage tilsynsmæssige skridt på samme måde, som revisors vurdering allerede efter gældende regler indgår i det samlede oplysningsgrundlag, som socialtilsynene anvender i deres vurdering af tilbuddets kvalitet og af, om der skal tages tilsynsmæssige skridt. Det forudsættes i den forbindelse, at socialtilsynet, som led i vurderingen, vil skulle gå i dialog med tilbuddet, således at tilbuddet får mulighed for at begrunde den væsentlige afvigelse. Hvis socialtilsynet vurderer, at den væsentlige afvigelse f.eks. er begrundet i legitime forhold, herunder uforudsete men velbegrundende omkostninger, vil socialtilsynet kunne tage orienteringen fra revisoren til efterretning uden at tage tilsynsmæssige skridt. Hvis socialtilsynet derimod ud fra en samlet konkret vurdering kommer frem til, at den væsentlige afvigelse indebærer, at tilbuddet ikke vurderes til at have den fornødne økonomiske kvalitet, eller at socialtilsynet bliver bekymret for de økonomiske forhold i tilbuddet, vil socialtilsynet i stedet kunne træffe afgørelse om at iværksætte et skærpet tilsyn over for tilbuddet, jf. socialtilsynslovens § 8.

Det følger således allerede af den gældende § 8 i socialtilsynsloven, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om at iværksætte et skærpet tilsyn, når forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det. Det kan bl.a. være, hvis socialtilsynet er bekymret for driften af tilbuddet, herunder den økonomiske drift, eller hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke har den fornødne generelle kvalitet eller den fornødne økonomiske kvalitet. Skærpet tilsyn vil således kunne være relevant at iværksætte, hvis revisor eller socialtilsynet har konstateret, at tilbuddets årsregnskab og regnskabsnøgletal afviger væsentligt fra tilbuddets godkendte årsbudget, jf. ovenfor.

Forud for en afgørelse om skærpet tilsyn forudsættes det som hidtil, at socialtilsynet har været i dialog med tilbuddet om baggrunden for overvejelserne om det skærpede tilsyn og de forhold, der ligger til grund herfor. Derudover vil det skærpede tilsyn skulle følge de gældende regler om, at der vil skulle træffes en afgørelse, som kan påklages, og at det skærpede tilsyn højst kan have varighed på 3 måneder ad gangen med mulighed for forlængelse. Det skærpede tilsyn vil dermed også skulle markeres på tilbuddets side på Tilbudsportalen, så det er offentligt for kommuner, borgere m.v., at socialtilsynet aktuelt fører et skærpet tilsyn med tilbuddet.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 53.

Det foreslås derudover, at revisor fremadrettet vil være forpligtet til at udfylde et særligt udarbejdet revisions-skema i forbindelse med revisionen af private tilbuds årsregnskaber. Det medfører både, at det vil blive tydeligt for revisor, hvad revisor skal forholde sig til i forbindelse med revisionen af private tilbuds årsregnskaber, og at det vil blive gennemskueligt for socialtilsynet, om dette også er sket. Dette foreslås gennemført med den foreslåede ændring af den eksisterende bemyndigelse i § 18, stk. 5, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 55, bliver stk. 9.

Det er hensigten, at bestemmelsen vil skulle anvendes til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om, at revisor skal udfylde og anvende et særligt revisions-skema i forbindelse med revisionen af det enkelte tilbuds årsregnskab. Skemaet vil blive udarbejdet af Social- og Ældreministeriet, og vil blive en del af revisionsprotokollatet til årsregnskabet, som vil skulle fremsendes til socialtilsynet.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 56.

Det vil fortsat være gældende, at socialtilsynet vil skulle lægge revisionspåtegningen til grund, medmindre der efter en konkret vurdering ikke er grundlag herfor, jf. socialtilsynslovens § 18, stk. 4, som er beskrevet ovenfor under punkt 2.2.2.1., og som med lovforslagets § 1, nr. 54, bliver § 18, stk. 6.

Supplerende hertil foreslås det, at socialtilsynet skal have mulighed for at anmode revisor om supplerende oplysninger og vurderinger, hvis socialtilsynet efter en konkret vurdering finder det nødvendigt f.eks. i tilfælde, hvor revisorpåtegningen eller protokollen ikke opfylder reglerne i socialtilsynsloven eller revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet mangler centrale oplysninger eller vurderinger. Dette fremgår af den foreslåede § 18, stk. 5, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 54.

Bestemmelsen har til hensigt at give socialtilsynet bedre mulighed for indsigt i tilbuddenes økonomi. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at revisor forpligtes til at give socialtilsynet supplerende oplysninger og vurderinger i de tilfælde, hvor socialtilsynet anmoder om det.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 54.

Endelig foreslås det fastsat, at socialtilsynet skal kunne træffe afgørelse om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor forstået som et andet revisionsfirma og ikke alene en anden revisor ansat i samme firma, f.eks. hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i gældende regler om revisionen af de sociale tilbuds regnskaber. Det er afgørende for socialtilsynets økonomiske tilsyn, at revisionen kan lægges til grund for socialtilsynets gennemgang af årsregnskabet, og at denne ikke er mangelfuld. Dette foreslås gennemført med den foreslåede § 18, stk. 7, i socialtilsynsloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor. En sådan afgørelse vil bl.a. kunne være relevant i det tilfælde, hvor revisoren gentagne gange ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til revisionen i henhold til revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet af andre årsager vurderer, at revisionspåtegningen og protokollen ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi. Det vil endvidere være relevant i det tilfælde, hvor revisor i øvrigt tilsidesætter sine pligter som revisor, herunder god revisorskik.

Socialtilsynets afgørelse om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor, er en afgørelse, som vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der ligger til grund for socialtilsynet vurdering, og så tilbuddet kan begrunde en anmodning om skift af revisor over for den enkelte revisor og revisionsfirmaet. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Tilsidesætter det private tilbud socialtilsynets afgørelse eller ønsker tilbuddet af andre årsager ikke at efterkomme socialtilsynets afgørelse om at udpege en anden revisor, bør socialtilsynet gå i dialog med tilbuddet herom og foretage en konkret vurdering af, om den manglende udpegning af en anden revisor f.eks. indebærer, at tilbuddet ikke vurderes til at have den fornødne økonomiske kvalitet, eller at socialtilsynet i særlig grad bliver bekymret for de økonomiske forhold i tilbuddet, hvilket vil kunne medføre, at socialtilsynet kan anvende de anførte sanktionsmuligheder i socialtilsynsloven, herunder skærpet tilsyn samt i sidste instans ophør af godkendelse.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 55.

2.2.3. Private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger

2.2.3.1. Gældende ret

Efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, skal socialtilsynet godkende private og offentlige tilbuds årsbudget, hvis budgettet

- 1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Om posterne er uvedkommende for tilbuddets virksomhed skal bl.a. holdes op imod, at socialtilsynet også skal vurdere kvaliteten af tilbuddets fysiske rammer, tilbuddets kompetenceniveau og kvaliteten af den pædagogiske indsats.

Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, påse,

- at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejds omfang,
- at goodwill ikke medregnes, og
- at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår.

Ift. lejeudgifter kan både udlejer og lejer efter de gældende regler i lov om leje af erhvervslokaler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. af 11. oktober 2018 (herefter erhvervslejeloven) forlange lejen reguleret til markedslejen. Dette kræver bl.a., at lejen er væsentlig lavere eller højere end markedslejen, og at det ikke i erhvervslejekontrakten er aftalt, at erhvervslejelovens § 13 ikke finder anvendelse.

Hvis revisor eller socialtilsynet finder, at tilbuddets husleje overstiger markedslejen, kan socialtilsynet efter reglerne i socialtilsynslovens § 8, stk. 2, give tilbuddet et påbud om at søge lejen nedsat efter ovenstående regler.

2.2.3.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

For at sikre, at offentlige midler i videst mulige omfang anvendes til den borgerrettede indsats og dermed først og fremmest kommer udsatte børn, unge og voksne og mennesker med handicap i tilbuddene til gode, er parterne bag ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” enige om, at det er nødvendigt, at socialtilsynet forholder sig til sociale tilbuds konkrete omkostninger bl.a. ved, at socialtilsynet skal godkende større vedligeholdelsesopgaver og forbedringer i tilbuddene og vurdere ledelsens samlede lønpakke, som skal offentliggøres på Tilbudsportalen, ligesom det allerede i dag er tilfældet med vederlag til bestyrelsesmedlemmer.

Der henvises til punkt 2 i ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.3.3.

2.2.3.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.3.1. Større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer

Det foreslås, at socialtilsynet vil skulle godkende større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer af et privat tilbuds fysiske rammer med den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 16 a.

Forslaget har til hensigt at sikre, at offentlige midler først og fremmest kommer beboerne og brugerne af de sociale tilbud til gode og bl.a. ikke anvendes på større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer af de fysiske rammer, som skaber en værdiforøgelse, der alene kommer ejerne af den faste ejendom til gode.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet skal forelægges og godkender private tilbuds større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer, inden disse iværksættes.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at det kun er større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer, som skal forelægges og godkendes af socialtilsynet. Forbedringer er relateret til at forøge et eksisterende aktivs værdi og eller aktivets levetid (forbrugstid), og det samme kan gøre sig gældende for større vedligeholdelsesarbejder, hvor imod almindeligt vedligehold og reparationer alene opretholder aktivets værdi/levetid.

Det vil være det enkelte private tilbud, som skal forelægges vedligeholdelses- eller forbedringsopgaven for socialtilsynet, inden denne iværksættes, herunder oplysninger om opgavens omfang og omkostningerne forbundet hermed i det tilfælde, hvor opgaven har en sådan karakter og et sådant omfang, at den må karakteriseres som ”større”.

Vurderingen af om opgaven må anses for ”større”, vil indebære en konkret vurdering af opgavens omfang og omkostninger forbundet hermed holdt op i mod tilbuddets økonomi. I vurderingen kan også indgå, om opgaven medfører grundlæggende eller større ændringer af tilbuddets ind- og udendørs indretning og faciliteter f.eks. i form af større ombygninger af eksisterende fysiske rammer, nye/større tekniske installationen i eksisterende bade-, køkken- og opholdsrum m.v., etablering af særlige faciliteter for fritids- og sportsaktiviteter m.v.

Socialtilsynet vil på baggrund af forelæggelsen fra det private tilbud skulle foretage en konkret vurdering af formålet med vedligeholdelses- eller forbedringsopgaven, og om den reelt vil komme brugerne og borgerne i det enkelte tilbud til gode. Der er ikke tale om, at socialtilsynet skal foretage en byggesagkyndig vurdering af arbejdet.

Socialtilsynet vil derudover også skulle se på, om opgavens omfang og omkostning har en substantiel størrelse i forhold til tilbuddets økonomi, eller om det f.eks. vil medføre, at tilbuddet ikke længere vil være økonomisk bæredygtigt. Socialtilsynet vil på baggrund af den konkrete vurdering af opgavens omfang og omkostning holdt op imod tilbuddets økonomi skulle træffe afgørelse om, hvorvidt vedligeholdelses- eller forbedringsopgaven kan godkendes og dermed igangsættes eller ej. Det forudsættes i overensstemmelse med officialprincippet, at socialtilsynet oplyser sagen tilstrækkeligt, inden der træffes afgørelse, herunder ved at bede om yderligere oplysninger fra tilbuddet og gå i dialog med tilbuddet om opgaven, således at tilbuddet har mulighed for at oplyse, om opgaven f.eks. har en akut karakter eller er begrundet i andre legitime forhold.

Socialtilsynets afgørelse om iværksættelse af større vedligeholdelsesopgaver og forbedringer, vil skulle begrundes i det omfang ansøgningen ikke imødekommes fuldt ud, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der ligger til grund for socialtilsynets vurdering. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages

efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og høring.

Socialtilsynenes anvendelse af bestemmelsen i praksis og udviklingen heraf vil løbende blive understøttet og fulgt af Socialstyrelsens auditfunktion for at sikre en ensartet tilgang til anvendelse af bestemmelsen på tværs af de fem socialtilsyn.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 51.

2.2.3.3.2. Løn til ledelse

Med det foreslåede § 11 a, stk. 3, i socialtilsynsloven, vil socialtilsynet skulle vurdere private tilbuds lønudgifter til ledelsen og dermed forholde sig til ledelsens samlede lønpakke. Denne vurdering vil skulle offentliggøres på Tilbudsportalen, ligesom det allerede gælder for vederlag til bestyrelsesmedlemmer.

Forslaget har til hensigt at sikre, at offentlige midler først og fremmest kommer beboerne og brugerne af de sociale tilbud til gode og bl.a. ikke anvendes på usædvanlig høje lønninger.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet, som led i sin vurdering af, om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, også vil skulle vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre denne vurdering som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, så de anbringende og visiterende kommuner kan anvende oplysningen i deres beslutningsgrundlag, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger og således f.eks. i disse overvejelser kan inddrage og overveje lønpakkers betydning og relevans set i forhold til tilbuddets ydelser i øvrigt, herunder kompetencer hos personalet.

Det er centralt, at socialtilsynet er forsigtige og så objektive som muligt i deres vurdering, og at den offentliggjorte vurdering på Tilbudsportalen opdateres, så den er aktuel og retvisende.

Socialtilsynets konkrete vurdering af det private tilbuds ledelsens samlede lønpakke vil indebære, at socialtilsynet både vil skulle se på selve lønnen, men også på pension og andre goder. Om den samlede lønpakke henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.3, hvor forslag om nyt regnskabsnøgletal for samlet lønpakke til øverste leder er beskrevet.

Vurderingen vil endvidere indebære, at socialtilsynet vil skulle se på, om det private tilbuds udgifter til løn til ledelsen står i rimeligt forhold til tilbuddets økonomi. I denne vurdering vil socialtilsynet bl.a. kunne sammenligne ledelsens løn med andre private tilbuds lønomkostninger til deres ledelse. Socialtilsynet kan i den forbindelse se på de gennemsnitlige lønomkostninger i sammenlignelige tilbud f.eks. tilbud af samme størrelse og til samme målgruppe.

Med den politiske aftale kommer en række nye økonomiske nøgletal, jf. ovenfor punkt 2.2.1.3.3. Sammen med de allerede eksisterende nøgletal vil Social- og Ældreministeriet kunne generere data om de enkelte tilbuds økonomi, herunder løn m.v. til øverste leder og løn til samlet ledelse og udarbejde nationale statistikker, der viser variationen i tilbuddenes omkostninger på tværs. Tilbuddene vil kunne bruge de nationale statistikker til at sammenligne sig selv med andre tilbud, og socialtilsynene vil kunne bruge dem i deres vurderinger af det enkelte tilbuds omkostningsniveau sammenlignet med andre tilbud. Socialtilsynene vil således kunne anvende disse statistikker i deres vurdering af private tilbuds udgifter til løn til ledelsen.

Socialtilsynet vil skulle offentliggøre vurderingen af det private tilbuds samlede omkostninger til løn m.v. til tilbuddets ledelse som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen. Vurderingen vil skulle indeholde en beskrivelse af, hvad den samlede lønpakke omfatter, og om tilbuddets lønomkostninger til ledelsen vurderes at være rimelige sammenholdt med lignende tilbuds lønomkostninger, eller om lønomkostningerne til ledelsen vurderes at ligge henholdsvis over eller under gennemsnittet.

Socialtilsynets vurdering af tilbuddets samlede omkostninger til løn til ledelse vil ikke have nogen retsvirkning ift. tilbuddet. Der er alene tale om en oplysning til de anbringende og visiterende kommuner, som vil kunne anvende oplysningen, når de skal vælge tilbud, og som kan søge yderligere oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet og om tilbuddets omkostningssammen sætning via tilbuddets regnskabsnøgletal, jf. ovenfor punkt 2.2.1.3.3.

Socialtilsynenes anvendelse af bestemmelsen i praksis og udviklingen heraf vil løbende blive understøttet og fulgt af Socialstyrelsens auditfunktion for at sikre en ensartet tilgang til anvendelse af bestemmelsen på tværs af de fem socialtilsyn.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 33.

2.2.3.3.3. *Indhentelse af valuarvurderinger*

Det foreslås, at socialtilsynet skal have udtrykkelig mulighed for at indhente uafhængige valuarvurderinger i forbindelse med vurderingen af et offentligt eller privat tilbuds udgifter til leje af den faste ejendom, så socialtilsynet i tvivlstilfælde har en reel mulighed for at vurdere, om udgifterne oversiger markedsløjen. Dette gennemføres med det foreslåede § 11 b, stk. 3, i socialtilsynsloven.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet til brug for vurderingen af, om et tilbuds udgifter til leje af den faste ejendom, jf. det foreslåede § 11 b, stk. 2, nr. 1, overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedsløjen), vil kunne indhente uafhængige valuarvurderinger, som vil skulle betales af tilbuddet.

Den uafhængige valuarvurdering vil herefter kunne indgå i socialtilsynets samlede vurderingsgrundlag og vil kunne anvendes i forbindelse med vurderingen af markedsløje for at sikre overensstemmelse mellem de oplysninger, der skal indberettes i budgetskemaet og de regnskabsnøgletal, der skal indberettes på Tilbudsportalen, så de giver mulighed for at vurdere tilbuddets budgetoverholdelse.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 33.

2.2.4. *Koncerner og koncernlignende konstruktioner*

2.2.4.1. *Gældende ret*

Efter § 6 i lov om aktie- og anpartsselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 763 af 23. juli 2019 (herefter selskabsloven), er en koncern defineret på følgende måde: ”et moderselskab udgør sammen med en eller flere dattervirksomheder en koncern. En virksomhed kan kun have ét direkte moderselskab. Hvis flere selskaber opfylder et eller flere af kriterierne i § 7, er det alene det selskab, som faktisk udøver den bestemmende indflydelse over virksomhedens økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der anses for at være moderselskab.” Der er således tale om et koncernforhold, hvis et kapitalselskab har bestemmende indflydelse over eksempelvis et andet kapitalselskab gennem besiddelse af kapitalandele.

I overensstemmelse med de selskabsretlige regler foreligger der en koncern, som er relevant i socialtilsynssammenhæng, hvis en privat virksomhed, et selskab, en forening eller en organisation ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over flere virksomheder, hvoraf en eller flere er et tilbud underlagt socialtilsyn, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4.

”Koncernlignende konstruktion” er et begreb, som kun anvendes i forbindelse med socialtilsynet. Begrebet er ikke defineret i lovgivningen, men det er forudsat i socialtilsynsloven, at disse konstruktioner eksisterer, og det er i praksis antaget, at der er tale om en koncernlignende konstruktion, når der ikke er tale om en koncern i selskabsretlig forstand, og

- en eller flere fysiske personer ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over flere private tilbud, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds, herunder sammenfald ved nærtstående familiemedlemmer, og
- der sker en ikke ubetydelig samhandel herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v. mellem den koncernlignende konstruktions enheder.

Enhederne i en koncernlignende konstruktion kan være sociale tilbud omfattet af socialtilsynet, socialtilbud, som ikke er omfattet af socialtilsynet, eller andre typer af virksomheder.

Til forskel fra store tilbud med flere afdelinger, skal de enkelte tilbud i en koncern eller en koncernlignende konstruktion godkendes selvstændigt efter socialtilsynsloven.

Betydningen af, at et eller flere private tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion er, at koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte tilbud og enheder samt den samlede koncern/koncernlignende konstruktion bliver omfattet af ét socialtilsyn, uanset hvor i landet de ligger, og at der sikres indsigt i økonomi og samhandel også imellem forbundne virksomheder, som ikke indgår i koncerner i selskabsretlig forstand. Hvis en koncern eller en koncernlignende konstruktion omfatter andre aktiviteter end tilbud og ydelser efter serviceloven, er disse alene omfattet af socialtilsynet i det omfang, der udveksles ydelser og betaling mellem de tilbud, der skal godkendes efter socialtilsynsloven og koncernenes eller den koncernlignende konstruktions øvrige enheder.

Koncerner og koncernlignende konstruktioner skal efter socialtilsynslovens § 16, stk. 2, udarbejde en særlig koncernnote med udgangspunkt i tilbuddenes budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene og samhandlen mellem koncernens enkelte dele skal fremgå, sådan at socialtilsynet som led i det økonomiske tilsyn med det enkelte tilbud kan sikre sig, at samhandlen foregår på markedsvilkår. Revisor skal desuden for private tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, påse, at samhandel mellem enhederne sker på markedsvilkår.

Der skal derudover, som det gælder for alle private og offentlige tilbud, opstilles budget for det enkelte tilbud, som skal godkendes af socialtilsynet.

Socialtilsynet skal ikke modtage regnskaber for koncernen eller den koncernlignende konstruktion som sådan eller for enheder i koncernen eller den koncernlignende konstruktion, som ikke i sig selv er underlagt socialtilsynet, men kan indhente supplerende oplysninger om samhandlen mellem de enkelte enheder, hvis der er behov for det for at kunne vurdere tilbuddets økonomiske kvalitet, og om offentlige midler, som betales af kommunerne til tilbuddet reelt også anvendes til gode for borgerne og brugerne i tilbuddet.

2.2.4.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Det kan være vanskeligt for socialtilsynet at gennemskue koncerner og koncernlignende konstruktioner både ift. pengestrømme mellem enheder, og ift. om tilbuddene indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion. I praksis er der bl.a. set eksempler på, at der er betalt en overpris for leje af vikarer fra koncernen eller den koncernlignende konstruktions eget vikarbureau. For at styrke socialtilsynets mulighed for at føre et effektivt tilsyn med private sociale tilbud, der er del af en koncern eller koncernlignende konstruktion, så der bl.a. sikres en øget transparens i tilbuddenes økonomi, er parterne bag ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” enige om, at, der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal skærpe kravene til private sociale tilbud, som indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, og som skal understøtte og sikre, at socialtilsynet får mulighed for at føre et mere effektivt tilsyn med disse tilbud, og at der

skabes en øget gennemsigtighed i disse tilbuds økonomi, så det kan vurderes, om offentlige midler først og fremmest går til indsatsen i tilbuddene, og så dette er tydeligt for bl.a. de anbringende og visiterende kommuner, når de vælger tilbud til den enkelte borger.

Der er bl.a. enighed om, at det skal tydeliggøres, at samhandel mellem enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion ikke må ske til overpris. En sådan samhandel kan f.eks. være vikardækning, koncerninterne lån eller leje af bygninger. Derfor skal der også udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i tilbuddenes årsregnskaber, som skal synliggøre den faktisk foretagne samhandel mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, så revisor og socialtilsyn kan sikre, at samhandlen ikke sker til overpris. Derudover skal begrebet ”koncernlignende konstruktion” defineres i socialtilsynsloven for derved at tydeliggøre, hvornår tilbud indgår i disse, og i tillæg hertil skal tilbuddene forpligtes til at give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for vurderingen af, om et tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Der henvises til punkt 2 i ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.4.3

2.2.4.3. Den foreslåede ordning

2.2.4.3.1. Definition af koncernlignende konstruktion og oplysningspligt for tilbud, der indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Det foreslås at definere begrebet ”koncernlignende konstruktion” i socialtilsynsloven med det foreslåede § 2 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 6. Der er tale om en kodificering af socialtilsynenes praksis, som er i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis.

I det foreslåede nye § 2 a, stk. 1, i socialtilsynsloven defineres en ”koncernlignende konstruktion” som følger:

- 1) der er ikke tale om en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der sker en kontinuerlig og ikke ubetydelig samhandel mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, eller andre virksomheder herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og
- 3) der er en eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse på tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2 flere tilbud, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, herunder sammenfald ved nærtstående.

Ved nærtstående forstås ægtefæller, samlevende, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det ansvarlige

socialtilsyn, jf. det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, i socialtilsynsloven, vil skulle træffe afgørelse om, hvorvidt private tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, indgår i en koncernlignende konstruktion.

Socialtilsynets afgørelse om, hvorvidt der er tale om en koncernlignende konstruktion vil kunne påklages til Ankestyrelsen, og vil også skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om begrundelse, partshøring m.v.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 3, nr. 6, i socialtilsynsloven vil medføre, at det ansvarlige socialtilsyn for private tilbud, som i indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, er socialtilsynet der, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse.

Koncerner vil, jf. det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6., have hovedadresse der, hvor koncernens moderselskab har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13.

Koncernlignende konstruktioner vil, jf. det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, i socialtilsynsloven have hovedadresse der, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.

Socialtilsynet vil, inden godkendelsesprocessen i forhold til det enkelte tilbud indledes, skulle tage stilling til, om der er tale om en koncern eller en koncernlignende konstruktion. Dette vil kunne have betydning for, hvilket af de fem socialtilsyn der er kompetent ift. opgaven.

Til brug for socialtilsynets vurdering af, hvorvidt et tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion og for at kunne fastslå koncernen eller den koncernlignende konstruktions hovedadresse, foreslås det med det foreslåede § 2 a, stk. 2, i socialtilsynsloven, at private tilbud skal give det ansvarlige socialtilsyn de nødvendige oplysninger. Det betyder, at det private tilbud af egen drift skal give socialtilsynet oplysninger, som, tilbuddet må være klar over, kan have betydning for socialtilsynets vurdering. I det omfang tilbuddet ikke selv har givet socialtilsynet relevante oplysninger, skal tilbuddet på anmodning udlevere disse oplysninger til socialtilsynet.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre en oplysningspligt for private tilbud til at give socialtilsynet de oplysninger, som socialtilsynet har behov for til at kunne vurdere, om det enkelte tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 3 og 6.

2.2.4.3.2. Samhandel mellem enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion

Det foreslås at gennemføre en række ændringer i socialtilsynsloven, som skal sikre, at interne handler mellem enheder inden for en koncern eller koncernlignende konstruktion sker på en måde, så der ikke betales overpris for varer, ydelser m.v., så der på denne måde overføres penge til kon-

cernens øvrige enheder, uden at dette fremgår tydeligt, og der således er transparens herom.

Samhandel inden for en koncern eller en koncernlignende konstruktion vil typisk ikke være handel med de sociale tilbuds kerneydelser- ydelser og pladser til borgere efter serviceloven - men med andre ydelser, som tilbuddet også ville kunne købe uden for koncernen eller den koncernlignende konstruktion. Det kan f.eks. være vikarydelser eller rengøring, hvis der i koncernen eller den koncernlignende konstruktion indgår et vikarbureau eller en rengøringsfirma.

Det vil således i de foreslåede nye § 11 b, stk. 2, nr. 4, og i det foreslåede nye § 18, stk. 3, nr. 10 i socialtilsynsloven blive fastsat, at samhandel inden for en koncern eller en koncernlignende konstruktion skal ske på markedsvilkår forstået sådan, at der ikke mellem koncernen eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, tilbud eller andre virksomheder, kan afregnes til lavere eller højere priser eller på bedre eller ringere vilkår, end der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

De foreslåede § 11 b, stk. 2, nr. 4, og § 18, stk. 3, nr. 10 i socialtilsynsloven, er i overensstemmelse med § 2, stk. 1, i lov om påligningen af indkomstskat til staten, jf. lovbekendtgørelse nr. 806 af 8. august 2019, som regulere prisfastsættelsen for handel mellem koncernforbundne virksomheder med henblik på at sikre, at indtjeningen og skattebetalingen, sker i de rigtige selskaber.

Med det foreslåede § 11 b, stk. 2, nr. 4, i socialtilsynsloven foreslås det således, at socialtilsynet som led i godkendelsen af et tilbuds årsbudget vil skulle påse, at transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter. Socialtilsynet vil både skulle påse dette som led i godkendelsen af et tilbud og som led i det driftsorienterede tilsyn med tilbuddene, hvor socialtilsynet hvert år skal godkende tilbuddets årsbudget.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med det foreslåede § 17, stk. 2, i socialtilsynsloven, som beskrevet under punkt 2.2.4.3.3, hvorefter koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. den foreslåede nye § 2 a, stk. 1, i lov om socialtilsyn, med udgangspunkt i årsregnskaberne for de enkelte tilbud, jf. 17, stk. 1, skal udarbejde en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte dele skal fremgå med henblik på at gøre det muligt for socialtilsynet at få overblik over samhandel og aktiviteter på tværs af de enkelte virksomheder i koncernen eller den koncernlignende konstruktion.

Hvis socialtilsynet konstaterer, at koncerninterne handler mellem tilbud eller andre enheder inden for koncernen eller den koncernlignende konstruktion ikke sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter,

vil dette medføre, at socialtilsynet vil skulle træffe afgørelse om, at socialtilsynet ikke kan godkende tilbuddets budget. Socialtilsynet vil i den forbindelse skulle begrunde over for tilbuddet, hvorfor budgettet ikke kan godkendes, og hvad der skal til, for at budgettet vil kunne godkendes.

Da godkendelse af tilbuddets budget er en betingelse for at blive og forblive godkendt, vil et ikkegodkendt budget medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende sanktionsmulighederne i socialtilsynsloven, som i sidste ende betyder, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 33.

Derudover foreslås det med det foreslåede § 18, stk. 3, nr. 10, i socialtilsynsloven, at revisor ved den afsluttende revision af private tilbuds regnskaber også vil skulle påse, at transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Bestemmelsens del om, at revisor skal påse, at transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår, fremgår allerede af den gældende § 4, stk. 2, nr. 9, i revisionsbekendtgørelsen, hvorfor denne bestemmelse som konsekvens heraf vil blive ophævet.

Den foreslåede bestemmelse viderefører således allerede gældende ret, og medfører, at revisor vil skulle påse, at transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion ikke sker til en højere pris end, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Hvis revisor ved den afsluttende revision af et privat tilbuds årsregnskab konstaterer, at transaktioner mellem enkelte enheder i koncernen eller den koncernlignende konstruktion ikke sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter, vil revisor skulle anføre det i revisionspåtegningen og i det foreslåede revisionskema, jf. ovenfor. Revisor har derudover pligt til at oplyse socialtilsynet om forholdet, jf. den gældende § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, da oplysningen kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt.

Socialtilsynet vil som følge af orienteringen fra revisor skulle foretage en vurdering af, om denne giver anledning til tilsynsmæssige skridt. Det forudsættes i den forbindelse, at socialtilsynet som led i overvejelsen om iværksættelse af eventuelle sanktioner over for tilbuddet går i dialog med tilbuddet, således at tilbuddet får mulighed for at oplyse sagen yderligere.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 53.

2.2.4.3.3. Udarbejdelse af koncernnote med udgangspunkt i tilbuddenes årsregnskaber

Det foreslås, at koncerner eller koncernlignende konstruktioner skal have pligt til at udarbejde en koncernnote med udgangspunkt i de private tilbuds årsregnskaber. Koncernnoten vil skulle synliggøre den faktisk foretagne samhandel mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, så revisor og socialtilsynet vil kunne sikre, at samhandlen ikke sker til en overpris ift. markedsprisen. Dette gennemføres med det foreslåede § 17, stk. 2, i socialtilsynsloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, med udgangspunkt i årsregnskaberne for de enkelte private tilbud, jf. 17, stk. 1, vil skulle udarbejde en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte dele vil skulle fremgå.

Koncernnoten vil skulle beskrive de koncernforbundne (interne) handler, hvilket vil omfatte de enkelte transaktioner imellem enhederne inden for koncernen. De enkelte koncernnoter vil skulle beskrive, hvilken post der er tale om f.eks. leje af bygninger eller lønomkostninger til vikarer og beløbs størrelse.

Koncernnoten skal kunne danne grundlag for, at revisor og socialtilsynet kan vurdere, om koncerninterne handler er sket på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter, jf. ovenfor under punkt 2.2.4.3.2.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 52.

2.2.5. Organisering, ledelse og bestyrelser i private sociale tilbud

2.2.5.1. Gældende ret

Det følger af servicelovens § 4, at det er kommunalbestyrelsen, der har forsyningsforpligtelsen med tilbud efter serviceloven, og som derfor f.eks. skal stille en plads til rådighed, når der er truffet afgørelse om, at en borger skal have midlertidigt eller længerevarende døgnophold efter serviceloven. Samarbejdet med andre tilbud end den visiterende kommunes egne tilbud foregår i udgangspunktet i form af aftaler om køb af enkeltpladser til konkrete borgere på baggrund af kommunens afgørelse om hjælp og støtte efter serviceloven til borgeren.

Kommunalbestyrelsen kan, jf. servicelovens § 4, stk. 2, opfylde sin forsyningsforpligtelse ved at anvende sine egne tilbud eller ved at samarbejde med andre kommuners tilbud, regioners tilbud eller private tilbud. Alle servicelovens døgntilbud og enkelte ambulante tilbud skal være godkendt af socialtilsynet, for at kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med dem om køb af pladser. Dette fremgår både af socialtilsynslovens § 5, stk. 2, og servicelovens § 4, stk. 3.

Socialtilsynets godkendelse ligger til grund for tilsynets løbende driftsorienterede tilsyn med tilbuddene, jf. socialtilsynslovens § 7. Godkendelsen er ikke tidsbegrænset, men socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse.

Med socialtilsynets godkendelse har tilbuddet mulighed for at indgå aftaler med visiterende kommuner, men tilbuddet er ikke med godkendelsen garanteret aftaler med kommunerne og dermed en indtægt.

Der stilles som udgangspunkt ikke krav til private tilbuds drifts-/organiseringsformer, dog er der for én enkelt type tilbud i serviceloven opstillet krav om en bestemt drift-/organiseringsform. Det følger således af servicelovens § 66, stk. 3, at døgninstitutioner for børn og unge efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7, skal være kommunale, regionale eller selvejende institutioner med driftsaftale med en kommune eller en region. Alle andre private tilbud har valgfrihed i forhold til oprette sig inden for en bred vifte af virksomhedsformer, som ikke er reguleret i den sociale lovgivning.

Kommercielle private tilbud er tilbud etableret i virksomhedsformer, der i udgangspunktet er etableret med det formål at tjene penge, som kan udloddes som udbytte eller fortjeneste til ejerkredsen. Disse tilbud kan oprettes i forskellige virksomhedsformer som f.eks. kapitalselskaber, ApS og A/S eller personligt ejede virksomheder som f.eks. enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber. Der kan også være tale om virksomheder med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder. De kommercielle private tilbuds forhold er reguleret i bl.a. selskabs- og skattelovgivningen. Der stilles alene i begrænset omfang, jf. nedenfor, krav i socialtilsynsloven til de kommercielle tilbuds organisatoriske forhold i form af krav til bestyrelser og vedtægter.

Ikke-kommercielle tilbud er tilbud, som ikke er etableret med henblik på at tjene penge til en privat ejerkreds. På det sociale område er der således en lang tradition for, at foreninger, almennyttige organisationer o.l. opretter og driver sociale tilbud som selvejende institutioner, herunder som fonde.

Selvejende institutioner kan defineres som virksomheder eller sammenslutninger, der har egen formue men ingen ejerkreds som kan øve indflydelse på institutionens aktiviteter. Den selvejende institutions øverste myndighed er som oftest bestyrelsen, og der er således ingen uden for den selvejende institution, der økonomisk eller organisatorisk har bestemmende indflydelse over institutionen. Den selvejende institution skal udøve sin virksomhed i overensstemmelse med det formål, der fremgår af institutionens vedtægter.

Der knytter sig særlige retsvirkninger til, at en selvejende institution er oprettet som fond. En fond defineres, jf. § 1, stk. 2 i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 20. september 2019 (herefter erhvervsfondsloven), og

§ 1, stk. 2 i lov om finde og visse foreninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 2020 af 11. december 2020 (herefter fondsloven), som *"en juridisk person, som besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, til varetagelse af et eller flere i vedtægten bestemte formål, som skal kunne efterleves i en længere årrække, hvor rådighedsbeføjelserne over fonden tilkommer en i forhold til stifter selvstændig ledelse, og hvor ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue."* Denne definition gælder også for de fonde, der er omfattet af socialtilsynets særlige tilsynsforpligtelse med tilbud oprettet som fonde, jf. socialtilsynslovens § 15.

En selvejende institution vil være omfattet af det almindelige driftsorienterede tilsyn, uanset at tilbuddet ikke betragtes som en fond efter socialtilsynslovens § 15.

Som det fremgår ovenfor, skal en døgninstitution for børn og unge, som ikke er kommunal eller regional (offentlig), oprettes som selvejende institution og have en driftsaftale, som ofte af historiske årsager benævnes "driftsoverenskomst", med en kommune eller en region. Andre private tilbud kan indgå driftsaftale med en kommune eller en region, men er ikke forpligtede til at gøre dette.

Når en kommune, jf. ovenfor, vælger at indgå en driftsaftale med en anden kommunes tilbud, et regions tilbud eller et privat tilbud, har aftaleparterne valgfrihed i forhold til udformning og indhold, da dette ikke er reguleret i den gældende lovgivning. En kommune kan dog alene indgå aftale om varetagelse af de opgaver, kommunerne er tillagt efter loven.

Der er dog enkelte oplysninger, som typisk fremgår af alle driftsaftaler. Disse er:

- Definition af målgruppen på tilbuddet og/eller efter hvilken servicelovsbestemmelse tilbuddet er oprettet.
- Om det er kommunen/regionen eller tilbuddet selv, der fastlægger budgettet (hele eller dele af det), og hvem der skal godkende dette, samt om det konkrete beløb, kommunen giver i driftstilskud.
- Oplysninger om, hvorvidt tilbuddet selv eller kommunen/regionen ansætter og godkender lederen og øvrige medarbejdere på tilbuddet.

Andre bestemmelser om driften ses at indgå i nogle men langt fra alle driftsaftaler:

- Antallet af pladser på tilbuddet samt hvor mange af de pladser kommunen/regionen har råderet over.
- Andre forhold end driftsmæssige: Bestemmelser om medarbejdernes kompetencer, uddannelseskrav, metodevalgt etc.

Selv om et privat tilbud som f.eks. en selvejende institution har driftsaftale med en kommune eller en region, er der stadig tale om et privat tilbud, som skal følge gældende regler for private tilbud med mindre andet er bestemt. F.eks. skal udgifterne til disse tilbud optages i den pågældende kommunes/regions budget og regnskab, hvis driftsaftalen

medfører, at kommunalbestyrelsen eller regionsrådet har en betydelig indflydelse på institutionens drift, således at den selvejende/private institution er at sidestille med en kommunal/regional institution, jf. punkt 2.3 i de kommunale og regionale budget- og regnskabssystemer, der er bilag til henholdsvis cirkulære nr. 9916 af 15. oktober 2019 om budget- og regnskabssystem for kommuner og cirkulære nr. 9711 af 9. august 2019 om budget- og regnskabssystem for regioner.

Driftsaftaler, hvor det kan siges, at tilbuddets samlede økonomi ligger uden for kommunens eller regionens direkte indflydelse skal således ikke optages på kommunens eller regionens budget og regnskab.

En driftsaftale indskrænker ikke socialtilsynets tilsynsforpligtelse, lige som tilbuddet og kommunen eller regionen ikke kan aftale sig ud af krav i socialtilsynsloven, serviceloven eller anden lovgivning i øvrigt.

I socialtilsynsloven stilles der som nævnt i meget begrænset omfang krav til sociale tilbuds vedtægter og bestyrelsessammensætning.

Det følger således af socialtilsynslovens § 13, stk. 1, at private tilbud, som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber, skal have en vedtægt. Bestemmelsens stk. 2 stiller krav til indholdet i vedtægterne, som bl.a. skal indeholde regler om bestyrelsens sammensætning i tilbuddet. I forbindelse med godkendelse af det private tilbud skal socialtilsynet sikre sig, at vedtægterne indeholder de regler og procedurer, som fremgår af bestemmelsen. Der gælder i den forbindelse særlige regler for godkendelse af vedtægter for tilbud organiseret som fonde, jf. socialtilsynslovens § 15.

Derudover stilles der i socialtilsynslovens § 14 krav til private tilbuds bestyrelser. Bestyrelsen skal således sammensættes, så lederen og dennes nærtstående ikke kan udgøre flertallet i bestyrelsen, og så der er mindst ét medlem, der er uafhængigt af lederen. Lederen må derudover ikke have stemmeret i bestyrelsen. Socialtilsynet kan endvidere kun godkende tilbud oprettet som aktieselskab eller anpartsselskab, hvis selskabet har en bestyrelse, der opfylder disse betingelser. Der gælder ikke krav om tilstedeværelsen af en bestyrelse i enkeltmandsvirksomheder. Socialtilsynet skal alene sikre sig, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt, men skal ikke derudover godkende bestyrelsens sammensætning. I tillæg til kravene i socialtilsynsloven fremgår det også af temaet "Organisation og ledelse" i socialtilsynets kvalitetsmodel, at socialtilsynet bl.a. skal se på, om det enkelte private tilbud har en kompetent og aktiv bestyrelse, og om ledelsen har relevante kompetencer i forhold til at lede tilbuddet, når de vurderer tilbuddets kvalitet.

I selskabslovens kapitel 8 er der fastsat bestemmelser om medarbejderrepræsentation. Det følger således af § 140, at medarbejdere i kapital-selskaber, der i de sidste tre år har beskæftiget gennemsnitligt mindst 35 medarbejdere, har ret til at vælge et antal medlemmer til selskabets øverste ledel-

sesorgan og suppleanter for disse svarende til halvdelen af de øvrige ledelsesmedlemmer. De nærmere regler om medarbejderrepræsentation er fastsat i bekendtgørelse nr. 344 af 30. marts 2012 om medarbejderrepræsentation i aktie- og anpartsselskaber. Selskabslovens regler om medarbejderrepræsentation, herunder selskabslovens regler om koncernrepræsentation, finder også anvendelse for de erhvervsdrivende fonde, jf. erhvervsfundslovens § 64.

2.2.5.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

For at sikre, at sociale tilbud drives forsvarligt, og at offentlige midler anvendes forsvarligt og efter hensigten og dermed kommer anbragte børn og unge samt udsatte voksne og mennesker med handicap til gode, er parterne bag "Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud" enige om, at, der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal understøtte dette.

Aftaleparterne er bl.a. enige om, at tilbud, der drives som en personligt ejede virksomheder (f.eks. enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber), fremadrettet skal drives i en virksomhedsform, hvor der er klar adskillelse mellem ejers og tilbuddets økonomi, så det bliver muligt for socialtilsynet at føre et effektivt tilsyn med tilbuddenes økonomi. Dette indebærer, at eksisterende tilbud organiseret som personligt ejede virksomheder fremadrettet skal ændre deres virksomhedsform, så de inden udgangen af 2024 drives som enten selvejende institutioner som beskrevet ovenfor under punkt 2.2.5.1., herunder fonde, som kan være omfattet af fonde-loven eller erhvervsfundsloven, forening, kapital-selskaber, eller virksomheder med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder. For nye tilbud indebærer dette, at det fra lovens ikrafttræden ikke længere vil være muligt at oprette et privat tilbud som en personligt ejet virksomhed.

Aftaleparterne er også enige om særligt at følge den udvikling, hvor store udenlandske selskaber opkøber sociale tilbud, og vil derfor løbende følge udviklingen i det samlede tilbuds billede. Derfor vil kommercielle private tilbud fremover bl.a. skulle afgive oplysninger om tilbuddets ejerforhold på Tilbudsportalen, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet.

En væsentlig forudsætning for sociale tilbud af god kvalitet er en hensigtsmæssig organisering samt en kompetent og ansvarlig ledelse. En kompetent og ansvarlig ledelse er blandt andet kendetegnet ved, med tilbuddets målgruppe for øje, at drive tilbuddet fagligt og økonomisk forsvarligt, sætte rammerne for tilbuddets strategiske udvikling og varetage den daglige drift på sikker vis. Aftaleparterne er enige om, at der er behov for at understøtte dette ved at stille nye og skærpede krav til ledelse og bestyrelse i sociale tilbud. Dette skal ske med henblik på at sikre kvalificeret ledelse af tilbuddene, som fokuserer på at levere en kvalificeret indsats til beboere og brugere. Det foreslås derfor med aftalen at stille krav til sammensætningen af private sociale tilbuds bestyrelser, bl.a. i form af krav om minimum en medarbejderre-

præsident. Derudover foreslås det med aftalen, at personer, der inden for de seneste fem år har indgået i ledelse eller bestyrelse af et tilbud, som er blevet lukket af socialtilsynet, ikke have mulighed for at indgå i ledelse eller bestyrelse af tilbud, som er godkendt eller vil godkendes af socialtilsynet.

Der henvises til punkt 2 i ”Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud” og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som foreslås udmøntet i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.5.3.

2.2.5.3. Den foreslåede ordning

2.2.5.3.1. Krav til virksomhedsform

Da det ikke er muligt for socialtilsynet i tilstrækkelig grad at føre et effektivt og grundigt tilsyn med økonomien i sociale tilbud, der drives i form af personligt ejede virksomheder, da der ikke er en klar adskillelse mellem ejers og tilbuddets økonomi, foreslås det, at det fremadrettet ikke skal være muligt at oprette private tilbud som en personligt ejet virksomhed, og at eksisterende private tilbud, som i dag drives som personligt ejet virksomhed, i stedet skal drives som enten selvejende institutioner, foreninger, kapitalselskaber eller virksomheder med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, og at denne nye virksomhedsform skal være effektueret inden udgangen af 2024. Dette foreslås gennemført med den foreslåede nye § 12 b, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 43, og § 3, stk. 3 og 4.

Den foreslåede bestemmelse i § 12 b, i socialtilsynsloven, vil medføre, at det vil være en betingelse for, at socialtilsynet kan godkende nye private tilbud, som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet drives som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

Bestemmelsen vil gælde for private tilbud, som er omfattet af socialtilsynets godkendelse, jf. § 4, stk.1, nr. 2-4. Bestemmelsen vil således ikke gælde for offentlige tilbud eller for plejefamilier.

Bestemmelsen og dermed betingelsen for godkendelse vil, jf. lovforslagets § 3, stk. 3 og 4, gælde fra og med lovens ikrafttræden den 1. januar 2022. Nye private tilbud, der godkendes af socialtilsynet fra og med den 1. januar 2022, vil således skulle oprettes og drives som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomheder med begrænset ansvar for at kunne blive godkendt af socialtilsynet. Tilbuddet vil til brug for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelsen, skulle give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug herfor. De øvrige betingelser i socialtilsynsloven, herunder de foreslåede nye krav til bestyrelsessammensætning m.v., jf. ovenfor, vil fortsat også skulle være opfyldt, således at socialtilsynet inden godkendelsen skal sikre sig, at tilbuddet

vurderes til at vil have den fornødne generelle kvalitet til tilbuddets målgruppe/målgrupper.

Private tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, og som allerede er godkendt af socialtilsynet, og som er oprettet som personligt ejet virksomhed, vil ligeledes med virkning fra og med lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 skulle drives som selvejende institution, foreninger, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomheder med begrænset ansvar, jf. den foreslåede § 12 b, i socialtilsynsloven, for at kunne bevare socialtilsynets godkendelse.

For at sikre allerede godkendte private tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed, en hensigtsmæssig tid til at overgå til en anden af de nævnte virksomhedsformer, foreslås det med lovforslagets § 3, stk. 3 og 4, at indrømme allerede godkendte private tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed en periode fra den 1. januar 2022 og frem til den 1. januar 2025 til foretage og gennemføre de nødvendige handlinger.

Socialtilsynet vil som led i det løbende driftsorienterede tilsyn med disse tilbud kunne gå i dialog med dem om overgangen til en anden af de nævnte virksomhedsformer.

Socialtilsynet vil skulle påse, at de omfattede tilbud er overgået til én af de nævnte virksomhedsformer i den foreslåede § 12 b, i socialtilsynsloven, inden den 1. januar 2025. Da et tilbuds overgang fra én virksomhedsform til en anden virksomhedsform, vil udgøre en væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse, vil tilbuddet skulle oplyse socialtilsynet herom, og socialtilsynet vil bl.a. skulle vurdere, om ændringen vil medføre en ændring af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil derudover, som det også følger af gældende regler, skulle påse, at tilbuddet fortsat opfylder de øvrige krav til at være godkendt, herunder de foreslåede krav til bestyrelsessammensætning, vedtægt, økonomi m.v.

Hvis et allerede godkendt privat tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed, ikke opfylder kravet til virksomhedsform, jf. den foreslåede § 12 b, inden for det foreslåede tidsrum, vil godkendelsen bortfalde med virkning fra den 1. januar 2025, uden at der forud herfor vil skulle træffes afgørelse herom. Bortfald af godkendelsen vil derfor heller ikke kunne påklages.

Det antages, at tilbud og kommuner i praksis ikke indgår konkrete aftaler eller generelle driftsaftaler der indeholder opsigelsesvarsler, der overstiger tre år. Derfor gives private tilbud, som efter 1. januar 2025 ikke længere kan være godkendt af socialtilsynet i den eksisterende virksomhedsform, en 3-årig overgangsperiode, så de private tilbud har mulighed for at opfylde deres forpligtelser over for de kommuner, som de har indgået aftaler med.

Det er det enkelte tilbuds ansvar, at indgåede aftaler, hvad end der er tale om generelle aftaler om drift af tilbud eller aftaler om køb af en eller flere enkeltpladser, opsiges i tid til, at de kan nå at ophøre senest den 31. december 2024.

Hvis der imidlertid måtte være tilbud oprettet som personligt ejede virksomheder, som inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 har indgået aftaler med kommuner, der har en tidsmæssig udstrækning, så de ikke kan nå at blive opsagt til ophør senest den 31. december 2024, foreslås der i den foreslåede § 3, stk. 4, en dispensationsordning, så socialtilsynet efter ansøgning fra tilbuddet kan træffe afgørelse om forlængelse af fristen i det foreslåede stk. 3. Fristen vil skulle forlænges, så den tager højde for de konkrete aftaler og opsigelsesvarsler. Dermed får også disse tilbud mulighed for at opfylde de forpligtelser, som de har indgået aftale med en eller flere kommuner om.

Socialtilsynets afgørelser om forlængelse af fristen vil efter forslaget ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

Der henvises til forslagens § 1, nr. 43, og § 3, stk. 3 og 4.

2.2.5.3.2. *Krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser*

Det foreslås at skærpe socialtilsynslovens krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser på flere punkter. Dette med henblik på at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og drift af tilbuddene, som har fokus på at levere en kvalificeret indsats til tilbuddets beboere og brugere og for at sikre, at private tilbuds bestyrelser er uafhængige af lederen af tilbuddet og ejerne af tilbuddets faste ejendom og dermed kan være med til at sikre, at bestyrelserne påtager sig deres rolle og ansvar som medansvarlige for ledelsen af tilbuddet i forhold til både faglige, økonomiske og organisatoriske forhold og som sparring for tilbuddets daglige ledelse.

For det første foreslås det, at § 14 i socialtilsynsloven om tilbuddenes bestyrelsessammensætning nyaffattes, således at der både opstilles nye og skærpede krav til bestyrelsessammensætningen, og så eksisterende krav præciseres.

Alle private tilbud, som er omfattet af den foreslåede § 12 b, vil jf. det foreslåede § 14, stk. 2, skulle have en bestyrelse, der skal være sammensat på en måde, så flertallet af bestyrelsens medlemmer er uafhængige af tilbuddets leder.

Derudover vil følgende personer fremover ikke tilsammen kunne udgøre flertallet i et privat tilbuds bestyrelse, jf. det foreslåede stk. 3 i § 14:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

Endvidere vil der jf. det foreslåede § 14, stk. 4, skulle være minimum én repræsentant for tilbuddets medarbejdergruppe repræsenteret i bestyrelsen. Medarbejderrepræsentanten skal vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Denne medarbejder vil være beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. Kravet finder dog ikke anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og de i medfør af selskabsloven udstedte regler om medarbejderrepræsentation. Forslaget vil betyde, at medarbejderne får mulighed for at ytre sig der, hvor beslutningerne for tilbuddet træffes, og bringe deres faglighed ind i bestyrelsesarbejdet.

Endelig må tilbuddets leder fortsat ikke have stemmeret i bestyrelsen, jf. det foreslåede § 14, stk. 5.

For at sikre en hensigtsmæssig tid for private tilbud til at indrette sig på de nye krav til bestyrelsens sammensætning foreslås det med lovforslagets § 3, stk. 1 og 6, at de nye krav, jf. den foreslåede § 14 skal gælde fra 1. januar 2022. Det betyder, at alle udpegninger af nye bestyrelsesmedlemmer fra og med lovens ikrafttræden vil skulle ske efter de foreslåede nye regler. Den samlede bestyrelse i alle private tilbud, som er omfattet af den foreslåede § 12 b, vil skulle opfylde kravene i den foreslåede § 14 med virkning fra den 1. januar 2025.

Den foreslåede § 14 vil kun gælde for private tilbud, jf. den foreslåede § 12 b, jf. den gældende § 4, stk. 1, nr. 2-4, i socialtilsynsloven.

Da det fremgår af den gældende § 5, i socialtilsynsloven, at tilbud, der søger om godkendelse af socialtilsynet, skal opfylde betingelserne i socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18, som med lovforslagets § 1, nr. 7, ændres til §§ 6 og 11 a-18, vil socialtilsynet i forbindelse med godkendelse af nye tilbud som hidtil skulle sikre sig, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt. Socialtilsynet vil til brug for denne vurdering kunne anmode tilbuddet om supplerende oplysninger, hvis det er relevant og nødvendigt. Socialtilsynet vil endvidere i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn skulle påse, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt, og såfremt dette ikke er tilfældet, bør socialtilsynet gå i dialog med tilbuddet herom, og socialtilsynet vil derudover også kunne træffe afgørelse om iværksættelse af sanktioner, herunder udstedelse af påbud til tilbuddet.

Der henvises til forslagens § 1, nr. 45, og § 3, stk. 1 og 6.

Socialtilsynet har som nævnt i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn mulighed for i sidste ende at træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 7, og tilbuddet dermed ikke har den fornødne kvalitet. I 2019 traf de fem socialtilsyn i alt 10 afgørelser om ophør af et tilbuds godkendelse. Socialstyrelsen oplyser i deres årsrapport for 2019 om socialtilsynenes virk-

somhed, at afgørelserne er udtryk for alvorlig bekymring for borgernes sundhed og trivsel, hvilket er begrundet i flere forskellige forhold på én gang, og forhold der falder inden for flere og i nogle tilfælde alle kvalitetstemaer i kvalitetsmodellen.

I praksis er der set eksempler på, at ledere af tilbud, som er bragt til ophør af socialtilsynet, efterfølgende har etableret nye tilbud, uden at socialtilsynet har haft mulighed for at afvise dette med henvisning til tidligere kritisable forhold og praksis.

Derfor foreslås det med den nye § 14 a i socialtilsynsloven, at socialtilsynet i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse får mulighed for at træffe afgørelse om, at personer, der var ansat som leder af et tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, i en periode på 5 år fra socialtilsynets afgørelse om ophør ikke må ansættes som leder af eller indgå i bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller søger om godkendelse af socialtilsynet. Det er en betingelse for, at der kan træffes afgørelse, at de forhold, der har ført til afgørelsen om ophør af godkendelse kan henføres til den pågældendes adfærd, direkte eller indirekte. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om ledelsesmæssige beslutninger fra den pågældende, hvis den pågældende ikke har reageret, hvor dette var nødvendigt, eller hvis den pågældende har modarbejdet en løsning af problemerne.

Hensynet bag den foreslåede bestemmelse er at sikre, at ledelsen af sociale tilbud, der sammen med bestyrelsen har det overordnede ansvar for at drive sociale tilbud, udfører denne opgave på en forsvarlig og ansvarsbevist måde med fokus rettet på at sikre en god kvalitet for borgerne i det enkelte tilbud, hvilket bl.a. fordrer samarbejde med socialtilsynet og en vilje til at rette op på forhold, som socialtilsynet påpeger, ikke lever op til kravene.

Bestemmelsen vil alene finde anvendelse i de helt særlige og få tilfælde, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, som efter de gældende regler kan ske, hvis et tilbud ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, og dermed ikke har den fornødne generelle kvalitet, som ledelsen og bestyrelsen har det overordnede ansvar for at sikre, jf. ovenfor. Forud for en sådan afgørelse forudsættes det som hidtil, at der har pågået en dialog med tilbuddet, herunder med ledelsen og/eller bestyrelsen af tilbuddet, med mulighed for at rette op på og kommentere på de forhold, som vil ligge til grund for et eventuelt ophør af godkendelsen. Afgørelsen vil skulle opfylde de gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder indeholde en begrundelse for afgørelsen.

Bestemmelsen vil, jf. det foreslåede § 3, stk. 7, have virkning fremadrettet og vil således gælde for ledere i offentlige og private tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, og som ansættes i ledelsen af et offentligt eller privat tilbud eller indtræder i bestyrelsen for et privat tilbud fra og med lovens ikrafttræden.

Er et tilbud således ophørt efter lovens ikrafttræden på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil socialtilsynet således fra og med lovens ikrafttræden kunne træffe afgørelse om, at lederen af dette tilbud på tidspunktet for afgørelsen om ophør ikke vil kunne opnå ansættelse som leder af eller bestyrelsesmedlem i et andet tilbud inden for en periode af 5 år fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophøret.

Det vil være op til det konkrete tilbud, hvor den pågældende person ønsker ansættelse som leder eller indtræden i bestyrelsen, at undersøge, om den pågældende person har været leder af eller har indgået i bestyrelse af et andet privat tilbud, som socialtilsynet har bragt til ophør inden for de seneste fem år. Tilbuddet vil i den forbindelse bl.a. kunne anmode om en tro og love erklæring fra den pågældende om, hvorvidt personen har været ansat som leder i et tilbud, som er bragt til ophør af socialtilsynet inden for de seneste fem år. Tro og love erklæringen vil herefter kunne indgå i socialtilsynets samlede beslutningsgrundlag.

Da den foreslåede bestemmelse i § 14 a vil udgøre en betingelse for at blive og forblive godkendt, jf. den gældende § 5 i socialtilsynsloven, vil tilbuddets manglende overholdelse af den foreslåede bestemmelse kunne medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende sanktionsmulighederne i socialtilsynsloven, herunder udstedelse af påbud og ophør af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil i medfør heraf også skulle påse, at den foreslåede bestemmelse er overholdt i forbindelse med nye tilbud, der søger om godkendelse fra og med lovens ikrafttræden, og i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn med allerede godkendte tilbud. Socialtilsynet vil i den forbindelse skulle lægge den information, som tilbuddet oplyser, til grund for vurderingen heraf. Det vil således være op til det enkelte private tilbud at oplyse og godtgøre, at tilbuddet opfylder kravet i bestemmelsen.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 46 og § 3, stk. 7.

2.2.5.3.3. Oplysninger om ejerforhold

Med henblik på at skabe en øget gennemsigtighed om ejerforholdene i sociale tilbud og for at kunne følge udviklingen i tilbud, som er ejet af hhv. virksomheder i Danmark og fra udlandet, foreslås det med den foreslåede § 12 c i socialtilsynsloven, at private tilbuds ejerforhold skal oplyses på Tilbudsportalen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at private tilbud, jf. den foreslåede § 12 b, med undtagelse af tilbud, der drives som selvejende institutioner eller foreninger, vil skulle indberette og offentliggøre deres ejerforhold på Tilbudsportalen herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet. De indberettede oplysninger vil blive offentliggjort og vil kunne blive anvendt i statistisk øjemed og til at følge udviklingen i tilbuds billedet på socialområdet.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 43.

2.2.5.3.4. Indgåelse af driftsaftaler

Det foreslås alle steder i socialtilsynslovens § 2 og i servicelovens § 5, stk. 8, § 66, stk. 3, og § 148 a, stk. 2, at præcisere, at en aftale mellem en kommune eller regionsråd på den ene side og et offentligt eller privat tilbud på den anden side om driften af tilbuddet betegnes "driftsaftale".

Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet vil således fortsat kunne vælge at indgå driftsaftale med en anden kommunes tilbud, et regionalt tilbud eller et privat tilbud, herunder med en selvejende institution.

Der vil også fortsat være valgfrihed i forhold til udformning og indhold af aftalen. Det vil dog fortsat gælde, at en kommune alene kan indgå aftale om varetagelse af de opgaver, kommunerne er tillagt efter loven.

Det er dog centralt, at der er tale om en generel aftale om drift af tilbuddet, og det er i den forbindelse hensigtsmæssigt, hvis aftalen bl.a. indeholder følgende oplysninger:

- Definition af målgruppen på tilbuddet og/eller efter hvilken servicelovsbestemmelse tilbuddet er oprettet.
- Hvem der fastlægger og godkender budgettet, samt om der er tale om det fulde budget eller dele af budgettet.
- Det konkrete beløb, som gives i driftstilskud.
- Oplysninger om, hvorvidt tilbuddet selv eller kommunen/regionen ansætter og godkender lederen og øvrige medarbejdere på tilbuddet.
- Antallet af pladser på tilbuddet, og hvor mange af de pladser kommunen/regionen har råderet over.
- Øvrige oplysninger om medarbejdernes kompetencer, uddannelseskrav, metodevalgt m.v.

Indgåelse af en driftsaftale vil fortsat ikke medføre nogen indskrænkninger i socialtilsynets tilsynsforpligtelse, ligesom tilbuddet og kommunen/regionen fortsat ikke vil kunne aftale sig ud af krav i socialtilsynsloven, serviceloven eller anden lovgivning i øvrigt.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 2, og § 2, nr. 2, 5 og 6.

3. Lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen

3.1. Gældende ret

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og for ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

I forordningens artikel 5, stk. 1, er fastsat en række grundlæggende principper, der gælder for al behandling af personoplysninger, som omfattes af forordningen. Bestemmelsen fastsætter således, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede. Den fastsætter endvidere, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål. Personoplysninger skal også være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødven-

digt i forhold til de formål, hvortil de behandles. Endvidere gælder, at personoplysninger skal være korrekte og om nødvendigt ajourførte, og der skal tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 6 fremgår de generelle betingelser for, hvornår behandling af almindelige, ikke-følsomme personoplysninger må finde sted. Af bestemmelsen følger, at behandling kun er lovlig, hvis mindst en af betingelserne i stk. 1, litra a-f er opfyldt, herunder hvis behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. stk. 1, litra c, eller som er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. stk. 1, litra e.

Efter forordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er det muligt i medfør af artikel 6, stk. 1, litra c og e, om behandling af personoplysninger på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse, at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser, end forordningen indeholder. Den foreslåede behandling vil ligge inden for rammerne af den hjemmel, der er nævnt i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, idet behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse.

Videregivelse og behandling af følsomme personoplysninger samt personoplysninger vedr. straffedomme og lovovertrædelser er reguleret i henholdsvis forordningens artikel 9 og 10. De oplysninger, der omfattes af artikel 9, er bl.a. personoplysninger om race eller etnisk oprindelse, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering. Efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, er behandling af følsomme oplysninger forbudt. Der vil dog kunne ske lovlig behandling, hvis f.eks. den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke til behandling af sådanne oplysninger, jf. artikel 9, stk. 2, litra a, eller behandling vedrører personoplysninger, som tydeligvis er offentliggjort af den registrerede selv, jf. artikel 9, stk. 2, litra e. Forordningens artikel 10 omfatter behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1. Databeskyttelseslovens § 8 er fastsat i medfør af forordningens artikel 10. Efter § 8, stk. 1, i databeskyttelsesloven må der for den offentlige forvaltning ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver. Efter bestemmelsens stk. 2 må sådanne oplysninger som udgangspunkt ikke videregives. Efter bestemmelsens nr. 2 og 3 kan videregivelse af oplysningerne dog ske, hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, eller hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Databeskyttelseslovens § 7 supplerer bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 9. Bl.a. er det i § 7, stk. 2, fastsat, at behandling af oplysninger omfattet af artikel 9, stk. 1, kan ske, hvis behandling er nødvendig for at overholde den dataansvarliges eller den registreredes arbejdsretlige forpligtelser og specifikke rettigheder, jf. forordningens artikel 9, stk. 2, litra b.

Behandling af CPR-numre er reguleret i databeskyttelseslovens § 11, hvorefter en offentlig myndighed kan behandle oplysninger om personnumre med henblik på entydig identifikation.

Databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14 fastsætter en oplysningspligt i forhold til alle registrerede, der indsamles eller modtages personoplysninger om, herunder også eventuelle bipersoner. Myndighederne har i medfør heraf som udgangspunkt pligt til at give en række oplysninger til personer, som måtte være omtalt i en henvendelse.

3.2. Om de foreslåede ændringers forhold til databeskyttelseslovgivningen

Den foreslåede nye bestemmelse i § 10, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 29, vil indebære en pligt for socialtilsynet til at videregive oplysninger, som tilsynet er i besiddelse af, om bekymrende forhold i et tilbud og om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt i forhold til et tilbud til andre offentlige myndigheder, herunder kommuner og andre tilsynsmyndigheder. Pligten til at videregive oplysninger kan bl.a. indebære videregivelse af almindelige og følsomme personoplysninger.

Samtidig indføres der med de nye nr. 5 og 6 i § 12, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 39, en lignende pligt for tilbuddene til at videregive oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet til hhv. socialtilsynet og den ansvarlige visiterende eller anbringende kommune.

Endelig indføres der med lovforslagets § 1, nr. 28 en pligt for socialtilsynet til at underrette de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted.

Den foreslåede nye bestemmelse i § 11, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 32, vil indebære, at socialtilsynet vil få mulighed for at videregive oplysninger om, at de har modtaget et whistleblow, samt de oplysninger, som de har modtaget i den sammenhæng, til en anden myndighed uden samtykke fra den person, som har henvendt sig.

Oplysningerne, som socialtilsynet bl.a. vil skulle behandle efter lovforslagets § 1, nr. 28, 29, 32 og 39, kan både omfatte almindelige personoplysninger, herunder bl.a. navne og kontaktoplysninger på personer. Derudover kan der indgå særlige kategorier af personoplysninger, herunder bl.a.

oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, helbredsoplysninger eller seksuelle forhold eller seksuel overbevisning. Det vurderes, at der vil være hjemmel til en behandling af de omtalte personoplysninger i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 6 og 9 og databeskyttelseslovens §§ 7 og 8. Der kan også indgå CPR-numre i behandlingen. Det vurderes, at der vil være hjemmel til behandling af CPR-numre i henhold til databeskyttelseslovens § 11.

Generelt i forhold til disse foreslåede ændringer bemærkes det, at videregivelsen skal ske under iagttagelse af de grundlæggelse principper i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder principperne om, at videregivelse af personoplysninger aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for relevant og nødvendigt.

Såfremt socialtilsynet kommer i besiddelse af personoplysninger, som ikke er indsamlet hos den pågældende selv, skal socialtilsynet som udgangspunkt orientere den pågældende om socialtilsynets behandling af vedkommendes personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 14. Socialtilsynet vil dog på baggrund af en konkret vurdering kunne være undtaget fra at oplyse tredjepersoner om socialtilsynets kendskab til disse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1-4 og artikel 14, stk. 5, litra b, da hensynet til myndighedernes mulighed for at udøve deres tilsyns- og kontrolmyndighed som udgangspunkt vil kunne findes at veje tungere end den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne.

Social- og Ældreministeriet finder, at behandlingen af personoplysninger, som vil kunne ske i medfør af de foreslåede bestemmelser i § 10, stk. 3 og § 11, stk. 5, kan vedtages inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3, samt artikel 9, stk. 2, litra h, jf. artikel 9, stk. 3. De foreslåede bestemmelser i § 10, stk. 3 og § 11, stk. 5, som kan omfatte behandling af følsomme personoplysninger, vurderes endvidere at ligge inden for det råderum, som databeskyttelsesforordningen har overladt til medlemsstaterne i artikel 9, stk. 2, litra h. Det bemærkes i den forbindelse, at databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra h, kræver udfyldning i særlovgivningen enten i medlemsstaternes nationale ret eller på grundlag af EU-retten. Det bemærkes endvidere, at der i forbindelse med den orientering, der skal ske efter de foreslåede bestemmelser i § 10, stk. 3 og § 11, stk. 5, alene vil ske videregivelse af personoplysninger, der er nødvendige for, at de modtagende offentlige myndigheder, herunder de ansvarlige kommuner eller tilsyn kan lave den fornødne opfølgning herpå, herunder ift. den enkelte borger. De ansvarlige kommuner eller tilsyn har i kraft af deres forpligtelser efter de gældende regler i bl.a. serviceloven og andre regelsæt adgang til at behandle disse oplysninger. Det bemærkes herudover, at behandlingen af oplysninger i forbindelse med det enkelte socialtilsyns videregivelse af oplysninger vil ske med henblik på varetagelse af den sociale omsorg og indsats. Det bemærkes desuden, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er omfattet af en lovbestemt

tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27. Betingelsen i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 3, vurderes således at være opfyldt.

Socialtilsynet må i forbindelse med varetagelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn samt administrationen af whistleblowerordningen ikke opbevare større mængder af oplysninger om de pågældende personer, end hvad der er behov for i den konkrete sag. Ministeriets opfattelse er på den baggrund, at kravene om dataminimering og proportionalitet i databehandlingen således vil være opfyldt. Samtidig bemærkes, at socialtilsynet som udgangspunkt skal slette de oplysninger, som ikke skal gemmes som følge af en anden retlig forpligtelse, f.eks. hvis oplysningerne er journaliseringspligtige, når det vurderes, at der ikke længere er behov for dem, hvilket varetager hensynet om opbevaringsbegrænsning.

4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Særligt forslagene indeholdt i lovforslagets anden del om styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud vurderes at understøtte delmål nr. 16.6, hvorefter der skal udvikles effektive, ansvarlige og gennemsigtige institutioner på alle niveauer. Forslagene vurderes således at kunne medvirke til, at der skabes øget gennemsigtighed i sociale tilbuds anvendelse af offentlige midler, da tilbuddene bl.a. vil skulle offentliggøre en række yderligere økonomiske regnskabsnøgletal på Tilbudsportalen.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at medføre kommunale og statslige merudgifter. De samlede offentlige merudgifter skønnes fuldt indfaset at udgøre 13 mio. kr. årligt og varigt. Hovedparten af de kommunale merudgifter skønnes at være afledte takststigninger på sociale tilbud sfa. højere tilsynstakster grundet lovforslagets større krav til Socialtilsynets tilsynsvirksomhed, yderligere og skærpede krav til tilbuddene og revisors revision af tilbuddenes regnskaber. De statslige udgifter er forbundet med tilpasningen af den eksisterende it-løsning Tilbudsportalen og vurderes til at udgøre 1,7 mio. kr. i 2021 og 1 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024. Derudover er der statslige udgifter til Socialstyrelsens opkvalificering af socialtilsynene, Social- og Ældreministeriets departement til øget opfølgning og udvikling af nye statistikker, samt statslige udgifter til sagsbehandling i Ankestyrelsen mv.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre implementeringskonsekvenser for regioner, og det har ingen selvstyremæssige konsekvenser for kommunerne.

Da socialtilsynene er kommunalt forankrede, og der med lovforslaget stilles nogle yderligere krav til forhold, som tilsynet skal vurdere som led i godkendelse af og driftsorienterede tilsyn med sociale tilbud, vil dette medføre øgede sagsgange, som vil have nogle negative driftskonsekvenser. Dette er dog i begrænset omfang, da lovforslaget også

på en række punkter vil medføre positive driftskonsekvenser i form af mere effektive og ensartede sagsgange.

Lovforslaget vurderes at have digitaliseringsrelaterede konsekvenser i forhold til den eksisterende it-løsning Tilbudsportalen, som vil skulle tilpasses på baggrund af de foreslåede ændringer. Ændringerne i Tilbudsportalen vil blive foretaget parallelt med behandlingen af lovforslaget, så de foreslåede ændringer kan understøttes teknisk og databeskyttelsesmæssigt forsvarligt og være klar samtidig med ikrafttrædelsen af loven.

I relation til principperne for digitaliseringsklar lovgivning opfylder lovforslaget princippet om klare og enkle regler, da det fortsat vil være muligt bl.a. at foretage elektronisk indberetning af oplysninger til socialtilsynet via Tilbudsportalen, men lovforslaget opfylder ikke princippet om automatisk sagsbehandling. Dette skyldes, at det er nødvendigt, at de involverede myndigheder behandler hver sag individuelt, hvilket indebærer faglige skøn, hvorfor der ikke kan sagsbehandles efter objektive kriterier. De øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes at medføre, at private virksomheder, som driver tilbud på socialområdet, får en meropgave ift. regnskabsaflæggelse, revisionskrav, skærpet oplysningspligt over for socialtilsynet m.v. Det vurderes, at de personligt ejede virksomheder i kraft af deres drift af tilbud på socialområdet, allerede har den fornødne kapital på 40 t. kr., der er det fastsatte krav til startkapital i et anpartsselskab. Der vurderes derfor ikke at være væsentlige afledte merudgifter for erhvervslivet som følge af den foreslåede bestemmelse om krav til virksomhedsform. De administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderes at være under 4 mio. kr. årligt og omfatter blandt andet omfattede øgede krav om indberetning til Tilbudsportalen. Omkostningerne for erhvervslivet vurderes at kunne overføres til tilbuddenes takster, hvorfor virksomhedernes merudgifter dækkes af kommunerne, som kompenseres herfor. Derudover vurderes forslaget, om at private tilbud ikke kan drives som personligt drevne virksomheder med virkning fra den 1. januar 2025, at medføre økonomiske konsekvenser for de berørte private ejere af tilbuddene, da tilbuddene, for at kunne bestå, fremadrettet skal drives i form af et kapitalselskab eller som en selvejende institution. Omkostningerne forbundet hermed vurderes at kunne overføres til de berørte tilbuds takster, som dækkes af kommunerne, der kompenseres herfor.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 5. juli 2021 til den 13. august 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F - Fagligt Fælles Forbund, Alkohol & Samfund, Ankestyrelsen, Bedre Psykiatri, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, BUPL Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund – forbundet for pædagoger og klubfolk, Børne- og kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Friskoleforening, Danske Handicaporganisationer (DH), Dansk Industri (DI), Danske Regioner, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Det Centrale Handica-

pråd, Deutscher Schul- und Sprachverein (De tyske mindretalsskoler), Efterskoleforeningen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Fag og Arbejde (FOA), Fonden NOVAVI, Foreningen af døgn- og dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af Frie fagskoler, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen af Kristne Friskoler i Danmark, Frie, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen for Socialpædagoger (LFS), LEV, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af VæreSteder (LVS), Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS), Plejefamiliernes Landsforening (PLF), Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark (SBH), SAND – De hjemløses landsorganisation, Selveje Danmark, SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed, Socialt Lederforum, Socialtilsyn Hovedstaden, Frederiksberg Kommune, Socialtilsyn Midt, Silkeborg Kommune, Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune, Socialtilsyn Syd, Faaborg-Midtfyn Kommune, Socialtilsyn Øst, Holbæk Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, TABUKA - Landsforeningen for nuværende og tidligere anbragte, Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF).

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget skønnes at medføre kommunale merudgifter for ca. 10 mio. kr. årligt fuldt indfaset, hovedsageligt som følge af takststigninger på sociale tilbud som følge af nye krav. Derudover skønnes lovforslaget at medføre statslige merudgifter for ca. 2-3 mio. kr. varierende over årene.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Med lovforslaget ensortes og effektiviseres en række sagsgange, som vil have positive implementeringskonsekvenser.	Med lovforslaget stilles yderligere krav, som medfører øgede sagsgange, som vil have nogle negative implementeringskonsekvenser. Lovforslaget forudsætter tilpasninger af den eksisterende IT-løsning Tilbudsportalen for 1,7 mio. kr. i 2021 og 1 mio. kr. årligt i 2022-2024.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Netto ingen konsekvenser, da omkostningerne vurderes at kunne overføres til de berørte tilbuds takster, som dækkes af kommunerne, der kompenseres herfor.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Under 4 mio. kr. årligt fuldt indfaset. Netto ingen konsekvenser, da omkostningerne vurderes at kunne overføres til de berørte tilbudstakster, som dækkes af kommunerne, der kompenseres herfor.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen

Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Socialtilsynslovens § 2 indeholder regler om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Det følger således af § 2, at socialtilsynet varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), ét socialtilsyn i hver geografisk region. Hertil gælder en række undtagelser. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om ansvarsfordelingen, herunder om de enkelte undtagelser henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 2, *stk. 2*, fra *stk. 3 og 4* til *stk. 3, 4 og 6*, således at det er tydeligt, at det er de nævnte tilfælde i socialtilsynslovens § 2, *stk. 3, 4* og det foreslåede *stk. 6*, hvor hovedreglen om ansvarsplaceringen af socialtilsynsopgaven ikke finder anvendelse eller kan fraviges. Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 5, hvorved det foreslås at indsætte et nyt *stk. 6* i socialtilsynslovens § 2, hvorved social- og ældreministeren bemyndiges til at fastsætte regler om hel eller delvis fravigelse af *stk. 2 og 3*, og om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.

Forslaget er alene af teknisk karakter og medfører således ingen materielle ændringer.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 2

Det fremgår forudsætningsvist af socialtilsynslovens § 2, *stk. 3, nr. 1-5*, at kommunerne har mulighed for at indgå driftsaftaler med andre kommuners tilbud, regionale tilbud eller private tilbud forstået som generelle aftaler om drift af det pågældende tilbud. I disse bestemmelser betegnes en driftsaftale som en "aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser."

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede ændring af § 2, *stk. 3, nr. 1-5*, i socialtilsynsloven, at sætningen "aftale med tilbuddet om

køb af samtlige pladser" ændres til "driftsaftale med tilbuddet, jf. dog *stk. 6*".

Forslaget vil medføre, at den beskrevne type aftaler mellem kommuner og tilbud fremover vil skulle betegnes "driftsaftaler". Hensigten med forslaget er at sikre en mere hensigtsmæssig og konsistent begrebsanvendelse, og vil ikke medføre materielle ændringer.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2, 5 og 6.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Socialtilsynslovens § 2 indeholder regler om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, *stk. 1*. Det følger af § 2, *stk. 4*, at private tilbud, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om ansvarsfordelingen henvises til punkt 2.1.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af det foreslåede § 2, *stk. 3, nr. 6*, i socialtilsynsloven, at private tilbud, jf. § 4, *stk. 1, nr. 2-4*, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. den foreslåede § 2 a, *stk. 1*, vil høre under socialtilsynet i den region, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse. Hertil foreslås det, koncerner har hovedadresse, hvor moderselskabet har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13, og at koncernlignende konstruktioner har hovedadresse, hvor det tilbud, jf. § 4, *stk. 1, nr. 2-4*, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.

Den foreslåede bestemmelse er en delvis videreførelse af den gældende § 2, *stk. 4*, i socialtilsynsloven.

Det foreslåede 1. pkt., vil medføre, at det ansvarlige socialtilsyn for private tilbud, som i indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, vil være socialtilsynet der, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse.

Det foreslåede 2. pkt., vil medføre, at koncerner vil, have hovedadresse der, hvor koncernens moderselskab har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13.

Der foreslåede 3. pkt., vil medføre, at koncernlignende kon-

struktioner vil have hovedadresse der, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.

Til nr. 4

Socialtilsynslovens § 2 indeholder regler om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Det følger således af § 2, at socialtilsynet varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), ét socialtilsyn i hver geografisk region. Hertil gælder en række undtagelser. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om ansvarsfordelingen, herunder om de enkelte undtagelser henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter de gældende regler er det alene muligt for et tilbud eller en plejefamilie at skifte fra et socialtilsyn til et andet (ændring af tilsynsmyndighed), hvis et tilbud eller en plejefamilie fysisk flytter adresse eller for en koncern eller koncernlignende konstruktions vedkommende flytter hovedadresse og derved flytter til et andet socialtilsyns område.

Det følger af det foreslåede § 2, stk. 4, i socialtilsynsloven, at hvis et tilbud eller en plejefamilie som nævnt i § 4, stk. 1, skifter adresse, eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, og dette medfører, at tilbudet, plejefamilien, eller tilbud der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien, eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt, jf. socialtilsynslovens stk. 2, 3 eller 6, i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

Forslaget vil medføre, at tilbud, plejefamilier, eller tilbud, der indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion, fortsat vil være underlagt det oprindelige socialtilsyn i en periode på ét år, som løber fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

I det foreslåede § 2, stk. 4, fastsættes det, at oplysningen om adresseændringen anses for at være kommet frem socialtilsynet når oplysningen er tilgængelig for socialtilsynet. Med ”tilgængelig” forstås det tidspunkt, hvor socialtilsynet har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår socialtilsynet reelt gør sig bekendt med oplysningen om adresseændring. Oplysningen vil normalt være tilgængelig for socialtilsynet på det tidspunkt, hvor socialtilsynet kan behandle eller læse oplysningen om adresseændringen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i Tilbudsportalen. En oplysning om adresseændring, der er tilgængelig for socialtilsynet f.eks. kl. 23:59 den 30. januar, er således kommet frem den 30. januar, uanset at der ikke fysisk sidder en medarbejder i socialtilsynet og gør sig bekendt med oplysningen på dette tidspunkt, der ligger uden for

normal arbejdstid/åbningstid. Kan modtagelsestidspunktet ikke fastlægges som følge af f.eks. tekniske problemer med Tilbudsportalen, må oplysningen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

Forslaget vil ikke omfatte de tilfælde, hvor afdelinger i et tilbud, tilbud, koncerner eller koncernlignende konstruktioner fusionerer og derved skifter hovedadresse.

Forslaget vil jf. lovforslagets § 3, stk. 2, have virkning for ændring af tilbud og plejefamiliers adresser samt for ændring af koncerner og koncernlignende konstruktioners hovedadresser som foretages fra og med den 1. juli 2022. Baggrunden herfor er, at forslaget hænger tæt sammen med lovforslagets § 1, nr. 5, som påtænkes anvendt til oprettelse af specialistfunktioner i bekendtgørelse om socialtilsyn, og hvor det foreslås, at de enkelte socialtilsyn vil skulle gives et halvt år til at gennemføre de nødvendige overleveringer og opgaveflytninger, og for at sikre en hensigtsmæssig overlevering mellem socialtilsynene. Da Tilbudsportalen vil skulle tilpasses til både at kunne håndtere en karenperiode på et år ved skift af hhv. adresse eller hovedadresse samt placering af tilbuddet eller plejefamilien hos den rette tilsynsmyndighed, herunder den eventuelle rette specialistfunktion foreslås det, at det foreslåede § 2, stk. 4, i socialtilsynsloven, træder i kraft den 1. juli 2022.

Da en ændring af tilbuddets eller plejefamiliens adresse i medfør af det foreslåede § 5, stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, vil udgøre en væsentlig ændring i forhold til tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, vil tilbuddet eller plejefamilien af egen drift skulle give socialtilsynet oplysning herom straks, og oplysningen skal også straks indberettes til Tilbudsportalen. En ændring af koncernens hhv. den koncernlignende konstruktions hovedadresse, som defineret i den foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, 2. og 3. pkt., udgør også en væsentlig oplysning, som socialtilsynet vil skulle orienteres om, således at socialtilsynet vil kunne vurdere, om ændringen af hovedadressen vil medføre en ændring af tilsynsmyndigheden.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Socialtilsynslovens § 2, indeholder regler om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Det følger således af § 2, at socialtilsynet varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), ét socialtilsyn i hver geografisk region. Hertil gælder en række undtagelser. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om ansvarsfordelingen, herunder om de enkelte undtagelser henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 2, stk. 6, i socialtilsynsloven, at social- og ældreministeren vil kunne fastsætte regler, der helt eller delvist fraviger socialtilsynslovens § 2, stk. 2 og 3, om den geografiske ansvarsplacering af socialtilsynsopgaven. Social- og ældreministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelses 1. led til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau, hvorved ansvarsplaceringen for godkendelse og tilsyn med visse typer af tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, vil kunne samles i enkelte tilsyn, som vil have karakter af specialistfunktioner. Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelses 2. led til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau, hvorved varetagelsen af særlige opgaver, vil kunne samles i enkelte tilsyn, som også her vil have karakter af specialistfunktioner. De ”særlige opgaver” vil både kunne omfatte f.eks. godkendelse af og tilsyn med foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a eller andre opgaver, som f.eks. mere vil have karakter af en vejlednings- eller rådgivningsfunktion på områder, som f.eks. er særligt komplekse, og hvor der vil være et særligt behov for specialistikviden, som vil kunne udbredes til de andre socialtilsyn.

Bemyndigelsen vil bl.a. blive anvendt til at fastsætte regler om opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter servicelovens §§ 95 og 96, private tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, godkendelse og tilsyn med botilbud til voksne med særligt sikrede afdelinger, jf. § 108, stk. 7, i lov om social service, samt delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger samt åbne afdelinger i tilknytning til en delvis lukket afdeling eller døgninstitution eller en sikret døgninstitution, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7, godkendelse og tilsyn med pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 8, når skolen har flere end otte pladser til anbringelse samt godkendelse og tilsyn med opholdssteder for børn og unge, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, som har tilknyttet et eller flere skibsprojekter. Hvis det viser sig hensigtsmæssigt, at ændre på eller tilføje yderligere opgaver, vil bekendtgørelsen kunne ændres eller udvides med bestemmelser herom.

I de tilfælde hvor to eller flere specialistfunktioner er relevante, f.eks. i tilfælde hvor der er tale om en koncern som f.eks. driver et opholdssted, som har tilknyttet et eller flere skibsprojekter, forudsættes det, at der samarbejdes og vidensdeles på tværs og mellem de relevante specialistfunktioner med henblik på at sikre en generel opkvalificering og konsistent og ensartet godkendelses- og tilsynspraksis.

Social- og ældreministerens beslutning om, hvilke konkrete socialtilsyn, der skal varetage specialistfunktioner, herunder om en specialistfunktion f.eks. skal fordeles på to social-

tilsyn, vil blive truffet med inddragelse af Socialstyrelsen, hvor der både vil indgå faglige og organisatoriske forhold i overvejelserne. Socialstyrelsen vil i forlængelse af udvælgelsen skulle understøtte og i nødvendigt omfang bidrage til at opkvalificere socialtilsynet med henblik på at opnå de kompetencer, som specialistfunktionen kræver for at kunne føre et kompetent, systematisk og ensartet tilsyn.

Reglerne, som vil blive fastsat i medfør af bemyndigelsen, vil udgøre en undtagelse til socialtilsynslovens § 2, stk. 2 og 3, da den tilsynsførende myndighed på de områder, som fastsættes i bekendtgørelsen, vil være bestemt ud fra de regler, som fastsættes i medfør af bemyndigelsen. Dette vil også medføre, at nogle tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, samt foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a, vil blive underlagt et andet socialtilsyn som tilsynsførende myndighed.

De typer af tilbud samt foreninger og private virksomheder, som det er hensigten af undtage fra hovedreglen i § 2, stk. 2 og 3, vil som udgangspunkt ikke fremadrettet kunne skrive tilsynsmyndighed ved at skifte adresse, da disse tilbud samt foreninger og private virksomheder udelukkende vil være omfattet af godkendelse og tilsyn fra det pågældende socialtilsyn, som social- og ældreministeren beslutter.

Sagsforberedende arbejde vil som hidtil kunne udføres af et af de øvrige socialtilsyn på vegne af det socialtilsyn, der har kompetencen til at behandle den pågældende sag. Der kan f.eks. være tale om at udføre sagsforberedende tilsynsopgaver, f.eks. sagsoplysning, tilsynsbesøg og tekniske undersøgelser for et andet socialtilsyn, når det f.eks. af geografiske årsager vurderes som den mest hensigtsmæssige brug af ressourcer. Det vil fortsat alene være dele af det sagsforberedende og det praktiske arbejde i forbindelse med godkendelses- og tilsynsopgaven, der vil kunne udføres af et af de andre socialtilsyn på vegne af det ansvarlige socialtilsyn. Det socialtilsyn, som er ansvarlig for godkendelse af og tilsynet med det enkelte tilbud, vil derfor også fortsat skulle træffe eventuelle afgørelser, ligesom sagsskridt, der f.eks. har karakter af procesbeslutninger, heller ikke kan overlades til et andet socialtilsyn.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Socialtilsynslovens § 2, stk. 3, og § 16, stk. 2, forudsætter, at private tilbud under socialtilsynet kan indgå i koncernlignende konstruktioner. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om koncernlignende konstruktioner henvises til punkt 2.2.4.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 2 a, stk. 1, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet, jf. det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, i socialtilsynsloven vil skulle træffe afgørelse om, hvorvidt private tilbud efter lovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, indgår i kon-

cernlignende konstruktioner. Det følger desuden af forslaget, at der vil være tale om en koncernlignende konstruktion, hvis

- 1) der ikke er en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, eller andre private juridiske virksomheder sker en kontinuerlig og ikke ubetydelig samhandel herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og
- 3) der er én eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse på flere tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds, herunder sammenfald ved nærtstående i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2.

Ved nærtstående forstås ægtefæller, samlever, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller.

Det følger af det foreslåede § 2 a, stk. 2, i socialtilsynsloven, at private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, vil skulle give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion, jf. det foreslåede § 2 a, stk. 1.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet i forbindelse med behandlingen af en ansøgning fra et tilbud, der kan tænkes at indgå i en koncernlignende konstruktion, vil skulle vurdere, om betingelserne i det foreslåede § 2 a, stk. 1, nr. 1-3, er opfyldt. Til det brug vil det konkrete tilbud og andre private tilbud, som i givet fald også kunne tænkes at indgå i den koncernlignende konstruktion, af egen drift skulle give socialtilsynet de nødvendige og ønskede oplysninger, jf. det foreslåede § 2 a, stk. 2. Såfremt dette ikke sker, vil socialtilsynet i medfør af det foreslåede § 2 a, stk. 2, også kunne anmode det private tilbud om disse oplysninger, som herefter vil skulle afgive disse til socialtilsynet.

Socialtilsynet vil desuden skulle undersøge, om der indgår andre private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 2, stk. 1, nr. 2-4, i den overvejede koncernlignende konstruktion. Hvis det er tilfældet, vil den koncernlignende konstruktion, jf. det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, 3. pkt., have hovedadresse der, hvor det tilbud, som først har søgt om godkendelse efter socialtilsynslovens § 5, har adresse. Det vil kunne betyde, at det er et andet socialtilsyn, der, jf. det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, vil være kompetent til at vurdere, om der er tale om en koncernlignende konstruktion, og i givet fald også vil være det kompetente socialtilsyn ift. godkendelse af og tilsyn med de tilbud, der indgår i den koncernlignende konstruktion.

Konsekvenserne af, at der er tale om en koncern eller en koncernlignende konstruktion vil være, at der, jf. det foreslåede § 16, stk. 3, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 50, vil skulle udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i koncernenhedernes budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte dele vil skulle fremgå. På samme måde vil der

med det foreslåede nye § 17, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 52, skulle udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i årsregnskaberne, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte dele vil skulle fremgå.

Herudover vil både socialtilsyn og revisor skulle påse, at samhandel mellem koncernens enkelte enheder sker i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter, jf. det foreslåede § 11 b, stk. 2, nr. 4, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 33, og det foreslåede § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 53.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.4.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Godkendelsen af tilbud, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1, som generelt egnede indebærer en vurdering af, om tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse, som fremgår af socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18. Vurderingen efter § 6 indebærer, at socialtilsynet skal tage stilling til, om det er sandsynligt, at tilbuddet vil kunne eller fortsat kan levere den fornødne kvalitet i indsatsen inden for de temaer, der fremgår af bestemmelsen. Socialtilsynets kvalitetsvurdering, jf. § 6, suppleres for private tilbud, dog ikke for plejefamilier, af enkelte formelle krav til bl.a. opstilling af budget, krav til bestyrelser m.v., jf. lovens §§ 12-18.

For alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141, som jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 4, også er omfattet af socialtilsynet, fremgår det af sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt., at behandlingssteder, som en kommunalbestyrelse ikke selv har etableret, skal have en aftale med minimum én kommune om tilvejebringelse af behandlingstilbud for at kunne indgå i kommunalbestyrelsens tilbud om alkoholbehandling. Dette er således en betingelse for, at alkoholbehandlingsstedet kan godkendes af socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1, hvilket, jf. sundhedslovens § 141, stk. 6, 1. pkt., er en betingelse for, at alkoholbehandlingsstederne kan indgå i kommunalbestyrelsens tilbud om alkoholbehandling.

Der findes endvidere krav efter anden lovgivning, som tilbuddene skal opfylde. Det gælder f.eks. krav til arbejdsmiljø, fødevaretilfælde m.v. Det enkelte tilbud er selv ansvarlig for at indhente eventuelle andre påkrævede tilladelser fra andre relevante myndigheder. Socialtilsynet fører derfor heller ikke tilsyn med, om et tilbud overholder regler, der følger af anden lovgivning, herunder om nødvendige tilladelser fra andre myndigheder er eller skal indhentes, men socialtilsynet vil i alle tilfælde kunne spørge ind til, om tilbuddet har opnået eller er i gang med at opnå nødvendige tilladelser fra andre myndigheder.

Det følger af socialtilsynslovens § 7, stk. 1, at socialtilsynet i deres driftsorienterede tilsyn skal sikre, at tilbuddene fortsat opfylder betingelserne i lovens § 5, stk. 1.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret om socialtilsynets godkendelse af tilbud omfattet af socialtilsynsloven henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås at ændre henvisningen i § 5, stk. 1 og 7 fra §§ 6 og 12-18 til §§ 6 og 11 a-18, således at det er tydeligt, at det er de nævnte betingelser i socialtilsynslovens §§ 6 og 11 a-18, som vil udgøre de betingelser, der skal være opfyldt af tilbuddet for at kunne få socialtilsynets godkendelse som generelt egnet tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, jf. § 5, og som, hvis de ikke er opfyldt, vil kunne ligge til grund for en afgørelse om ophør af godkendelsen. Forslaget er en konsekvens af, at det foreslås at indsætte §§ 11 a og 11 b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 33, som fra lovforslaget ikrafttræden vil udgøre betingelser for at kunne blive godkendt af socialtilsynets som generelt egnet tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1.

Det foreslås desuden i socialtilsynslovens § 5, stk. 1 og 7, at tilføje en henvisning til sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt., så det tydeliggøres, at det er en betingelse for socialtilsynets godkendelse af alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141, at behandlingsstederne har en aftale med minimum én kommune og dermed også, at socialtilsynet i deres driftsorienterede tilsyn skal sikre sig, at dette fortsat er tilfældet, og at alkoholbehandlingsstederne ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, hvis de ikke længere har en gyldig aftale med minimum én kommune.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 33.

Til nr. 8

Socialtilsynslovens § 5, stk. 1, indeholder regler om socialtilsynets godkendelse af tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, jf. § 4, stk. 1, herunder hvilke krav et tilbud og en plejefamilie skal opfylde, for at opnå socialtilsynets godkendelse. Godkendelsen indebærer en vurdering af, om tilbuddet eller plejefamilie er generelt egnet til at modtage borgere i tilbuddets eller plejefamiliens målgruppe inden for rammerne af godkendelsen i overensstemmelse med de krav, der følger af socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18. Indholdet af socialtilsynets afgørelse om godkendelse af et tilbud eller en plejefamilie fremgår dog ikke af de gældende regler. For en nærmere beskrivelse af gældende ret om socialtilsynets godkendelse af tilbud omfattet af socialtilsynsloven henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 5, stk. 2, i socialtilsynsloven, at godkendelse efter lovens § 5, stk. 1, af tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, som minimum skal omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en afgørelse om godkendelse af et tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, som minimum vil skulle indeholde en beskrivelse af disse fem forhold, som skal indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen. Afgørelsen vil således udgøre tilbuddets godkendelse, og socialtilsynet vil i den forbindelse skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger.

Det bemærkes særligt i forhold til ”tilbuddets adresse og fysiske rammer”, at det er ministeriets vurdering, at når socialtilsynet skal vurdere kvalitet ift. de fysiske rammer, jf. § 6, stk. 2, nr. 8, i socialtilsynsloven, forudsættes det at de fysiske rammer skal være ledige på det tidspunkt, hvor afgørelse om godkendelse, herunder godkendelse af brug af de fysiske rammer, effektueres, da tilbuddets omgivelser, indretning, faciliteter og stand skal kunne understøtte målgruppens behov og formålet med indsatsen, herunder at de fysiske rammer inde og ude tilgodeser borgernes trivsel og tryghed samt ret til privatliv. Hvis dette ikke er tilfældet, vil socialtilsynet, jf. § 5, stk. 5, i socialtilsynsloven, som med lovforslaget § 1, nr. 8 bliver § 5, stk. 7, i forbindelse med godkendelsen kunne fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelse. Det gælder for godkendelsen og kvalitetsvurderingen af de fysiske rammer, ligesom det gælder for de øvrige af socialtilsynet kvalitetsvurderinger, at det, som socialtilsynet godkender og kvalitetsvurderer, skal kunne effektueres og dermed opfyldes af tilbuddet, da godkendelsen i modsat fald vil være formålsløs. Ministeriet bemærker hertil, at socialtilsynet som led i godkendelsen og tilsynet med tilbuddene som altovervejende hovedregel vil skulle besigtige de fysiske rammer inden godkendelsen af disse, da det ikke vurderes muligt ellers at sikre, at disse er ledige eller stemmer overens med det oplyste fra tilbuddet eller at kunne føre et tilstrækkeligt tilsyn uden at være fysisk til stede i tilbuddet, herunder i tilbuddets eventuelle afdelinger.

Det bemærkes endvidere i forhold til ”tilbuddets ydelser”, at godkendelse af og tilsyn med sociale tilbud både omfatter bodelen og de ydelser, der leveres i tilbuddet, jf. § 4, stk. 3, hvoraf det fremgår af, at godkendelse af og tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1, omfatter den samlede indsats efter lov om social service, som leveres i tilbuddet. Godkendelsen vil således skulle omfatte de ydelser, som socialtilsynet vurderer, at tilbuddet vil kunne levere til tilbuddets målgruppe, og som er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn, og som dermed også vil skulle fremgå af Tilbudsportalen. Det kan f.eks. være ydelserne: midlertidigt ophold, længevarende ophold, aflastning og socialpædagogisk støtte osv. Der kan være tilfælde, hvor tilbuddet leverer ydelser, som f.eks. fremgår af Tilbudsportalen, men som ikke er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn f.eks. Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU) og interne skoler. Disse skal ikke fremgå af tilbuddets godkendelse. Derudover vil godkendelsen heller ikke skulle omfatte ydelser, som tilbuddet kun leverer i en midlertidig periode f.eks. som følge af en afgørelse om fravigelse af tilbuddets godkendelse, jf.

lovforslagets § 5, stk. 8, da dette i stedet vil skulle fremgå af afgørelsen herom. Disse ydelser vil endvidere heller ikke skulle fremgå af Tilbudsportalen.

Det følger endvidere af det foreslåede § 5, stk. 3, i socialtilsynsloven, at godkendelse efter lovens § 5, stk. 1, af plejefamilier efter lovens § 4, stk. 1, nr. 1, som minimum skal omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en afgørelse om godkendelse af en plejefamilie efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1, som minimum vil skulle indeholde en beskrivelse af disse fem forhold, som skal indberettes på Tilbudsportalen. Disse offentliggøres dog ikke. Afgørelsen vil således udgøre plejefamiliens godkendelse, og socialtilsynet vil i den forbindelse skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger.

Det bemærkes særligt i forhold til ”plejefamiliens ydelser”, at dette omfatter den indsats, som plejefamilien er godkendt til at kunne levere f.eks. aflastning.

Det bemærkes endvidere, at plejefamiliens godkendelse ikke vil skulle angive ”målgruppen”, som plejefamilien er godkendt til, da dette vi vil følge af ”plejefamilietype”. Der henvises i den forbindelse til lov nr. 1530 af 18. december 2018 om mere kvalitet i plejefamilier, hvor det blev indført, at kommunalbestyrelsen kan vælge en netværksplejefamilie eller en af følgende plejefamilietyper:

- 1) Almene plejefamilier: familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med lette til moderate støttebehov.
- 2) Forstærkede plejefamilier: familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med moderate til svære støttebehov.
- 3) Specialiserede plejefamilier: familier, der er godkendt til at varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn og unge med svære støttebehov.

Det foreslåede § 5, stk. 2 og 3, vil finde anvendelse for godkendelser, som udstedes fra og med lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 3, stk. 1.

Kravene til tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse, som fremgår af det foreslåede § 5, stk. 2 og 3, vil udgøre minimumskrav. Hvis socialtilsynet på baggrund af en konkret vurdering af forholdene i det enkelte tilbud eller plejefamilie finder, at det er relevant, at godkendelsen skal indeholde yderligere forhold f.eks. om tilbuddets personale, tilbuddets metoder, plejefamiliens særlige forhold eller andet relevant, bør dette tillige fremgå af godkendelsen.

De oplyste forhold må karakteriseres som centrale oplysninger i forhold til tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse og ændringer i disse, efter at der er truffet afgørelse om godkendelse, vil derfor altid udgøre en væsentlig ændring

i tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse, som tilbuddet hhv. plejefamilien efter den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, nr. 1, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 36, vil være forpligtet til af egen drift og straks at gøre socialtilsynet opmærksom på. Ændringen vil således også skulle fremgå af godkendelsen, såfremt denne kan godkendes af socialtilsynet og skal derudover også straks indberettes til Tilbudsportalen, jf. § 8, stk. 3, i Tilbudsportalbekendtgørelsen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 36.

Til nr. 9

Socialtilsynslovens § 5, stk. 4, indeholder regler om, at socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at ikkegodkendte tilbud, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1-3, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til tre uger, jf. servicelovens § 4, stk. 4, kan anvendes i yderligere tre uger.

Med den foreslåede ændring af § 5, stk. 4, der med lovforslagets § 1, nr. 8, bliver § 5, stk. 6, i socialtilsynsloven, præciseres det, at tilbud og plejefamilier, som er nævnt i lovens § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet, vil kunne anvendes i en periode på op til tre uger i akutsituationer. Det foreslås derudover indsat som et nyt 2. pkt. i samme bestemmelse, at afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.

Ændringen af bestemmelsens 1. pkt. indebærer ingen indholdsmæssig ændring, men er alene en præcisering af gældende ret, således at det er tydeligt, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt.

Bestemmelsen vil således alene kunne anvendes i de tilfælde, hvor der er tale om et akut behov for at placere en borger i et tilbud, og hvor der ikke kan findes et egnet og allerede godkendt tilbud, hvorfor det pågældende tilbud undtagelsesvist i op til tre uger vil kunne indgå i kommunens forsyning uden godkendelse. Efter udløbet af perioden vil den pågældende borger derfor som udgangspunkt skulle placeres i et tilbud, som allerede er godkendt. Dog vil det i særlige tilfælde kunne begrundes, at socialtilsynet, på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse, træffer afgørelse om en forlængelse af perioden med yderligere tre uger, f.eks. pga. at etablering af et egnet tilbud er i gang, og at der er højst tre uger til, at det kan tages i brug, eller at den ansvarlige kommunalbestyrelse ved med sikkerhed, at der inden for tre uger vil blive en plads ledig i et egnet og godkendt tilbud.

Bestemmelsen vil ikke kunne anvendes i de tilfælde, hvor der ønskes en fravigelse af en allerede opnået godkendelse.

Bestemmelsen vil endvidere ikke kunne anvendes i forbin-

delse med optagelse i tilbud efter servicelovens §§ 109 og 110, da det alene er kommunalstyrelsen, der kan træffe afgørelse om visitation, og da kommunalbestyrelsen ikke kan træffe afgørelse om optagelse i tilbud efter servicelovens §§ 109 og 110.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Socialtilsynslovens § 5, stk. 5, indeholder regler om, at socialtilsynet i forbindelse med en afgørelse om godkendelse af et tilbud, kan fastsætte vilkår, som skal opfyldes af tilbudet, for at godkendelsen kan opretholdes. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede nyaffattelse af § 5, stk. 5, der med lovforslagets § 1, nr. 8 bliver § 5, stk. 7., i socialtilsynsloven, fastsættes det, at socialtilsynet i forbindelse med godkendelser efter socialtilsynslovens § 5, stk. 1, 8 og 9, kan fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen, og at socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af de fastsatte vilkår.

Baggrunden for nyaffattelsen af bestemmelsen er et behov for at klarificere, at vilkår alene kan fastsættes i forbindelse med, at der træffes afgørelse om godkendelser. Vilkår vil således kunne fastsættes i forbindelse med godkendelse af tilbud og plejefamilier, godkendelse af væsentlig ændring (delvis nygodkendelse) samt afgørelse om fravigelse af godkendelse. Vilkår vil derimod ikke kunne fastsættes i forbindelse med afgørelser om sanktioner eller ophør af et tilbuds godkendelse.

Førend socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om godkendelse med vilkår (en betinget godkendelse), vil det skulle anses for overvejende sandsynligt, at tilbuddet vil kunne opfylde vilkåret eller vilkårene. Vilkåret skal desuden formuleres klart, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der kræves for at blive endeligt godkendt, og hvornår det således kan forventes at ske, da manglende opfyldelse af et eller flere vilkår f.eks. vil kunne medføre, at der gives afslag på endelig godkendelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Socialtilsynslovens § 5, stk. 6, indeholder regler om, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om, at en allerede meddelt godkendelse kan fraviges inden for konkrete angivne betingelser eller inden for en konkret afgrænset periode. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af socialtilsynslovens § 5, stk. 6, som med lovforslagets § 1, nr. 8, bliver

§ 5, stk. 8, at socialtilsynet efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien kan træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. stk. 1 og 7, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. En afgørelse om fravigelse af godkendelse forudsætter ikke, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. stk. 9. Afgørelsen om fravigelse, jf. 1. pkt., bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt, eller den fastsatte periode er udløbet.

Baggrunden for den foreslåede nyaffattelse er et behov for at kodificere praksis i overensstemmelse med, hvad der har været lovgivers oprindelige intention.

Bestemmelsen finder jf. det foreslåede 1. pkt. kun anvendelse for allerede godkendte tilbud og plejefamilier. Bestemmelsen vil medføre, at en afgørelse om fravigelse af en allerede meddelt godkendelse kun vil kunne træffes på baggrund af ansøgning fra tilbuddet eller plejefamilien.

Bestemmelsens 2. pkt. vil medføre, at et tilbud eller en plejefamilie vil kunne anmode om en fravigelse af godkendelsen uden forinden at have ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. lovens § 5, stk. 9.

En afgørelse om fravigelse af en allerede opnået godkendelse vil fortsat skulle træffes på baggrund af en konkret faglig vurdering, herunder af ændringens karakter set i forhold til tilbuddets godkendelse. Hvis ændringen har en sådan karakter, at der er tale om en væsentlig ændring, vil ændringen skulle behandles herefter i stedet, og socialtilsynet vil i den forbindelse skulle vurdere, om ændringen giver anledning til en ændring af godkendelsen (delvis nygodkendelse).

En afgørelse om fravigelse af godkendelse vil således have karakter af en midlertidig ændring af godkendelsen, hvor i mod en væsentlig ændring, som vil kunne medføre en delvis nygodkendelse vil have karakter af en permanent ændring af godkendelsen.

Socialtilsynet vil fortsat i forbindelse med en afgørelse om fravigelse af godkendelse kunne fastsætte betingelser, som skal kunne opfyldes, for at godkendelsen kan fraviges. Der vil også fortsat kunne knyttes frister til den eller de fastsatte betingelser. Afgørelsen om fravigelse af godkendelse vil skulle bortfalde, når betingelserne ikke længere er opfyldt eller den fastsatte periode er udløbet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Socialtilsynslovens § 5 indeholder regler om socialtilsynets godkendelse af tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Bestemmelsen indeholder dog ikke regler om ændring af en allerede opnået godkendelse f.eks. i det tilfælde, hvor der sker en ændring i et tilbud, som er så grundlægg-

gende og omfattende set i forhold til den allerede opnåede godkendelse. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye *stk. 9 i § 5*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, jf. lovens § 5, stk. 1, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det i overensstemmelse med praksis præciseres, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om ændring af en allerede opnået godkendelse (delvis nygodkendelse) i de tilfælde, hvor en ændring i tilbuddet eller plejefamiliens er væsentlig og derfor giver anledning hertil, eller i det tilfælde hvor det enkelte tilbud eller plejefamilie ansøger socialtilsynet om en ændring af godkendelsen. I det tilfælde hvor socialtilsynet observerer, at de faktiske forhold i tilbuddet eller i plejefamilien ikke stemmer overens med den meddelte godkendelse, vil socialtilsynet ikke af egen drift kunne træffe afgørelse om ændring eller fravigelse af et tilbuds godkendelse men vil i stedet skulle gå i dialog med tilbuddet herom med henblik på at afklare, om tilbuddet ønsker en sådan ændring eller fravigelse af godkendelsen. Hvis tilbuddet ikke ønsker en sådan ændring eller fravigelse af godkendelsen, vil socialtilsynet skulle gå i dialog med tilbuddet om at bringe de faktiske forhold i tilbuddet i overensstemmelse med godkendelsen og overveje, om det giver anledning til andre tilsynsmæssige skridt f.eks. i form af udstedelse af f.eks. skærpet tilsyn eller påbud.

En væsentlig ændring i forhold til tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse vil for der første kunne vedrøre de oplyste forhold, som fremgår af det foreslåede § 5, stk. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. Væsentlige ændringer kan derudover f.eks. vedrøre ændringer i økonomien, ændring i ejerforholdene, fragangen af nøglemedarbejdere eller en stigning i antallet af vikarer. For plejefamilier kan bl.a. samlivsophævelse og skilsmisse også udgøre væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen. Fælles for ændringerne gælder som hidtil, at de vil være grundlæggende eller omfattende i forhold til den allerede opnåede godkendelse og af permanent karakter, og socialtilsynet vil derfor skulle vurdere ændringen i forhold til tilbuddets hhv. plejefamiliens generelle kvalitet samt mulighed for en ændring af godkendelsen eller muligheden for fortsat at bevare den allerede opnåede godkendelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Socialtilsynslovens § 5, stk. 7, indeholder regler om, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse. Ophør af en godkendelse medfører,

at tilbuddet ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af § 5, stk. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 12, bliver § 5, stk. 10, i socialtilsynsloven, at "kan træffe" ændres til "træffer".

Den foreslåede ændring indebærer ingen indholdsmæssig ændringer. Med den foreslåede bestemmelse tydeliggøres det således, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt. Socialtilsynet vil således på baggrund af en samlet konkret vurdering som udgangspunkt skulle træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse i det tilfælde, hvor et tilbud ikke længere opfylder socialtilsynslovens betingelser for at være godkendt jf. stk. 1, jf. §§ 6 og 11a-18. Som det mindre i det mere kan socialtilsynet dog også efter lovens § 8, stk. 2 og på baggrund af en samlet konkret vurdering i stedet træffe afgørelse om at udstede påbud, hvis det skønnes, at tilbuddet vil kunne rette op på forholdene, inden at tilbuddets godkendelse alternativt bringes til ophør, hvorefter tilbuddet må lukke.

Forud for en afgørelse om ophør af en godkendelse forudsættes det som hidtil, at socialtilsynet har været i dialog med tilbuddet om baggrunden for overvejelserne om ophør af godkendelsen, samt at tilbuddet har fået mulighed for at rette op på de forhold, der ligger til grund herfor.

Det forudsættes også som hidtil, at ophør sker med rimelig frist, så både tilbuddet, borgerne og de visiterende og anbringende kommuner har mulighed for at indrette sig herpå. Socialtilsynet vil dog også kunne bringe godkendelse til ophør straks i de tilfælde, hvor særlige forhold gør dette påkrævet, herunder pludselig opstået begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed.

Ophør af en godkendelse er en afgørelse og kan derfor påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet, høring og begrundelse.

Ophør af en godkendelse vil fortsat have den virkning, at tilbuddet skal tages af Tilbudsportalen, og at tilbuddet ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning.

Til nr. 14

Socialtilsynslovens § 5, stk. 8, indeholder regler om, hvornår et tilbuds eller en plejefamilies godkendelse bortfalder og som konsekvens heraf derfor ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye 2. pkt., som foreslås indsat i socialtilsynslovens § 5, stk. 8, som med lovforslagets § 1, nr.

12, bliver til § 5, stk. 11, at godkendelsen endvidere bortfalder, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.

En anmodning om bortfald af en godkendelse skal følges op af, at socialtilsynet fjerner tilbuddet eller plejefamilien fra Tilbudsportalen, hvilket medfører, at plejefamilien eller tilbuddet fra dette tidspunktet ikke kan indgå i den kommunale forsyning. I den forbindelse er det vigtigt, at socialtilsynet sikrer sig, at plejefamilien eller tilbuddet reelt ønsker at ophøre. En plejefamilie eller et tilbud kan således f.eks. i stedet ønske, at pladserne står tomme i en periode, uden at godkendelsen bringes til ophør. Hvis en konkret godkendelse bortfalder på baggrund af en anmodning herom, og plejefamilien eller tilbuddet efterfølgende ønsker at kunne indgå i den kommunale forsyning på ny, vil plejefamilien eller tilbuddet skulle søge om godkendelse af socialtilsynet, og ved godkendelse skal tilbuddet eller plejefamilien indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen.

Til nr. 15

Socialtilsynslovens § 5, stk. 9, indeholder en bemyndigelse til social- og ældreministeren til at fastsætte nærmere regler om socialtilsynets tilrettelæggelse af godkendelsen og socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 4.

Som en konsekvens af de på hinanden følgende ændringer i socialtilsynslovens § 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 8-14, foreslås det at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 9, som med lovforslagets § 1, nr. 12, vil blive § 5, stk. 12, fra stk. 4 til stk. 6, således at det er tydeligt, at bemyndigelsen også giver mulighed for at fastsætte regler om socialtilsynets afgørelser om anvendelsen af tilbud og plejefamilier, som ikke er godkendt af socialtilsynet, i akutsituationer.

Til nr. 16

Socialtilsynslovens § 5 a indeholder de overordnede betingelser for, at plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, kan godkendes. Dette fremgår således også af overskriften hertil.

Socialtilsynslovens § 6 indeholder derimod regler om den kvalitetsmodel, som socialtilsynet vurderer tilbuddenes kvalitet ud fra.

Da §§ 5 a og 6 således har forskelligt sigte, da de vedrører hhv. godkendelse af plejefamilier og kvaliteten i sociale tilbud, foreslås det at indsætte overskriften ”*Vurdering af kvaliteten*” efter § 5 a, hvorved det tydeliggøres, at socialtilsynets vurdering af sociale tilbuds kvalitet fremgår af den følgende bestemmelse i § 6.

Til nr. 17

Socialtilsynslovens § 6, stk. 2, indeholder de otte kvalitetste-maer, som ligger til grund for socialtilsynets godkendelse af

og løbende driftsorienterede tilsyn med private og offentlige sociale tilbud.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 18, hvor det foreslås, at socialtilsynslovens § 6, stk. 3, ophæves, og § 6, stk. 4 og 5 derfor bliver § 6, stk. 3, og 4, foreslås det at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 6, stk. 2, nr. 5 og 7 fra stk. 4 til stk. 3, således at det er tydeligt, at socialtilsynet ikke fører tilsyn med tilbuddets organisation, ledelse og økonomi, jf. stk. 2, nr. 5 og 7, og §§ 11 a-18 i tilbud, som er omfattet af § 66, stk. 1, nr. 8, i serviceloven.

Til nr. 18

Socialtilsynslovens § 6, stk. 3, indeholder regler om, hvad socialtilsynet skal tage stilling til i forbindelse med vurderingen af, om tilbud omfattet af lovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet.

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 33, hvor reglerne om socialtilsynets økonomiske tilsyn foreslås samlet i de foreslåede nye §§ 11 a og 11 b i socialtilsynsloven, foreslås det at ophæve det gældende § 6, stk. 3 i socialtilsynsloven. Reglerne vil fremover fremgå af det foreslåede nye § 11 a, stk. 1.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 33.

Til nr. 19

Socialtilsynslovens § 7, stk. 1, 2. og 3. pkt., indeholder regler om, at socialtilsynet, som led i det driftsorienterede tilsyn både skal føre kontrol med forholdene i tilbuddene og indgå i dialog med tilbuddene, og at dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af § 7, stk. 1, i socialtilsynsloven, at 2. og 3. pkt. ophæves.

Der er alene tale om en teknikalitet, da indholdet af de ophævede to punkummer i stedet foreslås at fremgå af det foreslåede § 7, stk. 2, i socialtilsynsloven, jf. i lovforslagets § 1, nr. 20.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 20.

Til nr. 20

Socialtilsynslovens § 7 indeholder regler om varetagelsen og tilrettelæggelsen af socialtilsynets opgave med at føre driftsorienterede tilsyn med tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 7, stk. 2, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet skal føre kontrol med forholdene i tilbuddet og plejefamilien og indgå i dialog med tilbuddet. Dialog skal indgå som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og i forbindelse med, at der træffes afgørelser.

Med den foreslåede bestemmelse tydeliggøres det i overensstemmelse med, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt, at socialtilsynet har en udtrykkelig forpligtelse til at indgå i dialog med tilbud og plejefamilier både i forbindelse med godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med tilbuddene og plejefamilierne. Dialogen vil således skulle føres som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og i forbindelse med, at der varsles om en kommende afgørelse samt i forbindelse med, at der træffes afgørelser, herunder afgørelser om iværksættelse af sanktioner og ophør af godkendelse.

Dog gælder det som hidtil, at socialtilsynet skal træffe afgørelse om udstedelse af påbud, skærpet tilsyn eller ophør af et tilbuds godkendelse straks, hvis der er pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed i tilbuddet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Socialtilsynslovens § 7, stk. 2, nr. 2, indeholder regler om, at socialtilsynet ved varetagelse af tilsynsopgaven skal indhente relevant information og herunder indhente oplysninger fra tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, jf. lovens § 12, stk. 4.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 40, hvorefter det gældende § 12, stk. 4, vil blive stk. 5, foreslås det at konsekvensændre henvisningen hertil i socialtilsynslovens § 7, stk. 2, nr. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 21, vil blive stk. 3, nr. 2.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 22

Det fremgår af socialtilsynslovens § 7, stk. 2, nr. 4, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven skal indhente relevant information, herunder indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, fra de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.

Det følger af det foreslåede § 7, stk. 2, nr. 4, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 20, bliver § 7, stk. 3, nr. 4, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven vil skulle indhente relevant information, herunder indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet

vil skulle indhente de relevante oplysninger fra de kommuner, som har borgere i behandling for alkoholmisbrug efter sundhedslovens § 141. Det er imidlertid ikke alle borgere, som modtager behandling for alkoholmisbrug, som visiteres af kommunen inden opstart af behandlingen. Borgere, som modtager ambulans behandling for et alkoholbehandlingsmisbrug, kan rette henvendelse direkte til et behandlingssted uden forudgående visitation fra kommunen.

Der er således ikke tale om en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen, men alene en ændring der skal sikre, at der ikke er tvivl om, at socialtilsynet i forbindelse med varetagelsen af tilsynsopgaven vil skulle indhente relevant information, herunder indhente oplysninger fra kommuner, hvis borgere modtager behandling for et alkoholmisbrug på behandlingsstedet, også selvom der er tale om borgere, der ikke er visiteret af kommunen forud for behandlingen.

Til nr. 23

Det fremgår af socialtilsynslovens § 7, stk. 2, nr. 5, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven skal indhente relevant information, herunder indhente oplysninger fra ungekriminalforsorgen om delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6.

Det følger af den foreslåede ændring af § 7, stk. 2, nr. 5, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 20, bliver § 7, stk. 3, nr. 5, at ”nr. 6” ændres til ”nr. 7”.

Formålet er at sikre korrekt henvisning til bestemmelsen i serviceloven, da delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger fremgår af servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7.

Der er alene tale om en teknisk ændring.

Til nr. 24

Socialtilsynslovens § 7 indeholder regler om varetagelsen og tilrettelæggelsen af socialtilsynets opgave med at føre driftsorienterede tilsyn med tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Som led i socialtilsynets driftsorienterede tilsyn med tilbuddene er det praksis, at socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport. Denne praksis, som også gjaldt før socialtilsynsreformens ikrafttræden i 2014, da tilsynet med tilbuddene blev varetaget af hver enkelt kommune, fremgår dog ikke eksplicit af socialtilsynsloven.

Det følger af det foreslåede nye stk. 5, i § 7, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.

Med den foreslåede bestemmelse vil lovgivers forudsætning om udarbejdelse af tilsynsrapport som led i det driftsorienterede tilsyn blive tydeliggjort i socialtilsynsloven i overensstemmelse med gældende praksis.

Bestemmelsen vil således medføre, at tilsynsrapporten vil skulle udarbejdes i forlængelse af et gennemført tilsyn. Et "tilsyn" vil f.eks. kunne omfatte den situation, hvor socialtilsynet har aflagt ét årligt tilsynsbesøg, jf. det foreslåede § 7, stk. 4, og hvor socialtilsynet ud fra en samlet konkret vurdering af tilbuddets kvalitet finder, at dette er tilstrækkeligt. Et "tilsyn" vil også kunne omfatte den situation, hvor socialtilsynet vurderer, at der er behov for at fokusere på et enkelt tema i kvalitetsmodellen ift. det enkelte tilbud, og hvor dette ikke fordrer et fysisk tilsynsbesøg. Derudover kan et "tilsyn" f.eks. også omfatte den situation, hvor socialtilsynet aflægger flere på hinanden følgende og sammenhængende tilsynsbesøg eller har iværksat et intensiveret tilsyn over en længere periode, hvorefter tilsynsforløbet vil skulle afsluttes med en tilsynsrapport.

Tilsynsrapporten vil fortsat skulle indeholde socialtilsynets vurdering af kvaliteten i det enkelte tilbud eller plejefamilie ift. de temaer, der har været i fokus i det aktuelle tilsyn samt øvrige relevante forhold f.eks. stamoplysninger om tilbuddet/plejefamilien, vurdering af kvaliteten inden for alle temaer, kriterier og indikatorer i kvalitetsmodellen, scorerne for hver indikator og på temaniveau, vurdering af tilbuddets økonomiske kvalitet, oplysninger om datakilder, der ligger til grund for kvalitetsvurderingen, samt eventuelle udviklingspunkter for tilbuddets og plejefamiliens kvalitet.

Tilsynsrapporten vil fortsat skulle sendes i faktuel høring i det enkelte tilbud eller plejefamilie. Såfremt tilbuddet eller plejefamilien har bemærkninger til tilsynsrapporten i den faglige høring, vil socialtilsynet skulle vurdere, om det giver anledning til ændringer i tilsynsrapporten og foretage disse. Hvis tilbuddet eller plejefamilien gør opmærksom på faktuelle fejl i tilsynsrapporten, vil disse også skulle ændres, inden den samlede vurdering samt temavurderingerne i tilsynsrapporten herefter skal indberettes og offentliggøres fsva. tilbud på Tilbudsportalen, hvoraf det vil fremgå at tilbuddet har modtaget tilsyn fra Socialtilsynet.

Hvis et udført tilsyn, herunder konklusionen af tilsynsrapporten giver anledning til at iværksætte en sanktion over for tilbuddet eller plejefamilien f.eks. i form af påbud eller skærpet tilsyn, vil dette skulle meddeles tilbuddet eller plejefamilien i en afgørelse, og socialtilsynet skal i denne forbindelse iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder f.eks. partshøring, samt at afgørelsen skal indeholde en begrundelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25

Socialtilsynsloven § 8, stk. 1, og § 9 i socialtilsynsbekendtgørelsen indeholder regler om socialtilsynets mulighed for at træffe afgørelse om at iværksætte et skærpet tilsyn over for et tilbud for en periode på højst tre måneder ad gangen. Som led i afgørelsen om skærpet tilsyn, skal socialtilsynet træffe afgørelse om at udstede påbud til tilbuddet, som

skal have en indholdsmæssig sammenhæng til de forhold, som har medført afgørelsen om skærpet tilsyn. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede nyaffattelse af § 8, stk. 1, i socialtilsynsloven, foreslås det at socialtilsynet træffer afgørelse om skærpet tilsyn, hvis konkrete forhold i et tilbud skaber bekymring for tilbuddets kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet, jf. § 6, finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for en periode på højst 3 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da præciseringen er en sammenskrivning af de gældende § 8, stk. 1, i socialtilsynsloven og § 9, stk. 1, i socialtilsynsbekendtgørelsen.

Det foreslåede 1. pkt., vil medføre, at socialtilsynet som udgangspunkt vil skulle træffe afgørelse om skærpet tilsyn i de tilfælde, hvor konkrete forhold i et tilbud eller en plejefamilie skaber bekymring for tilbuddets eller plejefamiliens generelt kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet eller plejefamilien, jf. § 6, finder, at tilbuddet eller plejefamilien ikke længere har den fornødne kvalitet.

Socialtilsynet vil således kunne træffe afgørelse om at iværksætte skærpet tilsyn, uden at der som led heri skal træffes afgørelse om udstedelse af ét eller flere påbud. Socialtilsynet vil dog også fortsat kunne sætte et tilbud under skærpet tilsyn samtidig med, at der træffes afgørelse om udstedelse af ét eller flere påbud, jf. socialtilsynslovens § 8, stk. 2.

Socialtilsynet vil fortsat forud for en afgørelse om skærpet tilsyn skulle have været i dialog med tilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om iværksættelse af skærpet tilsyn, medmindre der er tale om pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed, hvor afgørelsen vil kunne træffes straks. Der vil således forud for en afgørelse om skærpet tilsyn kunne have været en længere periode med dialog med tilbuddet og et intensiveret tilsynsforløb med adskillige tilsynsbesøg.

Det foreslåede 2. pkt., vil medføre, at en afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn, som hidtil, vil kunne træffes for en periode på højst tre måneder ad gangen. Det skærpede tilsyn vil skulle tage afsæt i forhold, som det enkelte tilbud har mulighed for at rette op på, og dette vil skulle fremgå af begrundelsen for afgørelsen, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der kræves, for at det skærpede tilsyn kan bortfalde. Perioden for det skærpede tilsyn vil skulle fastsættes på baggrund af en konkret og individuel vurdering af det/de konkrete forholds karakter, og perioden må ikke vare længere, end hvad der skønnes nødvendigt for at rette op på forholdene og under alle omstændigheder ikke vare længere

end tre måneder ad gangen. Dette er særligt af hensyn til retssikkerheden for borgerne og tilbuddene. Socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om at forlænge det skærpede tilsyn, hvis forholdene i det enkelte tilbud fortsat gør det nødvendigt.

Såfremt et tilbud ikke kan opfylde de forhold, som har begrundet iværksættelsen af det skærpede tilsyn, vil dette dog ikke nødvendigvis have konsekvenser for tilbuddets mulighed for at bevare godkendelsen. Dette vil være en konkret og individuel vurdering af det/de konkrete forholds karakter i det enkelte tilbud. Det bemærkes i den forbindelse, at såfremt der træffes afgørelse om udstedelse af påbud, og dette ikke kan opfyldes af tilbuddet, vil dette fortsat have den konsekvens, at tilbuddets godkendelse vil kunne bringes til ophør.

En afgørelse om skærpet tilsyn over for et tilbud vil, samtidig med at afgørelsen træffes, skulle indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen, så der skabes gennemsigtighed, og det hermed synliggøres for bl.a. de anbringende og visiterende kommuner, at socialtilsynet har et skærpet fokus på det konkrete tilbuds generelle kvalitet.

En afgørelse om skærpet tilsyn vil kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet, høring og begrundelse for afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Socialtilsynsloven § 8, stk. 2, indeholder regler om socialtilsynets mulighed for at træffe afgørelse om påbud over for et tilbud. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

I § 8, stk. 2, foreslås det at indsætte et nyt 3. pkt., hvorefter fristen for overholdelse af påbud, som socialtilsynet har truffet afgørelse om, under særlige omstændigheder vil kunne forlænges efter anmodning fra tilbuddet. Forslaget svarer til det gældende § 10, stk. 3, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og vil således have karakter af en præcisering.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Socialtilsynslovens § 9 indeholder regler om, at hvert af de fem socialtilsyn skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, der indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. servicelovens § 6.

Det foreslås i § 9, stk. 1, 2. pkt., i socialtilsynsloven, at

ændre ”årligt” til ”hvert andet år”. Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at reglerne om rammeaftalerne på det sociale område og det almene ældreboligområde med vedtagelsen af lov nr. 1544 af 19. december 2017 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v. og lov om psykologer m.v. (Ændring af reglerne om udvidet lån til betaling af handicapbil, forsøg på det sociale område, stikprøvekontrol af indberetninger til Tilbudsportalen og forenkling af rammeaftalekonceptet samt demensmærkning m.v.) er ændret, så rammeaftalerne indgås hvert andet år.

Den foreslåede ændring medfører, at socialtilsynene fortsat vil skulle udarbejde deres årsrapport én gang om året, og at årsrapportens konklusioner vil indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som hvert andet år indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. § 6 serviceloven. Forslaget vil således ikke medføre materielle ændringer af socialtilsynenes forpligtelser i forhold til at udarbejde årsrapport.

Til nr. 28

Socialtilsynslovens § 10 indeholder regler om socialtilsynets videregivelse af oplysninger om bekymrende og u hensigtsmæssige forhold i tilbuddene til de relevante kommuner, som har ansvaret for de enkelte borgere i tilbuddene. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Socialtilsynslovens § 10, stk. 2, indeholder hertil regler om, at socialtilsynet skal underrette de kommuner, som har visiteret borgere til et behandlingssted i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 10, stk. 2, i socialtilsynsloven, at hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, vil socialtilsynet skulle underrette de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.

Det foreslåede vil medføre, at socialtilsynet vil have en underretningspligt til kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, hvor socialtilsynet er blevet opmærksomt på bekymrende forhold.

Det er imidlertid ikke alle borgere, som modtager behandling for alkoholmisbrug, som visiteres af kommunen inden opstart af behandlingen. Borgere, som modtager ambulante behandling for et alkoholbehandlingsmisbrug, kan rette henvendelse direkte til et behandlingssted uden forudgående visitation fra kommunen.

Der er således ikke tale om en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen, men alene en ændring der skal sikre, at der ikke er tvivl om, at socialtilsynet vil skulle underrette

alle kommuner, hvis borgere modtager behandling for et alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, også selvom der er tale om borgere, der ikke er visiteret af kommunen forud for behandlingen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

Socialtilsynslovens § 10 indeholder regler om socialtilsynets videregivelse af oplysninger om bekymrende og u hensigtsmæssige forhold i tilbuddene til de relevante kommuner, som har ansvaret for de enkelte borgere i tilbuddene. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye *stk. 3*, i § 10, i socialtilsynsloven, at hvis socialtilsynet får oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, som er nødvendige og relevante af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under en anden offentlig myndighed, skal socialtilsynet uden unødigt ophold videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet vil være forpligtet til at videregive de oplysninger, som tilsynet er i besiddelse af, om bekymrende forhold i et tilbud eller en plejefamilie og om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt i forhold til et tilbud eller en plejefamilie til andre offentlige myndigheder, herunder kommuner og andre tilsynsmyndigheder.

Af hensyn til at oplysninger kommer frem til den rette myndighed hurtigst muligt med henblik på eventuel håndtering af disse, vil oplysningerne skulle videregives uden unødigt ophold, hvilket betyder, at det skal ske, så hurtigt, som det er praktisk muligt.

Pligten vil kun omfatte oplysninger, som er relevante og nødvendige af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under den anden offentlige myndighed.

Pligten vil endvidere kun omfatte oplysninger, som socialtilsynet kommer i besiddelse af vedrørende bekymrende forhold i et tilbud eller en plejefamilie, som er omfattet af socialtilsynsloven og oplysninger om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt.

Bekymrende forhold, som kan være relevante og nødvendige for en anden offentlig myndighed, kan bl.a. være oplysninger om medicinbehandling, om mulige overtrædelser af arbejdsmiljøloven eller om den enkelte borgers ophold i tilbuddet. Oplysninger om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt omfatter bl.a. iværksatte sanktioner, herunder skærpet tilsyn og påbud samt oplysninger om socialtilsynets intensiverede tilsyn med et tilbud, hvor socialtilsynet er bekymret for den generelle kvalitet.

Generelt gælder det, at videregivelse af oplysninger om identificerbare personer skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Der henvises i den forbindelse til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 30

Socialtilsynslovens § 10, stk. 3, indeholder regler om, at socialtilsynet kan orientere den relevante ansvarlige visiterende eller anbringende kommune om bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger i det enkelte tilbud. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede nyaffattelse af § 10, stk. 3, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 29, bliver § 10, stk. 4, foretages der udelukkende redaktionelle ændringer med henblik på at tydeliggøre bestemmelsens indhold i overensstemmelse med lovgivers oprindelige hensigt. Forslaget indebærer således ingen materielle ændringer.

Med bestemmelsen foreslås det, at hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på u hensigtsmæssige forhold i forhold til den enkelte borger, der relaterer sig til den enkelte kommunes ansvar efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan socialtilsynet orientere den pågældende kommune herom.

Bestemmelsen vil således fortsat indebære en mulighed, men ikke en pligt for socialtilsynet til at orientere den ansvarlige visiterende eller anbringende kommune om u hensigtsmæssige forhold vedrørende den ansvarlige kommunes opgaver i forhold til den enkelte borger. Der kan f.eks. være tale om, at socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn bliver af den opfattelse, at kommunen f.eks. ikke har visiteret en borger korrekt til tilbuddet eller har ”fejlanbragt” et barn i en plejefamilie, ikke har udleveret relevante dele af handleplanen til tilbuddet eller plejefamilien, eller ikke fører tilstrækkeligt personrettet tilsyn.

Muligheden for at orientere den ansvarlige, visiterende eller anbringende kommune vedrører u hensigtsmæssige forhold, der relaterer sig til de visiterende kommuners opgaver i forhold til de enkelte borgere i tilbuddet eller plejefamilien. Forholdene vedrører således ikke det enkelte tilbud. Det vil fortsat være tilbuddet, der er genstand for socialtilsynets tilsyn og afgørelser og ikke den pågældende kommunes myndighedsarbejde.

Det bemærkes, at socialtilsynet i medfør af servicelovens § 153 fortsat har en særlig skærpet underretningspligt til kommunen i de tilfælde, hvor socialtilsynet får viden om eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, eller får kendskab til, at et barn eller en ung

udsættes for vanrøgt, vold, mishandling, seksuelle overgreb m.v. eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare. Den foreslåede bestemmelse ændrer heller ikke ved, at socialtilsynet kan underrette Ankestyrelsen, hvis socialtilsynet oplever, at et barn eller en ung ikke får den hjælp, som der er behov for.

Socialtilsynets videregivelse af oplysninger til kommunen må aldrig gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for kommunens indsats over for borgeren. Der skal således i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af de oplysninger, som videregives i forbindelse med orienteringer. Videregivelse af oplysninger om personer skal endvidere ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 og punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 31

Socialtilsynslovens § 11 indeholder regler om, at socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i de tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nyaaffattede *stk. 1*, i § 11, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet i hver region skal have en whistleblowerordning, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i det enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter 1. pkt.

Med det foreslåede *1. pkt.*, foretages der udelukkende redaktionelle ændringer og således ingen indholdsmæssige ændringer. Med ændringen præciseres det, at socialtilsynet i hver region skal have en whistleblowerordning, hvor et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt til om bekymrende forhold i tilbud, som er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn. Hvert socialtilsyn skal fortsat have både et telefonnummer og en e-mail eller en webformular/elektronisk kontaktformular, hvor henvendelserne kan rettes anonymt til.

Med det foreslåede *2. pkt.*, præciseres det, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt, om at socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i det enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter denne bestemmelses 1. pkt. Det er således ikke kun beboere og ansatte i tilbuddene, som socialtilsynet skal oplyse om muligheden for at rette henvendelse til whistleblowerordningen. Denne oplysningspligt omfatter også øvrige personer som f.eks. pårørende til beboerne. Oplysning om muligheden for at rette henvendelse til whistleblowerordningen kan f.eks. ske ved opslag på en fælles opslagstavle i de enkelte

tilbud, på socialtilsynets hjemmeside, i en informationspjece om tilbuddet eller på anden måde, hvor såvel beboere, personale som pårørende og andre har adgang til oplysningerne.

Til nr. 32

Socialtilsynslovens § 11 indeholder regler om socialtilsynets whistleblowerordning, hvortil personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i de tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven. Socialtilsynet har tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som socialtilsynet får kendskab til i forbindelse med en henvendelse som led i whistleblowerordningen. Socialtilsynet må heller ikke på noget tidspunkt over for tilbuddet eller andre oplyse, at socialtilsynet har modtaget en henvendelse om bekymrende forhold i tilbuddet. Udgangspunktet er således, at der gælder en absolut beskyttelse af whistlebloweren og et forbud mod videregivelse af oplysninger modtaget som led heri. Den person, som har henvendt sig til socialtilsynet kan dog vælge at give samtykke til, at socialtilsynet kan oplyse vedkommendes navn og/eller indholdet af henvendelsen over for tilbuddet eller andre i den udstrækning, som vedkommende giver samtykke til. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede § 11, *stk. 5*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet, uden samtykke fra den, der har henvendt sig, jf. *stk. 1*, kan videregive henvendelsens indhold til en anden offentlig myndighed, hvis indholdet er relevant og nødvendigt for den anden myndigheds opgavevaretagelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet vil få mulighed for at videregive oplysninger om, at de har modtaget et whistleblower, samt de oplysninger, som de har modtaget i den sammenhæng, til en anden offentlig myndighed uden samtykke fra den person, som har henvendt sig. Det er således kun indholdet i henvendelsen samt oplysningen om, at der er modtaget et whistleblower, som vil kunne videregives uden den pågældende whistleblowers samtykke eller anden behandlingshjemmel.

Muligheden for at videregive indholdet af whistleblowerens henvendelse vil kun gælde for oplysninger, som er relevante og nødvendige af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under en anden offentlig myndighed. Det kan f.eks. være oplysninger om medicinbehandling, om mulige overtrædelser af arbejdsmiljøloven, og om strafferetlige anliggender m.v.

Hvis socialtilsynet modtager en henvendelse om bekymrende forhold i et tilbud, der indeholder oplysninger, som socialtilsynet efter anden lovgivning er forpligtet til at videregive til anden myndighed, vil disse fortsat skulle videregives under alle omstændigheder.

Generelt gælder det derudover, at videregivelse af personoplysningerne skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen samt til punkt 2.1.3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 33

Socialtilsynslovens § 6, stk. 2, og socialtilsynsbekendtgørelsens §§ 16 og 19 indeholder regler om socialtilsynets godkendelse af de økonomiske forhold i tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, herunder om socialtilsynets godkendelse af tilbuddenes årsbudgetter. Socialtilsynslovens § 15 indeholder regler om socialtilsynets vurdering af, om de plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, i socialtilsynsloven, har den fornødne økonomiske kvalitet. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om det økonomiske tilsyn henvises til punkt 2.2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

For at sikre et styrket fokus på det økonomiske tilsyn foreslås det at samle bestemmelserne om økonomisk tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, i de foreslåede nye §§ 11 a - 11 c, i socialtilsynsloven.

Det følger af det foreslåede § 11 a, stk. 1, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet ved vurderingen af, om de tilbud, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne kvalitet, jf. lovens § 6, stk. 2, nr. 7, vil skulle tage stilling til,

- 1) om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt,
- 2) om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe, og
- 3) om der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

At tilbuddet er økonomisk bæredygtigt vil betyde, at tilbuddet også på sigt generelt vurderes at have økonomiske rammer, der sikrer, at tilbuddet kan levere ydelser af den kvalitet, der er aftalt i forhold til den enkelte, og at kunne opfylde økonomiske krav fra tredjemand.

At tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe, vil betyde, at der er sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer, og at godkendelsen af metoder, målgrupper m.v. og godkendelsen af økonomien skal ses i sammenhæng.

At der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi vil bl.a. betyde, at økonomien skal være gennemskuelig, så socialtilsynet kan foretage en kvalificeret vurdering af økonomien, og således at kommunerne har mulighed for at gennemskue oplysningerne om tilbuddets økonomi til brug for deres valg af tilbud.

Den foreslåede bestemmelse svarer til det gældende § 6, stk. 2, i socialtilsynsloven, og § 16, stk. 1, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det følger af det foreslåede § 11 a, stk. 2, at socialtilsynet som led i vurderingen efter det foreslåede § 11 a, stk. 1 skal sikre sig,

- 1) at revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet,
- 2) at der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne,
- 3) at det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad, og
- 4) at tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.

Der er tale om konkrete forhold, som socialtilsynet vil skulle sikre sig er til stede, fordi alle fire forhold hver især er indikatorer for, at tilbuddet kan levere en tilstrækkelig økonomisk kvalitet.

Den foreslåede bestemmelse svarer til det gældende § 16, stk. 2, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det følger af det foreslåede nye § 11 a, stk. 3, at socialtilsynet som led i sin vurdering af, om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, vil skulle vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre deres vurdering på Tilbudsportalen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet, som led i sin vurdering af, om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, også vil skulle vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre denne vurdering som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, så de anbringende og visiterende kommuner kan anvende oplysningen i deres beslutningsgrundlag, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger og således f.eks. i disse overvejelser kan inddrage og overveje lønpakkers betydning og relevans set i forhold til tilbuddets ydelser i øvrigt, herunder kompetencer hos personalet.

Det er centralt, at socialtilsynet i deres vurdering indrømmer det konkrete tilbud en vis margin og tilstræber en så forsigtig og objektiv vurdering som muligt, samt at den offentliggjorte vurdering på Tilbudsportalen opdateres, så den er aktuel og retvisende.

Socialtilsynets konkrete vurdering af det private tilbuds ledelses samlede lønpakke vil indebære, at socialtilsynet både vil skulle se på selve lønnen, men også på pension og andre goder. Om den samlede lønpakke henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.3.

Vurderingen vil endvidere skulle indebære, at socialtilsynet vil skulle se på, om det private tilbuds udgifter til løn til ledelsen står i rimeligt forhold til tilbuddets økonomi. I denne vurdering vil socialtilsynet bl.a. kunne sammenligne ledelsens løn med andre private tilbuds lønomkostninger til deres ledelse. Socialtilsynet kan i den forbindelse se på de gennemsnitlige lønomkostninger i sammenlignelige tilbud f.eks. tilbud af samme størrelse og til samme målgruppe. Vurde-

ringen vil skulle indeholde en beskrivelse af, hvad den samlede lønpakke omfatter, og om tilbuddets lønomkostninger til ledelsen vurderes at være rimelige sammenholdt med lignende tilbuds lønomkostninger, eller om lønomkostningerne til ledelsen vurderes at ligge henholdsvis over eller under gennemsnittet.

Med den politiske aftale kommer en række nye økonomiske nøgletal, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.3. Sammen med de allerede eksisterende nøgletal vil Social- og Ældreministeriet kunne generere data om de enkelte tilbuds økonomi, herunder løn til øverste leder og løn til samlet ledelse og udarbejde nationale statistikker, der viser variationen i tilbuddenes omkostninger på tværs. Tilbuddene vil kunne bruge de nationale statistikker til at sammenligne sig selv med andre tilbud, og socialtilsynene vil kunne bruge dem i deres vurderinger af det enkelte tilbuds omkostningsniveau sammenlignet med andre tilbud. Socialtilsynene vil således kunne anvende disse statistikker i deres vurdering af private tilbuds udgifter til løn til ledelsen.

Socialtilsynets vurdering af tilbuddets samlede omkostninger til løn til ledelse vil ikke have noget retsvirkning ift. tilbuddet. Der er alene tale om en oplysning til de anbringende og visiterende kommuner, som vil kunne anvende oplysningen, når de skal vælge tilbud, og som kan søge yderligere oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet og om tilbuddets omkostningssammensætning via tilbuddets regnskabsnøgletal, jf. oven for punkt 2.2.1.3.3.

Socialtilsynenes anvendelse af bestemmelsen i praksis og udviklingen heraf vil løbende blive understøttet og fulgt af Socialstyrelsens auditfunktion for at sikre en ensartet tilgang til anvendelse af bestemmelsen på tværs af de fem socialtilsyn.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.3.3.2.

Det følger af det foreslåede § 11 a, *stk. 4*, at socialtilsynet i sin vurdering af, om tilbuddet har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. socialtilsynslovens § 6, stk. 2, nr. 7, vil skulle tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af de økonomiske nøgletal, jf. den foreslåede § 12, stk. 5, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 41, årsbudgettet, jf. jf. § 16 i socialtilsynsloven, det private tilbuds årsregnskab, jf. § 17 i socialtilsynsloven, og revisionspåtegningen, jf. § 18 i socialtilsynsloven. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, vil socialtilsynet efter en konkret vurdering kunne indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren og revisor.

De nævnte oplysninger bør som udgangspunkt være tilstrækkelige for socialtilsynet til at kunne foretage en vurdering af kvaliteten af tilbuddenes økonomi, og socialtilsynet skal derfor foretage en konkret vurdering af behovet for yderligere oplysninger og ikke anmode om flere eller mere omfattende oplysninger end nødvendigt.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 16, stk. 4, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det følger af det foreslåede nye § 11 a, *stk. 5*, at hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt vil socialtilsynet skulle bemærke dette i tilsynsrapporten, jf. det foreslåede § 7, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 23, og på Tilbudsportalen, jf. socialtilsynslovens § 22, stk. 2.

Hvis socialtilsynet vurderer, at et offentligt eller privat tilbud er uforholdsmæssigt dyrt til kvaliteten sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddenes kvalitet, vil socialtilsynet skulle bemærke dette i tilbuddets tilsynsrapport og som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, så det er tydeligt for de anbringende og visiterende kommuner i deres valg af tilbud til den enkelte borger, at pris og kvalitet ikke står mål med hinanden i det konkrete tilbud.

Vurderingen af om det enkelte tilbud er uforholdsmæssigt dyrt foretages op i mod socialtilsynets viden om andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med kvaliteten i tilbuddene. Det betyder, at socialtilsynet i deres vurdering bl.a. kan tage udgangspunkt i oplysninger og viden om det enkelte tilbuds personaleomkostninger, overskud og udbytte, medarbejdersammensætning, borgerrettet normering, kompetenceniveau, takstniveau, kvaliteten af den pædagogiske praksis m.v.

Det er centralt, at socialtilsynet i deres vurdering indrømmer det konkrete tilbud en vis margin og tilstræber en så objektiv vurdering som muligt. Det er desuden vigtigt, at markeringen på Tilbudsportalen fjernes så hurtigt som muligt, når det ikke længere er socialtilsynets vurdering, at tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt.

Der vil for tilbuddet ikke være nogen retsvirkning forbundet med socialtilsynet vurdering og markering af tilbuddet som uforholdsmæssigt dyrt. Der er alene tale om en oplysning til visiterende kommuner, som vil kunne anvende oplysningen, når de skal vælge tilbud, og som kan søge yderligere oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet og om tilbuddets omkostningssammensætning via tilbuddets regnskabsnøgletal, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.3.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.4.

Det fremgår af det foreslåede § 11 b, *stk. 1*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet vil skulle godkende tilbuddets årsbudget, jf. § 16, stk. 1, som led i godkendelsen af tilbuddet, jf. § 5, stk. 1, og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 19, stk. 1, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det fremgår af det foreslåede § 11 b, *stk. 1*, at socialtilsynet vil skulle godkende tilbuddets årsbudget, hvis budgettet

- 1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) ikke indeholder udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Det er et krav, at budgettet opfylder alle tre krav samtidig, for at kunne blive godkendt. Kravene gælder både offentlige og private tilbud.

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte sproglige ændringer til den gældende § 19, stk. 2, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det fremgår af det foreslåede § 11 b, *stk. 2*, at socialtilsynet som led i godkendelsen af årsbudgettet vil skulle påse,

- 1) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- 2) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang,
- 3) at goodwill ikke medregnes, og
- 4) at transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Bestemmelsen vil skulle sikre, at tilbuddets udgifter først og fremmest anvendes til indsatsen for tilbuddenes brugere og beboere.

For så vidt angår nr. 4 om transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.4.3.2.

Den foreslåede bestemmelse svarer i udgangspunktet til den gældende § 19, stk. 3, i socialtilsynsbekendtgørelsen. Der er med forslaget ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det fremgår af det foreslåede nye § 11 b, *stk. 3*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet til brug for vurderingen af, om tilbuddets udgifter til leje af den faste ejendom, jf. det foreslåede § 11 b, stk. 3, nr. 1, overstiger markedslejen, vil kunne indhente uafhængige valuarvurderinger, som betales af tilbuddet.

Den uafhængige valuarvurdering vil herefter kunne indgå i socialtilsynets samlede vurderingsgrundlag og vil kunne anvendes i forbindelse med vurderingen af markedsleje for at sikre overensstemmelse mellem de oplysninger, der skal indberettes i budgetskemaet og de regnskabsnøgletal, der

skal indberettes på Tilbudsportalen, så de giver mulighed for at vurdere tilbuddets budgetoverholdelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.3.3.3.

Det fremgår af det foreslåede nye § 11 b, *stk. 4*, at socialtilsynet vil skulle godkende tilbuddets årsbudget i sin helhed, men dog vil kunne afvise at godkende budgettet med henvisning til, at budgettet på baggrund af enkelte poster ikke opfylder kravene i det foreslåede § 11 b, stk. 1.

Socialtilsynet vil i forbindelse med gennemgangen af budgettets enkeltposter skulle vurderer disse op imod tilbuddets godkendelse, herunder den/de målgrupper, som tilbuddet er godkendt til, tilbuddets metoder og indsats m.v. Socialtilsynet vil i den forbindelse ikke kunne pålægge et tilbud at afsætte bestemte beløb til f.eks. kompetenceudvikling, men kan afvise at godkende budgettet, herunder på baggrund af enkeltposter i budgettet som ikke opfylder de ovennævnte tre forhold. Hvis tilbuddet ikke har til hensigt at afsætte tilstrækkelige midler til f.eks. den påkrævede kompetenceudvikling, vil socialtilsynet i stedet kunne træffe afgørelse om, at godkendelsen til en bestemt målgruppe, som tilbuddet ikke længere vurderes at være kompetent til at behandle, skal ophøre, hvis det betyder, at medarbejderne ikke er eller bliver kompetente til at varetage behovet hos tilbuddets målgruppe. Der vil således være tale om en ændring af tilbuddets allerede opnåede godkendelse.

Socialtilsynets afvisning af at godkende et tilbuds budget vil være en afgørelse, og socialtilsynet skal derfor iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder bl.a. partshøring og begrundelse for afgørelsen. Afgørelserne kan derudover påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. socialtilsynslovens § 19, stk. 1.

Det følger af den foreslåede nye § 11 c, at socialtilsynet ved vurderingen af, om de plejefamilier, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. lovens § 6, stk. 2, nr. 8, vil skulle foretage en overordnet vurdering af, om plejefamiliens økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse.

Forslaget vil medføre, at der fortsat er en økonomisk dimension i tilsynet med plejefamilierne. Formålet med det økonomiske tilsyn med plejefamilier er at sikre, at plejefamilien har økonomiske ressourcer til at sikre en stabil anbringelse for det eller de børn og unge, der anbringes hos dem.

Ved socialtilsynets overordnede vurdering af plejefamiliernes økonomi vil socialtilsynet især skulle være opmærksom på, om der er sket eller er risiko for væsentlige ændringer i familiens økonomi, der har betydning for familiens økonomiske situation og forudsætninger for at have den fornødne kvalitet.

Der vil være tale om en overordnet og samlet vurdering af plejefamiliens økonomi og ikke en detaljeret styring

af, hvordan plejefamilierne anvender deres disponible indkomst, eller hvordan plejefamilien har indrettet deres økonomi. Det økonomiske tilsyn med plejefamilierne skal således holdes op imod, at der er tale om privatpersoners økonomi.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da den foreslåede bestemmelse svarer til socialtilsynsbekendtgørelsens § 15.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.1.

Til nr. 34

Socialtilsynslovens § 12, stk. 1, indeholder regler om tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet, herunder pligten til at egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold, der lå til grund for godkendelsen, jf. lovens § 5, stk. 1. Oplysningspligten gælder for tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, 1. led, at der efter ”tilbud” indsættes ”og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1”.

Der er udelukkende tale om en præcisering af gældende ret og med henblik på at imødegå fortolkningstvivl, således at det er tydeligt, at oplysningspligten over for socialtilsynet både gælder for tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, og for plejefamilier efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, 2. led, at der efter ”godkendelse” indsættes ”eller er godkendt”.

Der er udelukkende tale om en præcisering af, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt og med henblik på at imødegå fortolkningstvivl, således at det er tydeligt, at tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet både gælder i forbindelse med ansøgning om godkendelse, og efter at der er truffet afgørelse om godkendelse af et tilbud eller en plejefamilie.

Til nr. 35

Socialtilsynslovens § 12, stk. 2, indeholder regler om tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet, herunder pligten til at oplyse om væsentlige ændringer i tilbuddene. Oplysningspligten gælder for sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, at der efter ”tilbud” indsættes ”og plejefamilier”.

Der er udelukkende tale om en præcisering af gældende ret og med henblik på at imødegå fortolkningstvivl, således at det er tydeligt, at oplysningspligten både gælder for tilbud efter

socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, og for plejefamilier efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1.

Til nr. 36

Socialtilsynslovens § 12, stk. 2, indeholder regler om tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet, herunder pligten til at oplyse om væsentlige ændringer i tilbuddene. Oplysningspligten gælder for sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1, at det efter ”egen drift” indsættes ”straks” og ”der lå til grund for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1” ændres til ”til godkendelsen, jf. § 5, stk. 2 og 3”.

Den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, nr. 1, 1. led, medfører, at tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, fortsat af egen drift vil skulle orientere socialtilsynet om væsentlige ændringer i tilbuddet eller plejefamilien set i forhold til den allerede meddelte godkendelse. Med den foreslåede ændring tydeliggøres det, at orienteringen til socialtilsynet vil skulle ske straks, hvilket er i overensstemmelse med, at oplysningen også straks skal indberettes til Tilbudsportalen, jf. Tilbudsportalsbekendtgørelsens § 8, stk. 3.

Denne oplysningspligt skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 5, stk. 2 og 3, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, hvorefter minimumskravene til et tilbuds hhv. plejefamilies godkendelse vil fremgå af. De oplyste minimumskrav må karakteriseres som centrale oplysninger i forhold til tilbuddets hhv. plejefamilies godkendelse og ændringer i disse efter, at der er truffet afgørelse om godkendelse, vil altid udgøre en væsentlig ændring.

En væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse kan derudover vedrøre ændringer i økonomien, fragangen af nøglemedarbejdere eller en stigning i antallet af vikarer, som kan medføre manglende personalekompetencer i tilbuddet. For plejefamilier kan bl.a. samlivsophævelse og skilsmisse også udgøre væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen. Fælles for ændringerne er, at de vil være relevante i forhold til socialtilsynets vurdering af tilbuddets hhv. plejefamilies generelle kvalitet samt mulighed for fortsat at bevare godkendelsen.

Med den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1, 2. led, foretages der udelukkende en redaktionel ændring med henblik på at imødegå fortolkningstvivl, således at det er tydeligt, at væsentlige ændringer skal ses i forhold til den allerede meddelte godkendelse, jf. den foreslåede § 5, stk. 2 og 3. Ændringen er udtryk for en præcisering af gældende ret, og der foretages således ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 37

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 3, at tilbud, der er godkendt efter § 5, efter anmodning skal give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har visiteret borgere til behandlingsstedet.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 12, stk. 2, nr. 3, i socialtilsynsloven, at tilbud, der er godkendt efter § 5, efter anmodning skal give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har borgere, som modtager behandling på behandlingsstedet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at tilbud der er godkendt efter § 5, efter anmodning fra socialtilsynet vil skulle give socialtilsynet oplysninger om hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har borgere i behandling for alkoholmisbrug på det pågældende behandlingssted.

Det er imidlertid ikke alle borgere, som modtager behandling for alkoholmisbrug, som visiteres af kommunen inden opstart af behandlingen. Borgere, som modtager ambulante behandling for et alkoholbehandlingsmisbrug, kan rette henvendelse direkte til et behandlingssted uden forudgående visitation fra kommunen.

Der er således ikke tale om en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen, men alene en ændring der vil skulle sikre, at der ikke er tvivl om, at behandlingsstedet skal give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har borgere i behandling for alkoholmisbrug på det pågældende behandlingssted, også selvom der er tale om borgere, der ikke er visiteret af kommunen forud for behandlingen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 38

Socialtilsynslovens § 12, stk. 2, indeholder regler om tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet, herunder pligten til at oplyse om væsentlige ændringer i tilbuddene. Oplysningspligten gælder for sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Som en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 39, foreslås nye nr. 5 og 6 indsat i § 12, stk. 2, i socialtilsynsloven, foreslås det at tilføje et ”;” i § 12, stk. 2, nr. 4.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 39

Socialtilsynslovens § 12, stk. 1 og 2, indeholder regler om, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, er forpligtet til at give socialtilsynet en række oplysninger, som er nødvendige for socialtilsynet i forbindelse med socialtilsynet

godkendelse og driftsorienterede tilsyn. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye nr. 5, i § 12, stk. 2, i socialtilsynsloven, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, af egen drift og uden unødigt ophold, skal give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.

Det følger endvidere af det foreslåede nye nr. 6, i § 12, stk. 2, i socialtilsynsloven, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, af egen drift og uden unødigt ophold skal give den kommune med ansvar for den enkelte borger efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.

De foreslåede bestemmelser vil medføre, at tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, forpligtes til af egen drift til at orientere socialtilsynet og kommunen med ansvaret for den enkelte borger om bekymrende forhold og hændelser i det enkelte tilbud eller plejefamilie. Dette omfatter også en pligt til af egen drift at orientere socialtilsynet og kommunen med ansvaret for den enkelte borger om tilsynsmæssige skridt fra andre myndigheder, herunder fra andre tilsyn.

De foreslåede bestemmelser vil endvidere medføre, at tilbuddet eller plejefamilien vil skulle orientere socialtilsynet og kommunen uden unødigt ophold, hvilket betyder, at det skal ske, så hurtigt, som det er praktisk muligt.

Pligten omfatter kun oplysninger, som vedrører bekymrende forhold eller hændelser i det enkelte tilbud eller plejefamilie, som er omfattet af socialtilsynsloven, og oplysninger om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt. Bekymrende forhold eller hændelser kan bl.a. være oplysninger om, at der ikke er de rette kompetencer til stede i tilbuddet eller plejefamilien, at der opleves en stigning i vikarforbruget i tilbuddet, at der opleves en stigning i magtanvendelser, at ledelsen anvender økonomiske midler uforsvarligt, overgreb m.v. Oplysninger om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt omfatter bl.a. iværksatte sanktioner samt oplysninger om intensiveret tilsyn med forhold, som den anden tilsynsmyndighed er bekymret for.

Generelt gælder det, at videregivelse af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises i øvrigt til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen samt til punkt 2.1.3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 40

Socialtilsynslovens § 12, stk. 1 og 2, indeholder regler om, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, er forpligtet til at give socialtilsynet en række oplysninger, som er nødvendige for socialtilsynet i forbindelse med socialtilsynets godkendelse og driftsorienterede tilsyn. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 12, stk. 3, i socialtilsynsloven, at tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, revisorer og driftsherrer

1) af egen drift vil skulle give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomi, og

2) efter anmodning vil skulle give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende, eller er i tvivl, om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Forslaget til § 12, stk. 3, nr. 1, vil medføre, at tilbud, revisorer og driftsherrer af egen drift skal give socialtilsynet oplysninger om tilbuds, koncerners og koncernlignende tilbuds økonomi, som de mener, er relevante og nødvendige for socialtilsynets arbejde.

Forslaget til § 12, stk. 3, nr. 2, vil medføre, at socialtilsynet vil kunne stille spørgsmål til indberettede oplysninger og indhente supplerende oplysninger hos tilbud, revisor eller driftsherre, herunder den kommunale eller regionale forvaltningsansvarlige, hvis socialtilsynet ikke vurderer, at indberettede oplysninger er fyldestgørende eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet. Forslaget skal sikre socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuddenes samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomioplysninger.

Overholdelse af oplysningspligten i den foreslåede § 12, stk. 3, er en betingelse for, at tilbuddet kan godkendes og forblive godkendt, jf. henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 1, til lovens § 12. Hvis oplysningspligten ikke overholdes, vil det på baggrund af en konkret vurdering af de økonomiske forhold i det enkelte tilbud kunne medføre, at der iværksættes sanktioner over for tilbuddet. Dette kan f.eks. være i tilfælde af, at socialtilsynet vurderer, at der er en grundlæggende tvivl om de økonomiske forhold i det enkelte tilbud.

En afgørelse om sanktioner på denne baggrund vil kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen vil skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 41

Socialtilsynslovens § 12, stk. 4, indeholder regler om, at tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed. Årsrapporten indeholder bl.a. en række økonomiske nøgletal om tilbuddet, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 20. Om uddybning vedr. de økonomiske nøgletal henvises til punkt 2.2.1.1. og punkt 2.2.1.3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 4, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 40, bliver stk. 5, at der efter ”virksomhed” indsættes ” som bl.a. skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab”.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det kommer til at fremgå eksplicit af bestemmelsen, at den årlige rapport om tilbuddets virksomhed bl.a. vil skulle indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab.

Forslaget vil ikke medføre materielle ændringer for tilbuddene, da det, jf. beskrivelsen af gældende ret i punkt 2.2.1.1. allerede fremgår af socialtilsynsbekendtgørelsens § 20, at tilbuddenes årsrapport bl.a. skal indeholde en række økonomiske nøgletal.

Til nr. 42

Socialtilsynslovens § 12, stk. 5, indeholder en bemyndigelse til social- og ældreministeren til at fastsætte nærmere regler om tilbuddenes oplysningspligt efter socialtilsynslovens § 12, stk. 1-4.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 5, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 40, bliver stk. 6, at ”stk. 1-4” ændres til ” stk. 1-5 og om tilbuddenes årlige rapport om tilbuddets virksomhed efter stk. 5”.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det kommer til at fremgå eksplicit af bestemmelsen, at bemyndigelsen til ministeren også omfatter bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om tilbuddenes årlige rapport om tilbuddenes virksomhed efter socialtilsynslovens § 12, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 41.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 43

Det fremgår af servicelovens § 66, stk. 3, at døgninstitutioner for børn og unge efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7, skal være kommunale, regionale eller selvejende institutioner, der skal have driftsaftale med en kommune eller en region. Andre sociale tilbud er frit stillet med hensyn til valg af virksomhedsform. Om gældende ret i øvrigt henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede nye § 12 b i socialtilsynsloven, at det vil være en betingelse for godkendelse af private tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, at

tilbuddet er oprettet som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

Formålet med forslaget er at understøtte socialtilsynets mulighed for at føre et effektivt tilsyn med tilbuddenes økonomi, og at sikre bedre gennemsigtighed i tilbuddenes økonomi. Det er således kendetegnet for de nævnte virksomhedsformer i modsætning til personligt ejede virksomheder, at der enten er klar adskillelse mellem ejers og tilbuddets økonomi, eller at der ikke er en ejerkreds, men at tilbuddet er selvejende.

Forslaget vil medføre, at private tilbud oprettet som personligt ejede virksomheder fra med lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, ikke vil kunne godkendes af socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1. For tilbud efter serviceloven vil det betyde, at tilbuddene dermed ikke vil kunne indgå i kommunernes forsyning, jf. servicelovens § 4, stk. 3, og socialtilsynslovens § 5, stk. 2. For alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141 vil det betyde, at kommunalbestyrelsen ikke kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling på alkoholbehandlingssteder oprettet som personligt ejede virksomheder, jf. sundhedslovens § 141, stk. 6, og socialtilsynslovens § 5, stk. 3.

Kravet om oprettelse som selvejende institution, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar vil gælde både for private tilbud, som godkendes af socialtilsynet fra og med lovens ikrafttræden.

For at sikre allerede godkendte private tilbud, som er oprettet som personligt ejet virksomhed, en hensigtsmæssig tid til at overgå til en anden af de nævnte virksomhedsformer, foreslås det med lovforslagets § 3, stk. 3 og 4, at indrømme allerede godkendte private tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed, en periode fra den 1. januar 2022 og frem til den 31. december 2024 til foretage og gennemføre de nødvendige handlinger.

Hvis et allerede godkendt privat tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed, ikke opfylder kravet til virksomhedsform, jf. den foreslåede § 12 b, inden for det foreslåede tidsrum, vil godkendelsen bortfalde med virkning fra den 1. januar 2025, uden at der forud herfor vil skulle træffes afgørelse herom. Bortfald af godkendelsen vil derfor heller ikke kunne påklages.

For personligt ejede virksomheder, som inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 har indgået aftaler med kommuner, hvad end der er tale om generelle aftaler om drift af tilbud eller aftaler om køb af en eller flere enkeltpladser, der har en tidsmæssig udstrækning, så de ikke kan nå at blive opsagt til ophør inden 31. december 2024, fastsættes en undtagelsesordning, jf. lovforslagets § 3, stk. 4, som vil betyde, at virksomheden vil skulle omlægges senest på det tidspunkt, hvor aftalerne kan ophøre.

For personligt ejede virksomheder, der er godkendt inden

lovens ikrafttræden, henvises til forslagens § 3, stk. 2 og 3, samt bemærkningerne dertil.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede nye § 12 c, at private tilbud, jf. den foreslåede nye § 12 b, på Tilbudsportalen skal oplyse om ejerforholdene i tilbuddet, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet. Dette gælder dog ikke for tilbud, der drives som selvejende institutioner eller foreninger, da disse, som det fremgår af punkt 2.2.5.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger, ikke har en ejerkreds.

Der henvises i øvrigt i punkt 2.2.5.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 44

Socialtilsynslovens § 13, stk. 1, indeholder regler om, at private tilbud, som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber, skal have en vedtægt. § 13, stk. 2, indeholder nærmere regler om, hvad vedtægten skal indeholde, og stk. 3 indeholder regler om, at socialtilsynet skal påse, at vedtægten opfylder kravene i stk. 2.

Det følger af den foreslåede ændring af § 13, stk. 1, i socialtilsynsloven, at det efter ”tilbud” indsættes ”jf. § 12 b”, og at ”som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber” udgår.

De foreslåede ændringer vil medføre, at det fremover alene vil komme til at fremgå af bestemmelsen, at private tilbud, jf. den foreslåede § 12 b, skal have en vedtægt.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med og som en konsekvens af den foreslåede § 12 b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 43, hvorefter tilbud underlagt socialtilsynet ikke længere vil kunne oprettes som personligt drevne virksomheder.

Det fremgår af lovforslagets § 3, stk. 4, at kravet om vedtægt trods ændringen ikke gælder for private tilbud, der er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber. For disse gælder de hidtidigt gældende regler. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 43, og punkt 2.2.5.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 45

Socialtilsynslovens § 14, indeholder regler om bestyrelser i private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private tilbuds bestyrelser henvises til punkt 2.2.5.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås, at § 14, i socialtilsynsloven nyaffattes.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 1*, at private tilbud, jf. den foreslåede nye § 12 b, skal have en bestyrelse, der opfylder betingelserne i det foreslåede stk. 2-4 i § 14.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 2*, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder. Bestemmelsen vil medføre, at alle private tilbud, som er omfattet af den foreslåede § 12 b, vil skulle have en bestyrelse, der skal være sammensat på en måde, så flertallet af bestyrelsens medlemmer er uafhængige af tilbuddets leder. Dette vil indebære, at en større del af bestyrelsens medlemmer vil skulle være uafhængig af lederen, end det er tilfældet efter gældende regler, hvor der alene er krav om, at mindst ét medlem af bestyrelsen skal være uafhængig af lederen.

Med tilbuddets leder menes den øverste ansvarlige for den daglige drift af det samlede tilbud.

Vurderingen af bestyrelsesmedlemmernes uafhængighed af lederen vil bl.a. indebære en konkret vurdering af det pågældende bestyrelsesmedlems relation til lederen. Vurderingen vil skulle hvile på en samlet vurdering af forholdet mellem lederen og bestyrelsesmedlemmerne, og er ikke alene et formelt spørgsmål om familierelationer.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 3*, at følgende personer tilsammen ikke må udgøre flertallet i bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

Den foreslåede bestemmelse i § 14, *stk. 3* vil medføre, at de oplyste personer ikke tilsammen må udgøre et flertal i et privat tilbuds bestyrelse, som er omfattet af det foreslåede § 12 b.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 4, 1. pkt.*, at tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst ét medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere.

Den foreslåede bestemmelse i § 14, *stk. 4, 1. pkt.* vil medføre, at tilbuddets medarbejdere minimum vil skulle være repræsenteret med én medarbejder i det private tilbuds bestyrelse, og at repræsentanten/repræsentanterne ikke vil kunne udpeges af tilbuddets ledelse, bestyrelse m.v.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 4, 2. pkt.*, at den valgte medarbejderrepræsentant tillægges den samme be-

skyttelse mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Afskedigelsesbeskyttelsen i den foreslåede § 14, *stk. 4, 2. pkt.* vil bl.a. omfatte såvel krav til afskedigelsesårsag samt krav til procedure- og varsel.

Hvis det enkelte private tilbud ikke har tilsluttet sig en overenskomst, vil repræsentanten/repræsentanterne for medarbejderne i stedet være beskyttet på lige fod med de bestemmelser, som følger af anden overenskomst inden for vedkommendes område eller tilsvarende område.

Bestemmelsen vil ikke medføre, at medarbejderrepræsentanten bliver omfattet af eventuelle øvrige regler for tillidsrepræsentanter om f.eks. tidsforbrug eller lønvilkår, medmindre dette følger af andre regler.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 4, 3. pkt.*, at det foreslåede 1. og 2. pkt. i § 14, ikke finder anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og de i medfør af selskabsloven udstedte regler om medarbejderrepræsentation.

Den foreslåede bestemmelse i § 14, *stk. 4, 3. pkt.* vil medføre, der vil skulle være valgt en medarbejderrepræsentant i henhold til selskabslovens regler. Såfremt dette ikke er tilfælde, finder kravet i den foreslåede § 14 anvendelse. Dette medfører for det første, at kapital-selskaber (og erhvervsdrivende fonde) med mindst 35 medarbejdere, som ikke har gjort brug af reglerne om medarbejderrepræsentation i henhold til selskabsloven og de i medfør af selskabsloven udstedte regler herom, vil være omfattet af den foreslåede § 14 om valg af medarbejder(e) til bestyrelsen. For det andet medfører det, at kapital-selskaber (og erhvervsdrivende fonde), som har gjort brug af muligheden for en frivillig ordning, ikke er omfattet af den foreslåede § 14 om valg af medarbejder(e) til bestyrelsen.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 5*, at tilbuddets leder ikke må have stemmeret i bestyrelsen. Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da det er en videreførelse af den gældende § 14, *stk. 1* i socialtilsynsloven.

Da det fremgår af den gældende § 5 i socialtilsynsloven, at tilbud, der søger om godkendelse af socialtilsynet, skal opfylde betingelserne i socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18, som med lovforslagets § 1, nr. 7, ændres til §§ 6 og 11 a-18, vil socialtilsynet i forbindelse med godkendelse af nye tilbud som hidtil skulle sikre sig, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt. Socialtilsynet vil til brug for denne vurdering kunne anmode tilbuddet om supplerende oplysninger, hvis det er relevant og nødvendigt. Socialtilsynet vil endvidere i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn skulle påse, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt. Såfremt dette ikke er tilfældet, bør socialtilsynet gå i dialog med tilbuddet herom, og socialtilsynet vil derudover også kunne træffe afgørelse om iværksættelse af sanktioner,

herunder udstedelse af påbud til tilbuddet, jf. socialtilsynslovens § 8, stk. 2.

For at sikre en hensigtsmæssig tid for private tilbud til at indrette sig på de nye krav til bestyrelsens sammensætning foreslås det med lovforslagets § 3, stk. 1 og 6, at de nye krav, jf. den foreslåede § 14 i socialtilsynsloven skal gælde fra den 1. januar 2022, og at den samlede bestyrelse i alle private tilbud, som er omfattet af den foreslåede § 12 b, vil skulle opfylde kravene i den foreslåede § 14 fra og med den 1. januar 2025.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 46

De gældende krav til private tilbuds bestyrelser følger af socialtilsynslovens § 14, hvor det fremgår, at bestyrelsen skal sammensættes, så lederen og dennes nærtstående ikke kan udgøre flertallet i bestyrelsen, og så der er mindst ét medlem, der er uafhængigt af lederen. Lederen må derudover ikke have stemmeret i bestyrelsen. Socialtilsynet kan endvidere kun godkende tilbud oprettet som aktieselskab eller anpartsselskab, hvis selskabet har en bestyrelse, der opfylder disse betingelser. Der gælder ikke krav om tilstedeværelsen af en bestyrelse i enkeltmandsvirksomheder. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om bestyrelsessammensætning henvises til punkt 2.2.5.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede § 14 a i socialtilsynsloven, at socialtilsynet i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 10, i socialtilsynsloven, kan træffe afgørelse om, at personer, der var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, i en periode på 5 år efter socialtilsynets afgørelse om ophør ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. En sådan afgørelse kan træffes, hvis en person var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, og hvis den pågældende har forårsaget eller bidraget til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse.

Hvis et tilbud således er ophørt efter lovens ikrafttræden på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil den foreslåede bestemmelse medføre, at socialtilsynet i forlængelse heraf vil kunne træffe afgørelse om, at den tidligere leder af dette tilbud ikke vil kunne opnå ansættelse som leder af et andet tilbud inden for en periode af 5 år fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophøret.

Afgørelsen vil, jf. den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 19, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 60, kunne påklages af den person, som er adressat for afgørelsen, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Tilbuddets leder vil omfatte den øverste ansvarlige leder for

den daglige drift af det samlede tilbud. Hvis der er flere sideordnede øverst ansvarlige, vil det omfatte alle disse.

Det er en betingelse for, at der kan træffes en sådan afgørelse, at de forhold, der har ført til afgørelsen om ophør af godkendelse, kan henføres til den pågældende leders adfærd, direkte eller indirekte. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om ledelsesmæssige beslutninger fra den pågældende, hvis den pågældende ikke har reageret, hvor dette var nødvendigt, eller hvis den pågældende har modarbejdet en løsning af problemerne.

Bestemmelsen vil alene kunne finde anvendelse i de helt særlige og få tilfælde, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, som efter de gældende regler kan ske, hvis et tilbud ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, og dermed ikke har den fornødne generelle kvalitet, som ledelsen og bestyrelsen har det overordnede ansvar for at sikre, jf. ovenfor. Forud for en sådan afgørelse forudsættes det som hidtil, at der har pågået en dialog med tilbuddet, herunder med ledelsen og/eller bestyrelsen af tilbuddet med mulighed for at rette op på og kommentere på de forhold, som vil ligge til grund for et eventuelt ophør af godkendelsen. Afgørelsen vil skulle opfylde de gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder indeholde begrundelse for afgørelsen.

Bestemmelsen vil, jf. lovforslagets foreslåede § 3, stk. 7, i socialtilsynsloven, have virkning fremadrettet og vil således gælde for ledere i offentlige og private tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, og som ansættes i ledelsen af et offentligt eller privat tilbud eller indtræder i bestyrelsen for et privat tilbud fra og med lovens ikrafttræden.

Det vil være op til det konkrete tilbud, hvor den pågældende person ønsker ansættelse som leder eller indtræden i bestyrelsen, at undersøge, om den pågældende person har været leder af et andet privat tilbud, som socialtilsynet har bragt til ophør inden for de seneste fem år. Tilbuddet vil i den forbindelse bl.a. kunne anmode om en tro og love erklæring fra den pågældende om, hvorvidt personen har været ansat som leder eller været medlem af en bestyrelse i et tilbud, som er bragt til ophør af socialtilsynet inden for de seneste fem år. Tro og love erklæringen vil herefter kunne indgå i socialtilsynets samlede beslutningsgrundlag.

Da den foreslåede bestemmelse i § 14 a i socialtilsynsloven vil udgøre en betingelse for at blive og forblive godkendt, jf. den gældende § 5 i socialtilsynsloven, vil tilbuddets manglende overholdelse af den foreslåede bestemmelse kunne medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende sanktionsmulighederne i socialtilsynsloven, herunder udstedelse af påbud og ophør af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil i medfør heraf også skulle påse, at den foreslåede bestemmelse er overholdt i forbindelse med nye tilbud, der søger om godkendelse fra og med lovens ikrafttræden og i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn med allerede godkendte tilbud. Socialtilsynet vil i den forbindelse skulle lægge den

information, som tilbuddet oplyser til grund for vurderingen heraf. Det vil således være op til det enkelte private tilbud at oplyse og godtgøre, at tilbuddet opfylder kravet i bestemmelsen.

Til nr. 47

Socialtilsynslovens § 15 indeholder regler om socialtilsynets særlige opgaver ift. tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, der er oprettet som fonde. § 15, stk. 6, indeholder regler om, at socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, ud over de opgaver, som følger af socialtilsynslovens § 7-11 og 16-18, omfatter

- 1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for godkendelsen, og
- 2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsaflæggelse og revision.

Det foreslås at udvide henvisningerne i § 15, stk. 6, fra ”§§ 7-11 og 16-18” til ”§§ 7-10, 11 a, 11 b og § 12 a, stk. 2 og 3, og §§ 16-18 samt sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.” Forslaget er en følge af de nye opgaver socialtilsynet får i medfør af de foreslåede nye §§ 11 a og b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 33, og forpligtelsen for socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 12 a, stk. 2 og 3, til at føre tilsyn med, at tilbuddene indhenter straffeattester for medarbejdere og ledere, samt præciseringen i § 5, stk. 1, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, og henvisningen hertil i socialtilsynslovens § 7, stk. 1, af, at socialtilsynets godkendelse og tilsyn også omfatter tilbuddenes overholdelse af sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.

Forslaget medfører ingen ændringer af socialtilsynets forpligtelser eller opgaver efter socialtilsynslovens § 15 i forhold til tilbud oprettet som fonde.

Til nr. 48

Socialtilsynslovens § 16, stk. 1, indeholder regler om, at tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal udarbejde et årsbudget, som skal godkendes af socialtilsynet. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter henvises til punkt 2.2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af de foreslåede ændringer af socialtilsynslovens § 16, stk. 1, at det efter ”nr. 2-4” indsættes ”med undtagelse af tilbud efter § 66, stk. 1, nr. 8, i lov om social service”, og efter ”godkendt” indsættes ”af socialtilsynet”, og efter ”socialtilsynet” indsættes ”jf. § 11 b”.

Forslaget vil medføre, at tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, i socialtilsynsloven med undtagelse af tilbud efter § 66, stk. 1, nr. 8, i serviceloven, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet, som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn efter socialtilsynsloven vil skulle udarbejde et årsbudget for varetagelsen af opgaverne efter serviceloven, der skal godkendes af so-

cialtilsynet, jf. den foreslåede § 11 b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 33.

Forslaget vil desuden medføre en præcisering af, at efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, som er godkendt af socialtilsynet som anbringelsessted, jf. socialtilsynslovens § 5, fordi de har mere end 8 pladser til anbringelse af børn eller unge efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, ikke som andre tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, vil skulle udarbejde årsbudget, som skal godkendes af socialtilsynet. Det skyldes, at socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 6, stk. 4, som med lovforslagets § 1, nr. 18, vil blive stk. 3, ikke fører tilsyn med disse tilbuds organisation, ledelse og økonomi.

Forslaget vil derudover medføre, at det præciseres, at socialtilsynets godkendelse af tilbuddenes årsbudgetter sker efter den foreslåede nye § 11 b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 33.

Til nr. 49

Socialtilsynsbekendtgørelsens § 17, stk. 1 og 2, indeholder regler om grundlaget for udarbejdelse af de årsbudgetter, som tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal udarbejde og have godkendt, jf. socialtilsynslovens § 16, stk. 1.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter henvises til punkt 2.2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 16, stk. 2, i socialtilsynsloven, at årsbudgettet, jf. socialtilsynslovens § 16, stk. 1, vil skulle udarbejdes med udgangspunkt i grundlaget for tilbuddets beregning af takster, jf. regler fastsat i medføre af servicelovens § 174, stk. 3, og de indtægts- og omkostningstyper, der fremgår af beregningsgrundlaget. Årsbudgettet vil desuden skulle indeholde oplysninger om andre indtægter.

Tilbuddenes årsbudgetter vil således fortsat skulle udarbejdes med udgangspunkt i grundlaget for beregning af tilbuddets takster.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da den foreslåede bestemmelse svarer til de gældende bestemmelser i socialtilsynsbekendtgørelsens § 17, stk. 1 og 2.

Til nr. 50

Socialtilsynslovens § 16, stk. 2, indeholder regler om koncerner og koncernlignende konstruktioners udarbejdelse af en koncernnote. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter henvises til punkt 2.2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 16, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 49, bliver § 16, stk. 3, at der for koncerner og koncernlignende konstruktioner,

jf. den foreslåede § 2 a i socialtilsynsloven, ud over årsbudget for de enkelte tilbud, jf. § 16, stk. 1, i socialtilsynsloven vil skulle udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder vil skulle fremgå.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da det alene præciseres, at koncernnoten skal udarbejdes med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter.

Til nr. 51

Socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 33, vil blive indarbejdet i socialtilsynsloven som § 11 b, stk. 1, indeholder regler om, at socialtilsynet skal godkende private og offentlige tilbuds årsbudget, hvis budgettet

- 1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger henvises til punkt 2.2.3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede nye § 16 a, i socialtilsynsloven, at private tilbud inden iværksættelsen af større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer af tilbuddets fysiske rammer vil skulle forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.

Forslaget vil medføre, at private tilbuds påtænkte større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer af tilbuddets fysiske rammer vil skulle forelægges socialtilsynet og godkendes, inden disse iværksættes. Det vil således være det enkelte private tilbud, som vil skulle forelægge vedligeholdelses- eller forbedringsopgaven for socialtilsynet, herunder oplysninger om opgavens omfang og omkostningerne forbundet hermed i det tilfælde, hvor opgaven har en sådan karakter og et sådant omfang, at den må karakteriseres som ”større”.

Vurderingen af om opgaven må anses for ”større” vil indebære en konkret vurdering af opgavens omfang og omkostninger forbundet hermed holdt op imod tilbuddets økonomi. I vurderingen vil også kunne indgå, om opgaven vil medføre grundlæggende eller større ændringer af tilbuddets inden- og udendørs indretning og faciliteter f.eks. i form af større ombygninger af eksisterende fysiske rammer, nye/større tekniske installationen i eksisterende bade-, køkken- og opholdsrum m.v., etablering af særlige faciliteter for fritids- og sportsaktiviteter m.v.

Socialtilsynet vil på baggrund af forelæggelsen fra det private tilbud skulle foretage en konkret vurdering af, om formålet med vedligeholdelses- eller forbedringsopgaven, og

om den reelt vil komme brugerne og borgerne i det enkelte tilbud til gode.

Socialtilsynet vil derudover også skulle se på, om opgavens omfang og omkostning har en substantiel størrelse i forhold til tilbuddets økonomi, eller om det f.eks. vil medføre, at tilbuddet ikke længere vil være økonomisk bæredygtigt. Socialtilsynet vil på baggrund af den konkrete vurdering af opgavens omfang og omkostning holdt op imod tilbuddets økonomi skulle træffe afgørelse om, hvorvidt vedligeholdelses- eller forbedringsopgaven kan godkendes og dermed igangsættes eller ej. Det forudsættes, at socialtilsynet oplyser sagen fuldt ud i overensstemmelse med officialprincippet, inden der træffes afgørelse, herunder ved at bede om yderligere oplysninger fra tilbuddet og gå i dialog med tilbuddet om opgaven, således at tilbuddet har mulighed for at oplyse, om opgaven f.eks. har en akut karakter eller er begrundet i andre legitime forhold.

Socialtilsynets afgørelse om iværksættelse af større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer, vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der ligger til grund for socialtilsynets vurdering. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 52

Socialtilsynslovens § 16, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 47, vil blive stk. 3, indeholder regler om koncerner og koncernlignende konstruktioners udarbejdelse af en koncernnote med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernen eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler vedrørende koncerner og koncernlignende konstruktioner henvises til punkt 2.2.4.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede nye § 17, stk. 2, i socialtilsynsloven, at der for koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. den foreslåede § 2 a, stk. 1, med udgangspunkt i årsregnskaberne for koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, jf. § 17, stk. 1, vil skulle udarbejdes en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.

Forslaget vil medføre, at koncerner og koncernlignende konstruktioner vil få pligt til at udarbejde en koncernnote med udgangspunkt i de private tilbuds årsregnskaber. Koncernnoten vil skulle synliggøre den faktisk foretagne samhandel mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, så revisor og socialtilsynet vil

kunne sikre, at samhandlen ikke sker til en overpris ift. markedsprisen. Koncernnoten vil skulle beskrive de koncernforbundne (interne) handler, hvilket vil omfatte de enkelte transaktioner imellem enhederne inden for koncernen. De enkelte koncernnoter vil skulle beskrive, hvilken post der er tale om f.eks. leje af bygninger eller lønomkostninger til vikarer og beløbets størrelse.

Koncernnoten skal kunne danne grundlag for, at revisor og socialtilsynet kan vurdere, om koncerninterne handler er sket på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter, jf. punkt 2.2.4.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.4.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 53

Socialtilsynslovens § 18, indeholder regler om revision af regnskaber for private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om revision af de sociale tilbud regnskaber henvises til punkt 2.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, at revisor ved den afsluttende revision af regnskaber, jf. § 18, stk. 1, blandt andet vil skulle påse følgende:

- 1) At regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler.
- 2) At regnskabet ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.
- 3) At regnskabet ikke indeholder udgifter uvedkomme for tilbuddets virksomhed.
- 4) At regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler.
- 5) At de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- 6) At de økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, jf. § 12, stk. 5, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab.
- 7) At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen).
- 8) At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.
- 9) At der ikke i regnskabet er medregnet goodwill.
- 10) At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Forslaget vil, jf. det foreslåede § 18, stk. 3, nr. 2, som nyt medføre, at revisor fra og med årsregnskabet for 2022 for private tilbud skal vurdere, om det enkelte tilbuds årsregnskab afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.

At afvigelsen skal være ”væsentlig” vil indebære en konkret vurdering af det enkelte private tilbuds årsregnskab holdt op imod tilbuddets godkendte budget, og hvor afvigelsen skal være af et sådan omfang, at det f.eks. vurderes, at budgettet ikke har været retvisende for tilbuddets økonomi.

Hvis revisor på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte tilbuds årsregnskab holdt op imod tilbuddets godkendte budget kommer frem til, at tilbuddets årsregnskab afviger i væsentlig grad fra det godkendte budget, vil revisor skulle anføre det i revisionspåtegningen og i det foreslåede revisionsskema, jf. lovforslagets § 1, nr. 56, nedenfor. Revisor vil derudover have pligt til at oplyse socialtilsynet om forholdet, jf. den gældende § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, da oplysningen om den væsentlige afvigelse mellem tilbuddets årsregnskab og budget kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt. Revisor vil som led i orienteringen til socialtilsynet skulle oplyse, om revisor vurderer, at der er legitime forhold i tilbuddet, som kan begrunde den væsentlige afvigelse samt, revisors vurdering af årsagen/årsagerne til den væsentlige afvigelse.

Socialtilsynet vil som følge af orienteringen om den væsentlige afvigelse fra revisor, skulle foretage en vurdering af, om den væsentlige afvigelse giver anledning til at tage tilsynsmæssige skridt.

Forslaget vil derudover ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da det foreslåede § 18, stk. 3, i øvrigt svarer til den gældende § 4, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 54

Socialtilsynslovens § 18 og revisionsbekendtgørelsen indeholder regler om revision af regnskaber for private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om revision af de sociale tilbud regnskaber henvises til punkt 2.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye stk. 5 i § 18, i socialtilsynsloven, at revisor efter anmodning vil skulle give socialtilsynet supplerende oplysninger og vurderinger.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet får mulighed for at anmode revisor om supplerende oplysninger og vurderinger, hvis socialtilsynet efter en konkret vurdering finder det nødvendigt f.eks. i det tilfælde, hvor revisorpåtegningen eller protokollen ikke opfylder reglerne i socialtilsynsloven eller

revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet mangler centrale oplysninger eller vurderinger. Forslaget medfører endvidere, at revisor på baggrund af en sådan anmodning vil være forpligtet til at give de adspurgte oplysninger og vurderinger til socialtilsynet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 55

Socialtilsynslovens § 18 og revisionsbekendtgørelsen indeholder regler om revision af regnskaber for private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4. Det fremgår af § 2 i revisionsbekendtgørelsen, at revisionen af tilbuddenes regnskaber skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, og at revisor skal foretage både finansiell revision og forvaltningsrevision.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om revision af de sociale tilbud regnskaber henvises til punkt 2.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye *stk. 7 i § 18*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om, at tilbuddet skal udpege en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet af andre årsager generelt vurderer, at revisionspåtegningerne ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor forstået som et andet revisionsfirma og ikke alene en anden revisor ansat i samme firma. En sådan afgørelse vil bl.a. være relevant i det tilfælde, hvor revisoren gentagne gange ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til revisionen i henhold til revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet af andre årsager vurderer, at revisionspåtegningen og protokollen ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi. Det vil endvidere være relevant i det tilfælde, hvor revisor i øvrigt tilsidesætter sine pligter som revisor, herunder god revisorskik.

Socialtilsynets afgørelse om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor, vil være en afgørelse, som vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der ligger til grund for socialtilsynets vurdering. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen vil skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Tilsidesætter det private tilbud socialtilsynets afgørelse eller af andre årsager ikke ønsker at efterkomme socialtilsynets afgørelse om at udpege en anden revisor, bør socialtilsynet gå i dialog med tilbuddet herom og også foretage en konkret vurdering af, om den manglende udpegning af en anden revisor f.eks. indebærer, at tilbuddet ikke vurderes til at have den fornødne økonomiske kvalitet, eller at socialtilsynet i

særlig grad bliver bekymret for de økonomiske forhold i tilbuddet, hvilket vil medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende de anførte sanktionsmuligheder i socialtilsynsloven, herunder skærpet tilsyn samt i sidste instans ophør af godkendelse.

Det følger af det foreslåede nye *stk. 8 i § 18*, i socialtilsynsloven, at kommunale og regionale driftsherrer indsender den kommunale eller regionale revisionsberetning om revisionen af kommunens eller regionens regnskab til socialtilsynet.

Forslaget vil ikke medføre materielle ændringer for hverken kommuner, regioner eller socialtilsyn, da forslaget svarer til den gældende bestemmelse i socialtilsynsbekendtgørelsens § 16, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 56

Socialtilsynslovens § 18, stk. 5, indeholder regler om, at social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om revisionens tilrettelæggelse og indhold.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om revision af de sociale tilbud regnskaber henvises til punkt 2.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af *§ 18, stk. 5*, som med lovforslagets § 1, nr. 55, bliver *stk. 9*, at ministerens bemyndigelse vil blive udvidet til at omfatte fastsættelse af nærmere regler om, at revisor skal afgive en erklæring om opfyldelsen af § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven på et særskilt skema, som vil skulle indgå i revisionsprotokollen og fremsendes til socialtilsynet.

Forslaget vil medføre, at revisor på et standardiseret skema vil skulle erklære sig om sin gennemgang af og bemærkninger til de forhold, som er oplyst i det foreslåede nye § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 53.

Skemaet vil blive en del af revisionsprotokollatet til årsregnskabet, som vil skulle fremsendes til socialtilsynet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 57

Socialtilsynslovens § 18 g, indeholder regler om socialtilsynets tilsyn med økonomien i foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service. Overskriften før bestemmelsen lyder ”Budget og regnskab”.

Det foreslås, at *overskriften* før § 18 g affattes ”Økonomisk tilsyn”.

Forslaget vil medføre et fokus på § 18 g som bestemmelser

om økonomisk tilsyn og ikke alene om udarbejdelse af budget og regnskab.

Til nr. 58

Det følger af socialtilsynslovens § 18 g, at foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service skal udarbejde et budget for deres aktiviteter i forhold til varetagelse af arbejdsgiverfunktionerne. Socialtilsynsbekendtgørelsens § 28, stk. 1 og 2, indeholder nærmere regler om socialtilsynets godkendelse af budgetter for foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service.

Det følger af det foreslåede nye § 18 g, stk. 2, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet vil skulle godkende foreningens eller den private virksomheds årsbudget, hvis budgettet

- 1) ikke indeholder udgifter uvedkommende for foreningens eller den private virksomheds varetagelse af funktionen som arbejdsgiver i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service og
- 2) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af de overførte tilskud til varetagelse af arbejdsgiverfunktionerne.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da bestemmelsen svarer til det gældende § 28, stk. 1, i socialtilsynsbekendtgørelsen.

Det følger af det foreslåede nye § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet som led i godkendelsen af årsbudgettet vil skulle påse,

- 1) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og
- 2) at goodwill ikke medregnes.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da bestemmelsen svarer til det gældende § 28, stk. 2, i socialtilsynsbekendtgørelsen.

Til nr. 59

Socialtilsynslovens § 18 g, stk. 2, indeholder regler om, at foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i serviceloven, skal indsende revideret årsregnskab for deres aktiviteter i forhold til varetagelsen af arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter servicelovens §§ 95 og 96 til socialtilsynet til orientering.

Det følger af den foreslåede ændring af § 18 g, stk. 2, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 58, bliver stk. 4, at foreninger og private virksomheder, der er godkendt efter socialtilsynslovens § 18 b, stk. 1, vil skulle indsende deres reviderede årsregnskaber til socialtilsynet til orientering umiddelbart efter revisionens afslutning.

Forslaget vil medføre, at foreningerne og de private virksomheder

ikke længere vil skulle udarbejde særskilte årsregnskaber for deres aktiviteter i forhold til varetagelsen af arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i serviceloven og sende dette til socialtilsynet. Samtidig vil forslaget medføre, at socialtilsynet får indsigt i den samlede økonomi i foreningerne og de private virksomheder.

Til nr. 60

Det fremgår af § 19, stk. 1, i socialtilsynsloven, at socialtilsynets afgørelser kan påklages af de tilbud, myndigheder, foreninger eller private virksomheder, der er adressater for socialtilsynets afgørelser, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det følger af den foreslåede ændring af § 19, stk. 1, i socialtilsynsloven, at ”personer” indsættes i bestemmelsen.

Ændringen vil medføre, at i de tilfælde, hvor socialtilsynet afgørelse er adresseret til en person, vil den pågældende person kunne påklage socialtilsynets afgørelse, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvor socialtilsynet træffer afgørelse efter den foreslåede § 14 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 46, om, at en person, som var leder af et tilbud på tidspunktet for socialtilsynets afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, i en periode på 5 år ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud omfattet af socialtilsynet.

Til nr. 61

Det fremgår af § 19, stk. 2, i socialtilsynsloven, at klage over socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen af et tilbud, jf. § 5, stk. 7, og om ophør af godkendelsen af en forening eller en privat virksomhed, jf. § 18 b, stk. 4, 1. pkt., har opsættende virkning. Gør særlige forhold det påkrævet, kan socialtilsynet eller Ankestyrelsen træffe afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Socialtilsynets afgørelse efter 2. pkt. kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Det foreslås i socialtilsynslovens § 19, stk. 2, at ændre henvisningen fra ”stk. 7” til ”stk. 9”. Ændringen skal ses i sammenhæng med og som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7-13, hvorved det foreslås at ændre socialtilsynslovens § 5 på flere punkter, herunder ved at indsætte nye stykker i bestemmelsen.

Ændringen vil medføre, at det tydeliggøres, at klage over socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen af et tilbud, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 12, vil blive stk. 10, har opsættende virkning.

Til nr. 62

I socialtilsynsloven fremgår der ikke eksplicit en forpligtelse for socialtilsynene til at koordinere og samarbejde med andre myndigheder og tilsyn i relation til tilbud omfattet

af socialtilsynsloven. Dette har dog været lovgivers oprindelige hensigt, og det fremgår således af forarbejderne, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 18, at det forudsættes, at socialtilsynet koordinerer og samarbejder med tilsyn, der foretages efter andre lovgivninger. Herudover bør en tilsynsmyndighed, i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik, gøre en anden tilsynsmyndighed opmærksom på bekymrende forhold, der hører under en denne myndigheds område.

Det følger af den foreslåede § 21 a, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet i relevant omfang vil skulle samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordination af tilsynet med tilbuddene, jf. § 4, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet i relevant omfang vil skulle samarbejde med andre offentlige myndigheder i relation til tilbuddene, herunder andre tilsynsmyndigheder, som fører tilsyn efter anden lovgivning.

Pligten til at skulle samarbejde i relevant omfang vil indebære, at socialtilsynet vil skulle samarbejde med andre offentlige myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder i relation til tilbuddene, når det er relevant. Socialtilsynet vil således bl.a. skulle gå i dialog med og inddrage den eller de relevante myndigheder, når det vedrører forhold i tilbud, som ikke udelukkende er relevant for socialtilsynet i det driftsorienterede tilsyn. Det kan f.eks. være i forhold til medicinhåndtering, mulige overtrædelser af arbejdsmiljøloven, magtanvendelser m.v., hvor det vil være relevant at koordinere tilsynsindsatsen med en anden offentlig myndighed, herunder anbringende eller visiterende kommune samt anden tilsynsmyndighed.

Koordineringen med den anden myndighed vil skulle sikre, at de forskellige myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder samarbejder og således har en fælles hensigt om at kvalificere kvaliteten i tilbuddene. Forslaget vil derudover skulle sikre, at socialtilsynet får det bedst kvalificerede og oplyste grundlag i tilsynet med det konkrete tilbud. Derudover vil den eller de myndigheder, som socialtilsynet samarbejder med, også få et bedre oplysningsgrundlag.

Med bestemmelsen fastlægges en egentlig pligt for socialtilsynet til at samarbejde med andre myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder i relation til tilbuddene, når det er relevant. Dette vil understøtte, at både socialtilsynet og de andre myndigheder får de nødvendige oplysninger, jf. nærmere ovenfor. Bestemmelsen rækker dog ikke videre og fastlægger ikke, at socialtilsynet herudover skal facilitere et tværgående samarbejde, idet det forudsættes, at de øvrige relevante tilsyn også varetager dette.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.3.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 63

Socialtilsynslovens § 23, stk. 1, indeholder en overordnet bestemmelse om, at socialtilsynets drift finansieres af kom-

munerne efter objektive kriterier, jf. § 23, stk. 2, og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster for godkendelse og driftsorienteret tilsyn, jf. stk. 3 og 4. Bestemmelsen er ikke længere tidssvarende, da socialtilsynets drift også kan finansieres på anden måde end ved objektiv finansiering og opkrævning af takst f.eks., jf. § 23, stk. 5, på grundlag af en aftale om varetagelse af andre opgaver end de opgaver, der fremgår af socialtilsynslovens § 2.

Det foreslås, at § 23, stk. 1, i socialtilsynsloven ophæves.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da bestemmelsen ikke har noget selvstændigt indhold.

Til nr. 64

Det følger af socialtilsynslovens § 23, stk. 2, at opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, finansieres af de kommuner, hvor det enkelte socialtilsyn godkender og fører tilsyn, jf. § 2, stk. 2 og 3, efter objektive kriterier.

Det foreslås, at ”generelt godkendte plejefamilier og kommunale” udgår i socialtilsynslovens § 23, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 64, bliver stk. 1. Ændringen skal ses som en konsekvens af, at reglerne om plejefamilier blev ændret med vedtagelsen af Lov nr. 1530 om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven (Mere kvalitet i plejefamilier) af 18. december 2018, hvorefter kommunale plejefamilier blev erstattet af plejefamilietyperne ”almene plejefamilier”, ”forstærkede plejefamilier” og ”specialiserede plejefamilier”.

Den foreslåede ændring vil således medføre, at det bliver tydeligt, at opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, finansieres af de kommuner, hvor det enkelte socialtilsyn godkender og fører tilsyn, jf. § 2, stk. 2 og 3, efter objektive kriterier.

Til nr. 65

Socialtilsynslovens § 23, stk. 5, indeholder regler om finansiering af socialtilsynets varetagelse af andre opgaver for kommuner, regionsråd eller tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2. I disse tilfælde dækkes omkostningerne hertil af den pågældende kommune eller det pågældende regionsråd eller tilbud på grundlag af den konkrete aftale.

Det foreslås, at der i socialtilsynsloven § 23, stk. 5, som med lovforslagets § 1, nr. 63, bliver stk. 4, indsættes ”jf. dog stk. 5” efter ordet ”aftale”.

Den foreslåede ændring, hvormed der henvises til § 23, stk. 5, vil medføre, at det præciseres, at det ikke kun er kommuner, regioner eller tilbud, der kan indgå aftale med socialtilsynet om varetagelse af andre opgaver, end de opgaver, der er nævnt i socialtilsynslovens § 2, og hvor omkostningerne derfor dækkes af opdragsgiver ifølge aftale, men

at dette også er tilfældet, når socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen udfører tilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Til nr. 66

Det følger af socialtilsynslovens § 23, stk. 7, at socialtilsynet i 2014 og 2015 kunne indregne udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele, jf. stk. 2.

Det foreslås at konsekvensændre henvisningen i socialtilsynslovens § 23, stk. 7, som med lovforslagets § 1, nr. 63, vil blive stk. 6, fra stk. 2 til stk. 1, Den foreslåede ændring er alene af teknisk karakter og medfører ikke materielle ændringer.

Den foreslåede konsekvensændring vil medføre, at det er tydeligt, at socialtilsynet i 2014 og 2015 kunne indregne udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele, jf. stk. 2, der som følge af lovforslaget § 1, nr. 63, vil blive stk. 1.

Til nr. 67

Socialtilsynslovens § 23, stk. 8, indeholder en bemyndigelse til social- og ældreministeren til at fastsætte regler om finansieringen, herunder om opkrævning og beregning af finansieringsandelene samt om indregning af etableringsudgifter, jf. § 23, stk. 7.

Det foreslås at konsekvensændre henvisningen i socialtilsynslovens § 23, stk. 8, der på baggrund af lovforslagets § 1, nr. 63, vil blive stk. 7, fra stk. 7 til stk. 6. Den foreslåede ændring er alene af teknisk karakter og medfører ikke materielle ændringer.

Den foreslåede konsekvensændring vil medføre at det er tydeligt, at de etableringsudgifter, der kan fastsættes regler om, er dem som følger af socialtilsynslovens § 23, stk. 7, der som følge af lovforslagets § 1, nr. 63, vil blive stk. 6.

Til nr. 68

Socialtilsynslovens § 24 indeholder regler, som beskriver Socialstyrelsens rolle i forhold til de fem socialtilsyn. Socialstyrelsens funktion i den forbindelse betegnes "auditfunktionen" og består i løbende at understøtte og følge socialtilsynenes godkendelses- og tilsynspraksis. Socialstyrelsen udarbejder som led i rollen som auditfunktion en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed, som indeholder fakta og nøgletal om socialtilsynenes aktiviteter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 24, stk. 1, i socialtilsynsloven, at Socialstyrelsen understøtter løbende socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialstyrelsen følger derudover løbende socialtilsynenes praksis for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens

formål, jf. § 1, så det sikres, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Med det foreslåede stk. 1, præciseres det, at Socialstyrelsens opgave i forhold til socialtilsynene er løbende at følge og understøtte socialtilsynene i udførelsen af deres opgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialstyrelsens opgave i forhold til at følge og understøtte socialtilsynenes praksis har til formål at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, så det sikres, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

I bestemmelsen er der overladt et råderum til Socialstyrelsen, således at Socialstyrelsen selv løbende vil skulle vurdere, hvordan socialtilsynene bedst kan understøttes og følges i udførelsen af deres opgave. Socialstyrelsen har forskellige muligheder for at understøtte en ensartet og kvalificeret praksis i de fem socialtilsyn. Opgaven med at følge tilsynenes praksis omsættes gennem løbende analyse- og evalueringsaktiviteter f.eks. faglige undersøgelser, stikprøver, audits eller interviews, der har til formål at belyse tilsynspraksis med særligt fokus på ensartethed.

Opgaven med at understøtte socialtilsynenes praksis omsættes gennem udviklings-, implementerings- og formidlingsaktiviteter, der har til formål at understøtte en systematisk, ensartet og faglig kompetent tilsynspraksis, fx gennem netværk, løbende ledelsesdialog, faglige vejledninger, temadage, fagkonferencer samt udarbejdelse og løbende opdatering af en webbaseret håndbog for tilsynsførende.

Det følger af den foreslåede § 24, stk. 2, i socialtilsynsloven, at socialtilsynene, efter beslutning fra Socialstyrelsen, skal deltage i de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Socialstyrelsen vil kunne beslutte, hvilke af de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter i kraft af deres rolle som auditfunktion, som socialtilsynene vil skulle deltage i.

Aktiviteterne vil skulle have til formål at sikre, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Aktiviteterne, som socialtilsynene vil skulle deltage i, hvis Socialstyrelsens auditfunktion beslutter det, vil bl.a. kunne omfatte deltagelse i faglige og praksiskoordinerende netværk, implementering af nye regler, auditforløb, interviews, fagkonferencer, praksisbesøg m.v.

Antallet og omfanget af aktiviteter med obligatorisk deltagelse vil kunne variere over tid, da dette vil bero på socialstyrelsens konkrete vurdering af, hvad der skønnes nødvendigt for at sikre en ensartet, systematisk og fagligt kompetent praksis på et givent tilsynsfagligt område.

Socialstyrelsen vil skulle tilrettelægge aktiviteterne således,

at der tages hensyn til socialtilsynets kerneopgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialtilsynene vil derfor som udgangspunkt skulle inddrages i planlægningen af, hvordan de understøttende aktiviteter mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges.

Socialstyrelsen vil også fortsat, på baggrund af det foreslåede § 24, stk. 1, skulle afholde fagligt understøttende aktiviteter, som ikke nødvendigvis vil være obligatoriske at deltage i, for og i samarbejde med socialtilsynene.

Socialstyrelsen vil som led i den løbende monitorering skulle følge op på socialtilsynenes deltagelse i aktiviteterne samt offentliggøre vurderingen heraf i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som fremgår af det foreslåede nye stk. 4 i socialtilsynslovens § 24.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 3, i socialtilsynsloven, at socialtilsynene skal tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om. Det foreslåede stk. 3 er en videreførelse af den gældende § 24, stk. 2, i socialtilsynsloven.

Socialtilsynene vil således fortsat skulle tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

Socialstyrelsen vil som hidtil ikke have adgang til oplysninger om privatpersoners forhold i videre omfang, end hvad der følger af principperne i databeskyttelseslovgivningen, herunder principperne om proportionalitet og relevans. Såfremt at der måtte indgå personoplysninger i det materiale, som styrelsen måtte anmode et socialtilsyn om, skal socialtilsynet derfor anonymisere disse med mindre behandlingen af personoplysningerne er nødvendig for, at Socialstyrelsens myndighedsudøvelse.

Det følger af den foreslåede § 24, stk. 4, 1. pkt., i socialtilsynsloven, at Socialstyrelsen hvert år offentliggør en rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende § 24, stk. 1, 2. pkt., i socialtilsynsloven, som foreslås videreført uændret. Socialstyrelsen vil således fortsat skulle udarbejde og offentliggøre en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Det følger af det foreslåede § 24, stk. 4, 2. pkt., i socialtilsynsloven, at årsrapporten bl.a. vil skulle indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det seneste år og vil skulle vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som det også er tilfældet i dag, bl.a. vil skulle indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det forgangne år samt vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og

føre tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier over de seneste år.

Det følger af den foreslåede § 24, stk. 4, 3. pkt., i socialtilsynsloven, at årsrapporten særligt skal fokusere på at vurdere, om de enkelte socialtilsyns praksis er med til at opfylde lovens formål, jf. § 1, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed vil skulle være et særligt fokus på at vurdere, om de fem socialtilsyn opfylder socialtilsynslovens formål, jf. socialtilsynslovens § 1, hvorefter socialtilsynet skal have en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene. Som led heri vil årsrapporten særskilt skulle behandle, om de enkelte socialtilsyn har en uensartet praksis i forhold til udvalgte tilsynsfaglige områder, da dette har en central betydning ift. retssikkerheden for tilbuddene og borgerne. Afrapporteringen i Socialstyrelsens årlige rapport skal baseres på Socialstyrelsens formålsbestemte analyser og følgeaktiviteter, der dokumenterer en uensartet praksis på tværs af socialtilsynene. Endvidere kan Socialstyrelsen i sin vurdering inddrage veldokumenterede og efterprøvede eksempler på en uensartet praksis fra anden side, eksempelvis fra tilbuds/plejefamiliers interesseorganisationer, andre tilsynsmyndigheder, fagcentre i Socialstyrelsen, Ombudsmanden eller andre relevante organisationer. Endvidere kan kvalitetsdata om tilbudsvurderinger samt udvalgte nøgletal (f.eks. om brugen af sanktioner og anmeldte/uanmeldte tilsynsbesøg) på tværs af tilbudstyper og ejerforhold indgå som en del af det datamæssige grundlag for analyserne.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 24, stk. 5, i socialtilsynsloven, at kommunalbestyrelsen, jf. lovens § 2, stk. 2, vil skulle behandle Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, jf. § 24, stk. 4, på et møde senest tre måneder efter, at rapporten er offentliggjort.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den enkelte kommunalbestyrelse, som er ansvarlig for det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse, jf. lovens § 2, stk. 2, vil være forpligtet til at behandle Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed på et kommunalbestyrelsesmøde. Der foreslås således et delegationsforbud i forhold til kommunalbestyrelsens behandling af rapporten, dvs. at kommunalbestyrelsen ikke kan overlade behandlingen til et udvalg eller til den kommunale forvaltning.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at sikre overholdelsen af gældende lovgivning. Det findes derfor hensigtsmæssigt, at Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed vil blive behandlet politisk i den enkelte kommunalbestyrelse.

Kravet vil indebære, at der vil skulle ske en aktiv politisk

drøftelse af Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed med fokus på, om det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse og sagsbehandling er tilfredsstillende og i overensstemmelse med socialtilsynslovens formål, herunder om de fem socialtilsyn varetager godkendelses- og tilsynsopgaven på en ensartet måde, eller om der i den enkelte kommune eller i flere kommuner i fællesskab bør iværksættes tiltag til forbedringer heraf.

Kommunalbestyrelsens behandling af årsrapporten vil skulle ske senest tre måneder efter, at den årlige rapport er offentliggjort.

Der stilles ikke krav om opfølgning på mødebehandlingen i form af f.eks. tilbagemelding til Social- og Ældreministeriet eller Socialstyrelsen på resultatet af kommunalbestyrelsens behandling. Opfølgningen gøres herved til et anliggende i den enkelte kommune, herunder i forhold til en beslutning om, hvorvidt der på baggrund af mødebehandlingen skal iværksættes initiativer til forbedring og ensartning af det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse. Social- og Ældreministeriet vil dog bl.a. kunne indhente oplysninger om beslutninger og forventninger vedrørende udviklingen på det sociale område efter retssikkerhedslovens § 83 og anmode den ansvarlige kommunalbestyrelse og om oplysninger dokumenter herom efter § 63 i lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 om kommunernes styrelse (herefter kommune-styrelsesloven).

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af det foreslåede § 24, *stk. 6*, i socialtilsynsloven, at social- og ældreministeren efter inddragelse af Socialstyrelsen bemyndiges til at fastsætte regler for socialtilsynenes udførelse af opgaven med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, *stk. 1*, herunder om formen og tilrettelæggelsen af denne, for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, og har en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent godkendelses- og tilsynspraksis.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at social- og ældreministeren vil kunne udstede regler om socialtilsynenes udførelse af deres godkendelses- og tilsynsopgaven inden for rammerne af de til enhver tid gældende regler.

Den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om formen, tilrettelæggelsen og udførelse af socialtilsynet opgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven.

Reglerne vil særligt være relevante at udstede på områder, hvor der er behov for at styrke ensartetheden af socialtilsynenes godkendelses- og tilsynspraksis på tværs af de fem socialtilsyn. Reglerne vil f.eks. også være relevante at udstede i de tilfælde, hvor lovgivningen overlader en bred faglig skønsmæssig ramme til socialtilsynet, og hvor der således kan være behov for rammesætte dette skøn. Det kan f.eks. være regler om centrale elementer af socialtilsynenes opga-

vevaretagelse som f.eks. dele af dialogforpligtelsen eller det risikobaserede tilsyn.

Reglerne vil skulle udarbejdes efter inddragelse af Socialstyrelsen.

Omfanget og karakteren af reglerne vil kunne variere i forhold, i det dette til enhver tid vil afhænge af udviklingen i praksis og hvilke opmærksomhedspunkter, det giver anledning til, f.eks. i forhold til uensartet eller usystematisk tilsynspraksis, som konstateres på baggrund af aktiviteter, henvendelser m.v.

Socialtilsynene vil være forpligtede til at implementere, forankre og følge de regler, som udstedes i medfør af bemyndigelsen, i deres praksis med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud.

Socialstyrelsen vil som led i den løbende monitorering skulle følge op på, om reglerne implementeres og følges samt offentliggøre en vurdering heraf i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Generelt om de foreslåede ændringer af socialtilsynslovens § 24, bemærkes det, at ansvarsfordelingen mellem socialtilsynene og Socialstyrelsen videreføres uændret. Socialstyrelsen gives således med lovforslaget udelukkende nogle nye redskaber til at udføre deres opgave med løbende at understøtte og følge socialtilsynenes godkendelses- og tilsynspraksis.

Hensigten med at styrke Socialstyrelsens rolle er at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, så det sikres, at socialtilsynenes godkendelses- og tilsynsopgave varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde. Socialstyrelsens opgaver og beføjelser i forhold til at følge og understøtte socialtilsynenes virke indebærer i praksis, at Socialstyrelsen vil kunne blive bekendt med, at socialtilsynene ikke lever op til lovgivningen. Socialstyrelsen har endvidere fået nogle redskaber til at fremme, at socialtilsynene lever op til lovens formål.

Det bemærkes i den forbindelse, at det kommunale og regionale tilsyns kompetence i forhold til de fem kommunalbestyrelser, der varetager funktionen som et af de fem socialtilsyn, ikke berøres af ændringerne af socialtilsynslovens § 24.

Det kommunale og regionale tilsyn varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Boligministeriet som overordnet tilsynsmyndighed efter reglerne i kapitel VI og VII i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 48 af 15. januar 2019. Tilsynet kan se på, om kommuner og regioner overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Tilsynet er et retligt tilsyn. Tilsynet kan således ikke tage stilling til, om kommuners og regioners dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige eller til spørgsmål om skønsudøvelse, så længe skønnet udøves

inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen. Tilsynet omfatter fortsat heller ikke tilfælde, hvor særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage eller har taget stilling til den pågældende sag.

Hvis Socialstyrelsen som led i sit virke bliver bekendt med forhold vedrørende socialtilsynenes overholdelse af lovgivningen, som hører under det kommunale og regionale tilsyns kompetence, kan Socialstyrelsen på den baggrund underrette det kommunale og regionale tilsyn i Ankestyrelsen. Det kan blandt andet være relevant, hvis Socialstyrelsen finder, at Socialstyrelsens egne redskaber ikke er tilstrækkelige. Der vil i almindelighed ikke være særlig anledning til at rejse en tilsynssag over for en kommunalbestyrelse, der er ansvarlig for varetagelsen af funktionen som socialtilsyn, hvis Socialstyrelsens egne redskaber over for det pågældende socialtilsyn er tilstrækkelige.

Hvis det kommunale og regionale tilsyn i Ankestyrelsen fra anden side bliver bekendt med, at et socialtilsyn muligvis ikke overholder lovgivningen, vil det omvendt ofte være relevant for Ankestyrelsen at inddrage Socialstyrelsen med henblik på at vurdere, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag i det kommunale og regionale tilsyn.

Efter § 48 a i lov om kommunernes styrelse beslutter Ankestyrelsen selv, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag.

Til § 2

Til nr. 1

Serviceovens § 4, stk. 4, indeholder regler om, at kommunen, i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan anvende et tilbud i op til tre uger, uden at tilbuddet er godkendt af socialtilsynet. Socialtilsynet skal orienteres om anvendelsen af det ikkegodkendte tilbud. Socialtilsynet kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at det ikkegodkendte tilbud kan anvendes i yderligere tre uger.

Det følger af den foreslåede ændring af § 4, stk. 4, 2. pkt., i serviceloven, at ordet ”straks” indsættes efter ”orienteres” og at ”ikkegodkendte tilbud” ændres til ”tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet”.

Det foreslåede vil medføre, at socialtilsynet straks skal orienteres om den akutte anvendelse af et tilbud, som ikke allerede er godkendt af socialtilsynet.

Den visiterende eller anbringende kommune vil således fortsat skulle orientere socialtilsynet om, at kommunen har truffet afgørelse om at anvende et tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet, i op til tre uger på grund af et akut behov for at visitere eller anbringe en borger, hvor det ikke har været muligt at finde et egnet, godkendt tilbud.

Med den foreslåede ændring vil det blive tydeliggjort, at orienteringen til socialtilsynet vil skulle ske straks. Denne op-

lysningspligt til socialtilsynet skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 5, stk. 6, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, hvorefter socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at forlænge anvendelsen af tilbuddet, som ikke er godkendt, med yderligere tre uger. Herefter skal den pågældende borger visiteres til et egnet, godkendt tilbud.

Bestemmelsens anvendelsesområde vil således ikke med den foreslåede ændring blive udvidet. Bestemmelsen vil således fortsat kun kunne anvendes i de situationer, hvor kommunen har et akut behov for at placere i et tilbud, og hvor der enten er behov for, at kommunen opretter et særligt tilbud, som kan godkendes af socialtilsynet, eller for at der bliver en ledig plads i et eksisterende egnet tilbud. Af denne årsag vil bestemmelsen heller ikke finde anvendelse for tilbud efter §§ 109 og 110 i serviceloven, da det i disse tilbud ikke er kommunalbestyrelsen, som visiterer til tilbuddet, men i stedet lederen af tilbuddet, som træffer afgørelse op optagelse i tilbuddet.

De særlige grunde, som kan begrunde socialtilsynets forlængelse af en perioden på tre uger med yderligere tre uger, vil fortsat også f.eks. kunne være, at etablering af et egnet tilbud er i gang, og at der er maksimalt tre uger, til det kan tages i brug, eller at kommunen med sikkerhed ved, at der inden for tre uger vil blive en ledig plads i et egnet, godkendt tilbud.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår forudsætningsvist af servicelovens § 5, stk. 8, at kommunerne har mulighed for at indgå driftsaftaler med andre kommuners tilbud, regionale tilbud eller private tilbud forstået som generelle aftaler om drift af det pågældende tilbud. I § 5, stk. 8, betegnes en driftsaftale som en ”generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn”.

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede ændring af servicelovens § 5, stk. 8, at ”generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn” ændres til ”driftsaftale”.

Forslaget vil medføre at den omtalte type aftaler mellem kommuner og tilbud fremover vil skulle betegnes ”driftsaftaler”. Forslaget vil hertil medføre en mere hensigtsmæssig og konsistent begrebsanvendelse og vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer. Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, samt § 2, nr. 5 og 6.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af servicelovens § 14, stk. 2, at det kun er de tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, der kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning.

Tilbud og socialtilsyn har bl.a. efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, §§ 13 og 18 og § 20, stk. 3, samt Tilbudsportalsbekendtgørelsen §§ 9 og 10 pligt til at indberette en række oplysninger på Tilbudsportalen.

Af servicelovens § 14, stk. 4, fremgår det, at Socialstyrelsen gennemfører stikprøvekontrol med oplysninger om tilbuddene på Tilbudsportalen. Socialstyrelsens stikprøvekontrol indebærer en kontrol af, om oplysningerne om tilbuddene i Tilbudsportalen er i overensstemmelse med de faktiske forhold, og om oplysningerne om tilbuddene i Tilbudsportalen er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik.

Det følger af det foreslåede nye *nr. 1, i § 14, stk. 4*, i serviceloven, at Socialstyrelsens stikprøvekontrol også omfatter, at tilbud og plejefamilier, som skal være registreret i Tilbudsportalen, jf. stk. 2, også har indberettet de oplysninger, som tilbuddene og plejefamilierne er forpligtet til.

Med den foreslåede bestemmelse præciseres det, hvad der oprindeligt har været lovgivers intention, og hvad der har været praksis i Socialstyrelsen. Det foreslåede nr. 1 præciserer således, at Socialstyrelsen også kan føre stikprøvekontrol med, at tilbud og plejefamilier har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til efter de til enhver tid gældende regler.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Servicelovens § 14, stk. 5, indeholder regler om, at Socialstyrelsen som led i stikprøvekontrollen med oplysninger om tilbuddene på Tilbudsportalen kan udstede påbud til et tilbud, hvis tilbuddets oplysninger på Tilbudsportalen ikke stemmer overens med de faktiske forhold eller ikke er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik. Hvis tilbuddet ikke følger påbuddet inden for fire uger, kan Socialstyrelsen markere dette på Tilbudsportalen, jf. servicelovens § 14, stk. 6.

Det følger af det foreslåede nye *nr. 1, i § 14, stk. 5*, i serviceloven, at Socialstyrelsen også kan udstede påbud til et tilbud eller en plejefamilie, hvis tilbuddet eller plejefamilien ikke har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til.

Med den foreslåede bestemmelse præciseres det, hvad der oprindeligt har været lovgivers intention, og hvad der har været praksis i Socialstyrelsen. Det foreslåede nr. 1 præciserer således, at Socialstyrelsen kan træffe afgørelse om påbud til et tilbud eller en plejefamilie, når tilbuddet eller

plejefamilien ikke har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til efter de til enhver tid gældende regler.

Hvis tilbuddet eller plejefamilien ikke opfylder påbuddet inden for fristen og dermed ikke har indberettet de påkrævede oplysninger, kan Socialstyrelsen i sidste ende træffe afgørelse om markering i Tilbudsportalen, jf. servicelovens § 14, stk. 6. Markeringen offentliggøres i Tilbudsportalen i tilknytning til tilbuddets side.

Socialstyrelsens iværksættelse af påbud til et tilbud og markering i Tilbudsportalen vil udgøre afgørelser. Socialstyrelsen vil derfor forud for en sådan afgørelse skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og begrundelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår forudsætningsvist af servicelovens § 66, stk. 3, at kommunerne har mulighed for at indgå driftsaftaler med andre kommuners tilbud, regionale tilbud eller private tilbud forstået som generelle aftaler om drift af det pågældende tilbud. I § 66, stk. 3, betegnes en driftsaftale som en "aftale".

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede ændring af servicelovens § 66, stk. 3, at "aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn" ændres til "driftsaftale med tilbuddet".

Forslaget vil medføre, at den omtalte type aftaler mellem kommuner og tilbud fremover vil skulle betegnes "driftsaftaler". Forslaget vil hertil medføre en mere hensigtsmæssig og konsistent begrebsanvendelse og vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer. Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, samt § 2, nr. 2 og 6.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår forudsætningsvist af servicelovens § 148 a, stk. 2, at kommunerne har mulighed for at indgå driftsaftaler med andre kommuners tilbud, regionale tilbud eller private tilbud forstået som generelle aftaler om drift af det pågældende tilbud. I § 148 a, stk. 2, betegnes en driftsaftale som en "aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn".

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede ændring af servicelovens § 148 a, stk. 2, at "aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn" ændres til "driftsaftale med tilbuddet".

Forslaget vil medføre, at omtalte type aftaler mellem kommuner og tilbud fremover vil skulle betegnes ”driftsaftaler”. Forslaget vil hertil medføre en mere hensigtsmæssig og konsistent begrebsanvendelse og vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer. Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, samt § 2, nr. 2 og 5.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2022.

Da socialtilsynsloven og serviceloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, vil de foreslåede ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i *stk. 2*, at socialtilsynslovens § 2, stk. 4, som foreslås nyaffattet ved lovforslagets § 1, nr. 4, træder i kraft den 1. juli 2022.

Forslaget vil medføre, at et tilbud eller plejefamilie, der skifter adresse eller en koncern eller koncernlignende konstruktion, der skifter hovedadresse fra og med den 1. juli 2022, og af den grund vil blive underlagt driftsorienteret tilsyn fra et andet socialtilsyn, fortsat vil høre under det oprindelige socialtilsyn i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.4.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger og til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne dertil.

Det foreslås i *stk. 3*, at for private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, som er godkendt af socialtilsynet efter socialtilsynslovens § 5 før lovens ikrafttræden, og som ikke opfylder kravet i socialtilsynslovens § 12 b som affattet ved denne lovs § 1, nr. 43, senest den 1. januar 2025, bortfalder godkendelsen efter socialtilsynslovens § 5 den 1. januar 2025, jf. dog stk. 4.

Forslaget vil medføre, at private tilbud, som er oprettet som personligt ejede virksomheder, og som er godkendt af socialtilsynet efter socialtilsynslovens § 5 inden lovens ikrafttræden, får 3 år til at indrette sig på de nye regler og enten omdanne virksomheden til selvejende institution, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar eller at lukke virksomheden.

Retligt set betyder en omdannelse af virksomheden til en anden virksomhedsform, at den eksisterende virksomhed nedlægges og at der i stedet etableres en ny i en anden virksomhedsform. Der skal ikke nødvendigvis ske ændringer i tilbuddet som sådan, målgruppe, pædagogik, fysiske rammer, personale m.v.

Socialtilsynet vil skulle påse, at de omfattede tilbud er over-

gået til én af de nævnte virksomhedsformer i den foreslåede § 12 b i socialtilsynsloven, inden den 31. december 2024. Da et tilbuds overgang fra én virksomhedsform til en anden virksomhedsform, vil udgøre en væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse, vil tilbuddet skulle oplyse socialtilsynet herom, og socialtilsynet vil bl.a. skulle vurdere, om ændringen vil medføre en ændring af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil derudover, som det også følger af gældende regler, skulle påse, at tilbuddet fortsat opfylder de øvrige krav til at være godkendt, herunder de foreslåede krav til bestyrelsessammensætning, vedtægt, økonomi m.v.

Det antages, at tilbud og kommuner i praksis ikke indgår konkrete aftaler eller generelle driftsaftaler der indeholder opsigelsesvarsler, der overstiger tre år. Derfor gives private tilbud, som efter 1. januar 2025 ikke længere kan være godkendt af socialtilsynet i den eksisterende virksomhedsform, en 3-årig overgangsperiode, så de private tilbud har mulighed for at opfylde deres forpligtelser over for de kommuner, som de har indgået aftaler med.

Det er det enkelte tilbuds ansvar, at indgåede aftaler, hvad end der er tale om generelle aftaler om drift af tilbud eller aftaler om køb af en eller flere enkeltpladser, opsiges i tid til, at de kan nå at ophøre senest den 31. december 2024.

Hvis der imidlertid måtte være tilbud oprettet som personligt ejede virksomheder, som inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 har indgået aftaler med kommuner, der har en tidsmæssig udstrækning, så de ikke kan nå at blive opsagt til ophør senest den 31. december 2024, foreslås der i *stk. 4* en dispensationsordning, så socialtilsynet efter ansøgning fra tilbuddet kan træffe afgørelse om forlængelse af fristen i det foreslåede stk. 3. Fristen vil skulle forlænges, så den tager højde for de konkrete aftaler og opsigelsesvarsler. Dermed får også disse tilbud mulighed for at opfylde de forpligtelser, som de har indgået aftale med en eller flere kommuner om.

Socialtilsynets afgørelser om forlængelse af fristen vil efter forslaget ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger samt lovforslagets § 1, nr. 43, og bemærkningerne dertil.

Det foreslås i *stk. 5*, at socialtilsynslovens § 13 som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 44, ikke vil skulle gælde for private tilbud, der er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber. For disse private tilbud vil de hidtil gældende regler i socialtilsynslovens § 13 fortsat finde anvendelse. Det betyder, at disse tilbud, som efter det foreslåede § 3, stk. 3, stadig kan være godkendt af socialtilsynet indtil udgangen af 2024, hvis de er godkendt af socialtilsynet inden lovens ikrafttræden, eller som har fået dispensation fra fristen, jf. den foreslåede § 3, stk. 4, så de kan være godkendt af socialtilsynet også efter 1. januar 2025, fortsat ikke skal have en vedtægt.

Det foreslås i *stk. 6*, at den foreslåede § 14 i socialtilsyns-

loven som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 45, kun skal have virkning for udpegning af medlemmer til bestyrelsen for private tilbud omfattet af den foreslåede § 12 b i socialtilsynsloven som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 43, som foretages efter lovens ikrafttræden. Det foreslås også, at fra den 1. januar 2025 vil den samlede bestyrelse i alle private tilbud omfattet af den foreslåede § 12 b i socialtilsynsloven, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 43, skulle opfylde kravene i den foreslåede § 14 i socialtilsynsloven, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 45.

Dette vil medføre, at eksisterende bestyrelser for private sociale tilbud omfattet af socialtilsynet ikke vil skulle opfylde de nye krav til bestyrelsernes sammensætning allerede fra lovens ikrafttræden, men at dette i udgangspunktet skal ske gradvist i forbindelse med nyudpegning af bestyrelsesmedlemmer over en 3-årig periode.

Fra den 1. januar 2025 vil den samlede bestyrelse for det enkelte tilbud dog skulle opfylde kravene i den foreslåede § 14 i socialtilsynsloven. Det vil således betyde, at der på dette tidspunkt, vil skulle være sket en udskiftning af nuværende bestyrelsesmedlemmer.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger samt lovforslagets § 1, nr. 45, og bemærkningerne dertil.

Det foreslås i *stk. 7*, at den foreslåede nye § 14 a i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 46, kun skal have virkning for ansættelse af ledere i eller udpegning af medlemmer til bestyrelsen for private tilbud omfattet af den foreslåede § 12 b i socialtilsynsloven, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 43, som foretages efter lovens ikrafttræden.

Dette vil medføre, at den foreslåede § 14 a kun vil finde anvendelse for ansættelse af ledere og udpegning af bestyrelsesmedlemmer, fra lovens ikrafttræden, og hvis socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddet efter lovens ikrafttræden.

Er et tilbud således ophørt efter lovens ikrafttræden på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil eksempelvis den tidligere leder af dette tilbud ikke kunne opnå ansættelse som leder eller medlem af bestyrelsen for et andet tilbud inden for en periode af 5 år fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophøret.

Det vil være op til det konkrete tilbud, hvor den pågældende person ønsker ansættelse som leder eller indtræden i bestyrelsen, at undersøge, om den pågældende person har været leder af eller har indgået i bestyrelsen af et andet privat tilbud, som socialtilsynet har bragt til ophør inden for de seneste 5 år.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til lovforslagets § 1, nr. 46, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i *stk. 8*, at § 17, stk. 2, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 52, om udarbejdelse af koncernnote, og § 18, stk. 3, nr. 2, i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 53, om at private tilbuds revisorer skal påse, at tilbuddets regnskab ikke afviger væsentligt fra det godkendte budget, finder anvendelse fra og med regnskabsåret 2022.

Dette vil medføre, at udarbejdelse af koncernnote med udgangspunkt i årsregnskaberne for koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, jf. den foreslåede § 17, stk. 2, skal ske først gang i forbindelse med regnskabsåret 2022.

Det vil desuden medføre, at den foreslåede § 18, stk. 3, nr. 2, som medfører, at revisor skal påse, at det private tilbuds regnskab ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget, finder anvendelse første gang i forbindelse med tilbuddets regnskab for regnskabsåret 2022.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1377 af 21. september 2020, foretages følgende ændringer:

§ 2. Inden for hver region har kommunalbestyrelsen i en af kommunerne ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, og for at godkende og føre tilsyn med de foreninger og private virksomheder, som er nævnt i § 18 a. Kommunalbestyrelserne, som varetager denne funktion, benævnes i denne lov socialtilsyn.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i følgende kommuner varetager funktionen som socialtilsyn efter stk. 1, jf. dog stk. 3 og 4:

- 1) Frederiksberg Kommune i Region Hovedstaden.
- 2) Holbæk Kommune i Region Sjælland.
- 3) Faaborg-Midtfyn Kommune i Region Syddanmark.
- 4) Silkeborg Kommune i Region Midtjylland.
- 5) Hjørring Kommune i Region Nordjylland.

Stk. 3. Fra reglen i stk. 2 gælder følgende undtagelser:

- 1) Socialtilsynet i Region Syddanmark varetager opgaven i Frederiksberg Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Hovedstaden, hvor Frederiksberg Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.
- 2) Socialtilsynet i Region Hovedstaden varetager opgaven i Holbæk Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Sjælland, hvor Holbæk Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.
- 3) Socialtilsynet i Region Sjælland varetager opgaven i Hjørring Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Nordjylland, hvor Hjørring Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.
- 4) Socialtilsynet i Region Nordjylland varetager opgaven i Silkeborg Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Midtjylland, hvor Silkeborg Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.
- 5) Socialtilsynet i Region Midtjylland varetager opgaven i Faaborg-Midtfyn Kommune og opgaven vedrørende tilbud beliggende i andre kommuner i Region Syddanmark, hvor Faaborg-Midtfyn Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.

1. I § 2, *stk. 2*, ændres »stk. 3 og 4:« til: »stk. 3, 4 og 6:«.

2. I § 2, *stk. 3, nr. 1-5*, ændres »aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser« til: »driftsaftale med tilbuddet, jf. dog stk. 6«.

3. I § 2, *stk. 3*, indsættes som *nr. 6*:

»6) Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse. Koncerner har hovedadresse, hvor moderselskabet har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13. Koncernlignende

Stk. 4. Private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse.

Stk. 5. ---

§ 5. Socialtilsynet træffer efter ansøgning og dialog med ansøger afgørelse om godkendelse som generelt egnet af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, såfremt tilbuddet opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 12-18.

konstruktioner har hovedadresse, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.«

4. § 2, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Hvis et tilbud eller en plejefamilie, jf. § 4, stk. 1, skifter adresse, eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, og dette medfører, at tilbuddet, plejefamilien eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien eller tilbud, der indgår i koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt, jf. stk. 2, 3 eller 6, i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.«

5. I § 2 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Social- og ældreministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fravigelse af stk. 2 og 3 og om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.«

6. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Socialtilsynet, jf. § 2, stk. 3, nr. 6, træffer afgørelse om, hvorvidt private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, indgår i koncernlignende konstruktioner. Der er tale om en koncernlignende konstruktion, hvis

- 1) der ikke er tale om en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, eller andre virksomheder sker en kontinuerlig og ikke ubetydelig samhandel, herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og
- 3) der er én eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse på tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, herunder sammenfald ved nærtstående.

Stk. 2. Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncernlignende konstruktion, jf. stk. 1.«

7. I § 5, *stk. 1* og *7*, ændres »§§ 6 og 12-18« til: »§§ 6 og 11 a-18 samt sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.«.

8. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Godkendelse efter stk. 1 af tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal som minimum omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, kan indgå i den kommunale forsyning, jf. § 4, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 3. Socialtilsynets godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling på behandlingssteder, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, jf. § 141, stk. 6, i sundhedsloven.

Stk. 4. Socialtilsynet kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at ikkegodkendte tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til 3 uger, jf. § 4, stk. 4, i lov om social service, kan anvendes i yderligere 3 uger.

Stk. 5. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelsen efter stk. 1 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår.

Stk. 6. Socialtilsynet kan efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. stk. 1, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. Socialtilsynet kan i forbindelse med afgørelsen fastsætte vilkår, jf. stk. 5, som betingelse for afgørelsen om, at godkendelsen kan fraviges. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår fastsat efter 2. pkt. Afgørelsen om fravigelse, jf. 1. pkt., bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt eller den fastsatte periode er udløbet.

Stk. 7. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. stk. 1, jf. §§ 6 og 12-18.

Stk. 8. Godkendelsen bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, i lov om social service.

Stk. 3. Godkendelse efter stk. 1, af plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, skal som minimum omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.«

Stk. 2-6 bliver herefter til stk. 4-8.

9. I § 5, *stk. 4*, der bliver *stk. 6*, ændres »ikkegodkendte tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3« til: »tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, som ikke er godkendt af socialtilsynet«, og som *2. pkt.* indsættes: »Afgørelsen træffes på baggrund af en ansøgning fra den visiterende eller anbringende kommunalbestyrelse.«

10. § 5, *stk. 5*, der bliver *stk. 7*, affattes således:

»*Stk. 7.* Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelser efter stk. 1, 8 og 9 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen. Socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af vilkår«.

11. § 5, *stk. 6*, der bliver *stk. 8*, affattes således:

»Socialtilsynet kan efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. stk. 1 og 7, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. En afgørelse om fravigelse af godkendelse forudsætter ikke, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. stk. 9. Afgørelsen om fravigelse, jf. 1. pkt., bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt, eller den fastsatte periode er udløbet.«

12. I § 5 indsættes efter *stk. 6*, der bliver *stk. 8*, som nyt stykke:

»*Stk. 9.* Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, jf. stk. 1, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.«

Stk. 7-9 bliver herefter *stk. 10-12*.

13. I § 5, *stk. 7*, der bliver *stk. 10*, ændres »kan træffe« til: »træffer«.

14. I § 5, *stk. 8*, der bliver *stk. 11*, indsættes som *2. pkt.*: »Godkendelsen bortfalder endvidere, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.«

Stk. 9. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse, om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 4.

§ 6. ---

Stk. 2. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse.
- 2) Selvstændighed og relationer.
- 3) Målgrupper, metoder og resultater.
- 4) Sundhed og trivsel.
- 5) Organisation og ledelse, jf. dog stk. 4.
- 6) Kompetencer.
- 7) Økonomi, jf. dog stk. 4.
- 8) Fysiske rammer.

Stk. 3. Ved vurderingen af, om de tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet tage stilling til,

- 1) om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt,
- 2) om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe, og
- 3) om der er gennemsigthed i tilbuddets økonomi.

Stk. 4-5. ---

§ 7. Socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, for at sikre, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet, jf. § 6, og opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 5, stk. 1. Socialtilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn både føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet.

Stk. 2. Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder

- 1) aflægge anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i tilbuddet,
- 2) indhente oplysninger fra tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, jf. § 12, stk. 4,
- 3) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, fra de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,
- 4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1,
- 5) indhente oplysninger fra ungekriminalforsorgen om delvis lukkede døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service og

15. I § 5, stk. 9, der bliver stk. 12, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

16. Efter § 5 a indsættes:

»Vurdering af kvaliteten«.

17. I § 6, stk. 2, nr. 5 og 7, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

18. § 6, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

19. § 7, stk. 1, 2. og 3. pkt., ophæves.

20. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Socialtilsynet skal føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet. Dialog skal indgå som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og i forbindelse med, at der træffes afgørelser.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

21. I § 7, stk. 2, nr. 2, der bliver stk. 3, nr. 2, ændres »stk. 4,« til: »stk. 5,«.

22. § 7, stk. 2, nr. 4, der bliver stk. 3, nr. 4, affattes således:

»4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1,«.

23. I § 7, stk. 2, nr. 5, der bliver stk. 3, nr. 5, ændres »nr. 6« til: »nr. 7«.

6) indhente oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet samt fra andre relevante personer.

Stk. 3. ---

Stk. 4. ---

§ 8. Socialtilsynet skal træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for en periode på højst 3 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen. Som led i en afgørelse om skærpet tilsyn skal socialtilsynet udstede påbud, jf. stk. 2.

Stk. 2. Socialtilsynet kan, når det er nødvendigt for at sikre, at tilbuddet fortsat opfylder betingelserne for godkendelse, træffe afgørelse om at udstede påbud, hvis overholdelse kan gøres til en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet skal fastsætte en frist for et påbuds overholdelse.

§ 9. Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. § 6 i lov om social service.

§ 10. ---

Stk. 2. Bliver socialtilsynet opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.

Stk. 3. Socialtilsynet kan orientere den kommune, som har ansvar i henhold til lov om social service for den enkelte borgers ophold i tilbuddet, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger.

24. I § 7 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

25. § 8, *stk. 1*, affattes således:

»Socialtilsynet træffer afgørelse om skærpet tilsyn, hvis konkrete forhold i et tilbud skaber bekymring for tilbuddets kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet, jf. § 6, finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for en periode på højst 3 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen.«

26. I § 8, *stk. 2*, indsættes som *3. pkt.*: »Fristen kan under særlige omstændigheder forlænges efter anmodning fra tilbuddet.«

27. I § 9, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »årligt« til: »hvert andet år«.

28. § 10, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.«

29. I § 10 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Hvis socialtilsynet får oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, som er nødvendige og relevante af hensyn til udførelse af en opgave, som henhører under en anden offentlig myndighed, skal socialtilsynet uden unødigt ophold videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

30. § 10, *stk. 3*, der bliver stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på uhenigtsmæssige forhold i forhold til den enkelte borger, der relaterer sig til den enkelte kommunes ansvar efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan socialtilsynet orientere den pågældende kommune herom.«

§ 11. Socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere og ansatte om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter denne bestemmelse.

Stk. 2-4. ---

31. § 11, stk. 1, affattes således:

»Socialtilsynet skal i hver region have en whistleblowerordning, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i det enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter 1. pkt.«

32. I § 11 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Socialtilsynet kan uden samtykke fra den, der har henvendt sig, jf. stk. 1, videregive henvendelsens indhold til en anden offentlig myndighed, hvis indholdet er relevant og nødvendigt for den anden myndigheds opgavevaretagelse.«

33. Efter § 11 indsættes i *kapitel 2*:

»Økonomisk tilsyn

§ 11 a. Ved vurderingen af, om et tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet tage stilling til følgende forhold:

- 1) Om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt.
  - 2) Om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe.
  - 3) Om der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.
- Stk. 2.* Som led i vurderingen efter stk. 1 skal socialtilsynet sikre sig følgende:
- 1) At revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet,.
  - 2) At der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne,.
  - 3) At tilbuddets årsbudget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.
  - 4) At det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i vurderingen af, om et privat tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. stk. 1 og 2, vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen. Denne vurdering skal offentliggøres på Tilbudsportalen.

Stk. 4. Socialtilsynet skal i sin vurdering af, om et tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af de økonomiske nøgletal, jf. § 12, stk. 5, årsbudgettet, jf. § 16, det private tilbuds årsregnskab, jf. § 17, og revisionspåtegningen, jf. § 18. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, kan socialtilsynet efter en konkret vurdering indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren og revisor.

Stk. 5. Hvis socialtilsynet i forbindelse med deres stillingtagen efter stk. 1, nr. 2, vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenholdt med tilbuddets kvalitet, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten, jf. § 7, stk. 5, og på Tilbudsportalen, jf. § 22, stk. 2.

§ 11 b. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget, jf. § 16, stk. 1, som led i godkendelsen af tilbuddet, jf. § 5, stk. 1, og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1, hvis følgende forhold er opfyldt:

- 1) Årsbudgettet sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer.
- 2) Årsbudgettet indeholder ikke udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed.
- 3) Årsbudgettet giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Stk. 2. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet påse følgende forhold:

- 1) At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen).
- 2) At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.
- 3) At goodwill ikke medregnes.
- 4) At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Stk. 3. Socialtilsynet kan til brug for vurderingen af, om tilbuddets udgifter til leje af den faste ejendom, jf. stk. 2, nr. 1, overstiger markedslejen, indhente uafhængige valuarvurderinger, som betales af tilbuddet.

Stk. 4. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget i sin helhed, og kan afvise at godkende årsbudgettet med henvisning til, at årsbudgettet på baggrund af enkelte poster ikke opfylder kravene i stk. 1.

§ 11 c. Ved vurderingen af, om de plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet foretage en overordnet vurdering af, om plejefamiliens økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse.«

§ 12. Tilbud, der søger om godkendelse efter § 5, skal til brug for vurderingen af ansøgningen give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om.

Stk. 2. Tilbud, der er godkendt efter § 5, skal

- 1) af egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold, der lå til grund for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1,
- 2) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvar for at yde hjælp til borgere, der har ophold i tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område,
- 3) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har visiteret borgere til behandlingsstedet, og

34. I § 12, stk. 1, indsættes efter »Tilbud«: »og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1«, og efter »godkendelse« indsættes: »eller er godkendt«.

35. I § 12, stk. 2, indsættes efter »tilbud«: »og plejefamilier«.

36. I § 12, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »egen drift«: »straks«, og », der lå til grund for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1« ændres til: »til godkendelsen, jf. § 5, stk. 2 og 3«.

37. § 12, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141,

4) efter anmodning give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Stk. 3. Sundhedspersoner, jf. sundhedslovens § 6, skal efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om borgere i sundhedsfaglig behandling, jf. sundhedslovens § 5, på tilbud omfattet af § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn, når de er nødvendige, for at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Stk. 4. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2-4, der er godkendt efter § 5, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed.

Stk. 5. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om tilbuddenes oplysningspligt efter stk. 1-4.

stk. 1, har borgere, som modtager behandling på behandlingsstedet,«.

38. I § 12, stk. 2, nr. 4, ændres »tilsyn.« til: »tilsyn, «.

39. I § 12, stk. 2, indsættes som nr. 5 og 6:

»5) af egen drift og uden unødigt ophold give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet, og

6) af egen drift og uden unødigt ophold give den kommune med ansvar for den enkelte borger efter lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.«

40. I § 12 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Tilbud efter § 4, stk. 2-4, revisorer og driftsherrer skal

1) af egen drift give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold, og

2) efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

41. I § 12, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »virksomhed«: », som bl.a. skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab«.

42. I § 12, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1-4«: til: »stk. 1-5 og om tilbuddenes årlige rapport om tilbuddets virksomhed efter stk. 5«.

43. Efter § 12 a indsættes før overskriften før § 13:

»Krav til virksomhedsform

§ 12 b. Det er en betingelse for godkendelse af private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet er oprettet som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

§ 12 c. Private tilbud, jf. § 12 b, skal på Tilbudsportalen oplyse om ejerforholdene i tilbuddet, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet. 1. pkt. gælder dog

§ 13. Private tilbud, som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber, skal have en vedtægt.

§ 14. Private tilbuds leder, dennes ægtefælle eller personer, der er knyttet til de nævnte personer ved slægt- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, kan ikke udgøre en bestyrelses flertal. Bestyrelsen skal sammensættes, så mindst et medlem er uafhængig af tilbuddets leder, og lederen må ikke have stemmeret i bestyrelsen.

Stk. 2. Socialtilsynet kan kun godkende tilbud oprettet som aktieselskab eller anpartsselskab, hvis selskabet har en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 1.

ikke for tilbud, der drives som selvejende institutioner eller foreninger.«

44. I § 13, stk. 1, indsættes efter »tilbud,«: »jf. § 12 b,« og »som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber« udgår.

45. § 14 affattes således:

»§ 14. Private tilbud, jf. § 12 b, skal have en bestyrelse, der opfylder betingelserne i stk. 2-4.

Stk. 2. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder.

Stk. 3. Følgende personer må ikke tilsammen udgøre flertallet i bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

Stk. 4. Tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst ét medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Dette bestyrelsesmedlem er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. 1. og 2. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis tilbuddets medarbejdere har valgt medarbejderrepræsentanter i henhold til selskabsloven og regler udstedt i medfør heraf om medarbejderrepræsentation.

Stk. 5. Tilbuddets leder må ikke have stemmeret i bestyrelsen.«

46. Efter § 14 indsættes før overskriften før § 15:

»§ 14 a. Socialtilsynet kan i forbindelse med en afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, jf. § 5, stk. 10, træffe afgørelse om, at personer, der var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, i en periode på 5 år fra afgørelsen ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. En sådan afgørelse kan træffes, hvis en person var ansat som leder af tilbuddet på tidspunktet for afgørelsen om ophør, og hvis den pågælden-

§ 15. ---*Stk. 2-5. ---*

Stk. 6. Socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, omfatter ud over socialtilsynets opgaver efter §§ 7-11 og 16-18 tilsyn med,

- 1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for godkendelsen, og
- 2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsafleggelse og revision.

Stk. 7-9. ---

§ 16. Tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, der søger om godkendelse, eller som er godkendt, skal som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn efter denne lov udarbejde et årsbudget for varetagelsen af opgaverne efter lov om social service, der skal godkendes af socialtilsynet.

Stk. 2. For private koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2, stk. 4, skal der ud over årsbudget for de enkelte tilbud, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens enkelte dele skal fremgå. Det er en forudsætning for godkendelse af årsbudgettet, jf. stk. 1, at afregninger mellem tilbuddet og andre enheder inden for koncernen sker på markedsvilkår.

*Stk. 3. ---***§ 17. ---***Stk. 2. ---*

§ 18. Regnskaber for private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal revideres af en godkendt revisor. Det reviderede regnskab sendes til socialtilsynet til orientering.

de har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse.«

47. I § 15, stk. 6, ændres »§§ 7-11 og 16-18« til: »§§ 7-10, 11 a, 11 b og § 12 a, stk. 2 og 3, og §§ 16-18 samt sundhedslovens § 141, stk. 6, 2. pkt.«

48. I § 16, stk. 1, indsættes efter »nr. 2-4,«: »med undtagelse af tilbud efter § 66, stk. 1, nr. 8, i lov om social service,«, efter »godkendt« indsættes: »af socialtilsynet«, og efter »socialtilsynet« indsættes: », jf. § 11 b«.

49. I § 16 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Årsbudgettet, jf. stk. 1, udarbejdes med udgangspunkt i grundlaget for beregning af tilbuddets takster, jf. regler fastsat i medfør af § 174, stk. 3, i lov om social service, og de indtægts- og omkostningstyper, der fremgår af beregningsgrundlaget. Årsbudgettet skal desuden indeholde oplysninger om andre indtægter.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

50. § 16, stk. 2, der bliver stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* For koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, skal der ud over årsbudget for de enkelte tilbud, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.«

51. Efter § 16 indsættes før overskriften før § 17:

»**§ 16 a.** Private tilbud skal inden iværksættelsen af større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer af tilbuddets fysiske rammer forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.«

52. I § 17 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* For koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, skal der med udgangspunkt i årsregnskaberne for koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, samt om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Stk. 3. Tilbuddets revisor skal på anmodning fra socialtilsynet oplyse om forhold, der er behandlet i forbindelse med revisionen, og som er af betydning for socialtilsynets vurdering af, om betingelserne for godkendelsen er opfyldt. Revisor skal give socialtilsynet besked, hvis revisor ved revisionen konstaterer forhold, der giver revisor anledning til tvivl om, hvorvidt betingelserne for godkendelsen er opfyldt.

Stk. 4. Socialtilsynet lægger revisionspåtegningen til grund ved socialtilsynets gennemgang af regnskaberne, medmindre der efter en konkret vurdering ikke er grundlag herfor.

53. I § 18 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ved den afsluttende revision af regnskaber, jf. stk. 1, skal revisor blandt andet påse følgende:

- 1) At regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler.
  - 2) At regnskabet ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.
  - 3) At regnskabet ikke indeholder udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed.
  - 4) At regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler.
  - 5) At de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
  - 6) At de økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, jf. § 12, stk. 5, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab.
  - 7) At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen).
  - 8) At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.
  - 9) At der ikke i regnskabet er medregnet goodwill.
  - 10) At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var foretaget mellem uafhængige parter.«
- Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

54. I § 18 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Revisor skal efter anmodning give socialtilsynet supplerende oplysninger og vurderinger.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

55. I § 18 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 6, som *stk. 7* og *8*:

»*Stk. 7.* Socialtilsynet kan træffe afgørelse om, at tilbuddet skal udpege en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i gældende regler og standarder, eller hvis socialtilsynet af andre årsager generelt vurderer, at revisionspåtegningerne ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi.

Stk. 5. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om revisionens tilrettelæggelse og indhold.

Budget og regnskab

§ 18 g. Foreninger og private virksomheder, jf. § 18 a, der er godkendt eller ønsker at blive godkendt efter § 18 b, stk. 1, skal som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 18 c, udarbejde et årsbudget for deres aktiviteter i forhold til varetagelsen af arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service. Årsbudgettet skal godkendes af socialtilsynet.

Stk. 2. Foreninger og private virksomheder, der er godkendt efter § 18 b, stk. 1, skal indsende revideret årsregnskab for deres aktiviteter i forhold til varetagelsen af arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service til socialtilsynet til orientering.

Stk. 3. ---

§ 19. Socialtilsynets afgørelser efter denne lov kan påklages af de tilbud, myndigheder, foreninger eller private virksomheder, der er adressater for socialtilsynets afgørelser, efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Klage over socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen af et tilbud, jf. § 5, stk. 7, og om ophør af godkendelsen af en forening eller en privat virksomhed, jf. § 18 b, stk. 4, 1. pkt., har opsættende virkning. Gør særlige

Stk. 8. Kommunale og regionale driftsherrer indsender den kommunale eller regionale revisionsberetning om revisionen af kommunens eller regionens regnskab til socialtilsynet.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 9.

56. I § 18, stk. 5, der bliver stk. 9, indsættes efter »indhold«: »herunder om revisors pligt til at afgive en erklæring om opfyldelsen af stk. 3 på et særskilt skema, som skal indgå i revisionsprotokollen og fremsendes til socialtilsynet«.

57. Overskriften før § 18 g affattes således:

»Økonomisk tilsyn«.

58. I § 18 g indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Socialtilsynet skal godkende foreningens eller den private virksomheds årsbudget, hvis budgettet

- 1) ikke indeholder poster uvedkommende for foreningens eller den private virksomheds varetagelse af funktionen som arbejdsgiver i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service, og
- 2) budgettet giver mulighed for ansvarlig forvaltning af de overførte tilskud til varetagelse af arbejdsgiverfunktionerne.

Stk. 3. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet påse,

- 1) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og
- 2) at goodwill ikke medregnes.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

59. § 18 g, stk. 2, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Foreninger og private virksomheder, der er godkendt efter § 18 b, stk. 1, skal indsende deres reviderede årsregnskaber til socialtilsynet til orientering umiddelbart efter revisionens afslutning.«

60. I § 19, stk. 1, indsættes efter »de«: »personer,«.

61. I § 19, stk. 2, ændres »stk. 7« til: »stk. 10«.

forhold det påkrævet, kan socialtilsynet eller Ankestyrelsen træffe afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Socialtilsynets afgørelse efter 2. pkt. kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

§ 23. Socialtilsynets drift finansieres af kommunerne efter objektive kriterier, jf. stk. 2, og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster for godkendelse og driftsorienteret tilsyn, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 2. Opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, finansieres af de kommuner, hvor det enkelte socialtilsyn godkender og fører tilsyn, jf. § 2, stk. 2 og 3, efter objektive kriterier.

Stk. 3-4. ---

Stk. 5. Når socialtilsynet varetager andre opgaver for kommuner, regionsråd eller tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2, dækkes omkostningerne hertil af den pågældende kommune eller det pågældende regionsråd eller tilbud på grundlag af den konkrete aftale.

Stk. 6. ---

Stk. 7. Socialtilsynet kan i 2014 og 2015 indregne udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele, jf. stk. 2.

Stk. 8. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om finansieringen, herunder om opkrævning og beregning af finansieringsandelene samt om indregning af etableringsudgifter, jf. stk. 7.

§ 24. Socialstyrelsen følger løbende praksis i socialtilsynene og foretager herunder stikprøver, deltager i tilsynsbesøg, gennemfører faglige undersøgelser og understøtter udførelsen af godkendelses- og tilsynsopgaven med relevant vejledning og materiale m.v. Socialstyrelsen udarbejder en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Stk. 2. Socialtilsynene skal på anmodning fra Socialstyrelsen tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

62. Efter § 21 indsættes før overskriften før § 22:

»§ 21 a. Socialtilsynet skal i relevant omfang samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene, jf. § 4, stk. 1.«

63. § 23, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-8 bliver herefter stk. 1-7.

64. I § 23, stk. 2, der bliver stk. 1, udgår »generelt godkendte plejefamilier og kommunale«.

65. I § 23, stk. 5, der bliver stk. 4, indsættes efter »aftale«: », jf. dog stk. 5«.

66. I § 23, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres »stk. 2« til: »stk. 1«.

67. I § 23, stk. 8, der bliver stk. 7, ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

68. § 24 affattes således:

»§ 24. Socialstyrelsen understøtter løbende socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialstyrelsen følger derudover løbende socialtilsynenes praksis for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, så det sikres, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Stk. 2. Socialtilsynene skal efter beslutning fra Socialstyrelsen deltage i de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1.

Stk. 3. Socialtilsynene skal tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

Stk. 4. Socialstyrelsen offentliggør hvert år en rapport om socialtilsynenes virksomhed. Årsrapporten skal bl.a. indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det seneste år og vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1. Årsrapporten skal særligt fokusere på, om det enkelte socialtilsyns praksis opfylder lovens formål, jf. § 1, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen, jf. § 2, stk. 2, behandler Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, jf. § 24, stk. 4, på et møde senest tre måneder efter, at rapporten er offentliggjort.

Stk. 6. Social- og ældreministeren kan efter inddragelse af Socialstyrelsen fastsætte nærmere regler for socialtilsynets udførelse af opgaven med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1, herunder om formen og tilrettelæggelsen af denne, for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, og har en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent godkendelses- og tilsynspraksis.«

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1548 af 01. juli 2021, foretages følgende ændringer:

§ 4.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. I tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan et tilbud dog i op til 3 uger indgå i den kommunale forsyning uden godkendelse. Socialtilsynet orienteres om anvendelsen af det ikkegodkendte tilbud og kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at det ikkegodkendte tilbud anvendes i yderligere 3 uger.

§ 5.

Stk. 2-7. ---

Stk. 8. Regionsrådet skal føre tilsyn med regionalt drevne tilbud efter §§ 103 og 104 og regionalt drevne tilbud efter §§ 32 og 36, jf. § 5, stk. 1, nr. 2. Det gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommune har indgået en generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn. Regionsrådet kan delegere sin kompetence efter denne bestemmelse til socialtilsynet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 9. ---

§ 14.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Socialstyrelsen fører stikprøvekontrol med, 1) at oplysningerne i Tilbudsportalen er i overensstemmelse med de faktiske forhold, og

2) at oplysningerne i Tilbudsportalen er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik.

Stk. 5. Socialstyrelsen kan træffe afgørelse om at udstede et påbud til et registreret tilbud, hvis

1) oplysninger, der er indberettet af tilbuddet, og som offentliggøres i Tilbudsportalen, ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold, eller

2) tilbuddets indberetning af oplysninger, som offentliggøres i Tilbudsportalen, ikke er i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik.

Stk. 6-8. ---

§ 66. ---

1. I § 4, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »orienteres«: »straks«, og »ikkegodkendte tilbud« ændres til: »tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet,«.

2. I § 5, stk. 8, ændres »generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn« til: »driftsaftale«.

3. I § 14, stk. 4, indsættes før nr. 1 som nyt nummer: »1) at tilbud og plejefamilier, som skal være registreret i Tilbudsportalen, jf. stk. 2, har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til,«.

Nr. 1 og 2 bliver herefter nr. 2 og 3.

4. I § 14, stk. 5, indsættes før nr. 1 som nyt nummer: »1) tilbuddet eller plejefamilien ikke har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til,«.

Nr. 1 og 2 bliver herefter nr. 2 og 3.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Døgninstitutioner kan oprettes og drives af kommuner, jf. § 4, eller af regioner, jf. § 5, stk. 1, nr. 3 og 4, og stk. 7, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med.

§ 148 a. Kommunalbestyrelsen fører generelt driftsorienteret tilsyn med egne tilbud efter denne lov, som ikke er omfattet af § 4 i lov om socialtilsyn, og med private tilbud efter denne lov beliggende i kommunen, som ikke er omfattet af § 4 i lov om socialtilsyn. Det driftsorienterede tilsyn omfatter tilsyn med tilbuddenes personale, bygninger og økonomi.

Stk. 2. Tilsynet efter stk. 1 omfatter dog ikke tilbud, hvor en anden kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn.

Stk. 3-5. ---

5. I § 66, *stk. 3*, ændres »aftale« til: »driftsaftale«.

6. I § 148 a, *stk. 2*, ændres »aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn« til: »driftsaftale med tilbuddet«.